The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, MARCH 29, 1958.

LATVIJA AMERIKĀ

26./667. n-rs. SESTDIEN, 1958. G. 29. MARTĀ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vēsma, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.00; tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

AR KOMŪNISMU NEVAR MEKLĒT KOMPROMISU

VISPASAULES PRETKOMŪNISMA SAGATAVOŠANAS KONFERENCE MEKSIKĀ

Pirmais starptautiskais pretkomūnisma kongress notiks 23. oktobrī Eiropā — Istanbulā, Lisabonā vai Atēnās

Meksikas pilsētā (20. martā) — HA — Atklājot sagatavošanās konferenci pirmajam pretkomūnistiskajam kongresam, kas šovasar notiks kādā no Eiropas valstīm, gandrīz visi delegāti, kas šodien runāja, bija vienis prātis, ka Brīvajai pasaulei cieši jāsadarbojas un vienotiem spēkiem jāsakauj Krievijas imperijas izperinātais internacionālais komūnisms.

Konferenci atklāja seņors Jorge Prieto Laurens (Meksika) un Meksikas vārdā apsveica delegātus. Viņš izteica vēlēšanos, lai delegāti, kas šeit ieradušies no visas pasaules, demokratiskā ceļā sagatavo un nosprauž darba plānu pirmajam pretkomūnistiskajam kongresam pasaules mērogā.

Admirālis Karlos Penna Boto (Brazilija), Ziemeļ- un Dienvidamerikas kontinentu aizsardzības līgas priekšsēdis, brīdināja no komūnisma briesmām. „Brazilijā mēs lēnam zaudējam cīņu pret komūnismu; bet tas ir pārejas stāvoklis", teica admirālis. „Kamēr Padomju Savienības okupētajās zemēs un pašā Krievijā komūnisma ideoloģija jau iedragāta, brīvajās zemēs komūnismam rodas atbalstītāji. Kādēļ? Varbūt tādēļ, ka cilvēki šeit domā, ka komūnisms ir kaut kas labs?" turpina Boto. „Mēs visvairāk baidāmies no strādniekiem (it sevišķi Brazilijā), jo viņu dzīves standarts ir zems un viņu dzīve ir grūta, tādēļ šādā situācijā komūnisms rod sekotājus. Mums arī bailes no „buržujiem" un intellektuāļiem, kas stiprina komūnismu." Admirālis pastāsta par savu pasaules apceļojumu pagājušajā gadā un pārmet Italijas valdībai par neitrālo izturēšanos pret komūnismu. Tāpat viņš pārmet Pijam XII: „Pijs ir pret komūnismu, bet viņš ir cilvēku ielenkts, kas nevēlas saiet „ragos" ar komūnistiem; tikai Jezuītu ordenis ir vienīgais, kas cīnās." Admirālis izsacīja bažas par ASV neitrālitātes politiku; arī Japānai bailes no tā.

Dr. Ku Cheng-Kang (Nacionālā Ķīna), Āzijas tautu pretkomūnistiskās līgas prezidents, ieradies ar delegātiem no Korejas, Vietnamas (ieradies arī delegāts no Pakistanas), pastāsta par līgas organizēšanos (1954. gadā.). Tai tagad esot 18 nodaļu dažādās valstīs. „Mēs esam iesaistījušies divējādā cīņā: no vienas puses mēs mēģinām ierobežot komūnisma izplešanos un no otras puses darām visu, lai sakautu komūnismu. Mums visiem jādarbojas vienotībā, citādi te vairs nevar būt runas par uzvaru.

Delegāts no Eiropas A. Gielens, kas pārstāv Vāciju, Italiju, Franciju, Portugali, Angliju, Beļģiju, Zviedriju, Norvēģiju, Dāniju, Šveici, Izraēlu, Dienvidāfriku un, kā novērotājs, — Turciju, savā īsajā uzrunā (franču valodā) uzsvēra, ka mums, kā privātām organizācijām, pastāvīgi jāuztur spiediens pret mūsu valdībām, jo mēs esam nostādīti jautājuma priekšā: paliksim brīvu vai kļūsim vergi.

Seko ukraiņu delegācijas vadītāja Bežlībnijka (Bezchlibnyk), ABN, un Korejas delegācijas vadītāja īsās uzrunas. Tiek pieminēts arī Latvijas vārds. Korejas delegāts sacija, ka drīz sāks „krusta karu" pret komūnismu un pasaule gaida vadību. Viņš piemin Djilasa grāmatu „Jaunā klase".

M. A. Rubinecs (Argentīna), kas pārstāv 14 valstis (ieskaitot Baltijas valstis) no „Liberacion Europea" aizrādīja, ka mēs dzīvojam laikā, kad jācīnās par dzīvošanu vai miršanu. Viņš deva īsu pārskatu par komūnisma ekspansiju, pieminot Igauniju, Latviju un Lietuvu kā pirmās valstis, kas krita par upuri imperiālistiskajam komūnismam. „Mēs prasām mūsu valstu atbrīvošanu", nobeidza Rubinecs.

Laurens nolasa vairākas apsveikuma telegrammas (no Gvatemalas jaunā prezidenta, no Kubas, no Melburnas Austrālijā, no Kanadas, no ASV — Veterans of Foreign Wars, kas sūtīs delegātu dienu vēlāk un pārstāv 8 mil. amerikāņu veterānu u. c.).

Pulksten vienos konferenci pārtrauc līdz 21. martam, plkst. 10. rītā, lai pēcpusdienā delegātiem būtu laiks iepazīties un grozīt Brazilijas un Ķīnas delegātu iesiegtās kongresa darbības kārtības jautājumus. Pirms slēgšanas sastāda piecu vīru komiteju šīs konferences darba kārtības izstrādāšanai; komitejā no ABN piedalās ukrainis Bežlibnijks. Ķīnas sūtniecība Meksikā 24. martā iealicina visus delegātus uz „kokteiļa partiju". Pulksten 5 pēc pusdienas ABN delegātiem separāta apspriede, kurā piedalās arī latviešu delegāts.

Meksikas pilsētā (21. martā) — HA — Sagatavošanas konferences pirmajam pasaules pretkomūnistiskajam kongresam otrā sēde, kas iekrita Meksikas lielā demokrata Benito Huaresa (Juarez) dzimšanas dienā — 21. martā, nolēma sauksat pirmo pasaules pretkomūnistisko kongresu Ungārijas revolūcijas atceres dienā — 23. oktobrī vienā no trijām izraudzītām pilsētām Eiropā: Istambulā (Turcijā), Lisabonā (Portugalē), vai Atēnās (Grieķijā).

Kongresa vietas galīgā izraudzīšana atstāta pasaules kongresa rīcības komitejai, atkarā no labākā izkārtojuma ar augšā minētajām valstīm. Delegātu lielākais vairums, kas pārstāv 65 valstis, izteicās par labu Turcijai, tās stratēģiski politiskās situācijas dēļ.

(Nobeigums 3. lpp.)

PRETKOMŪNISMA KONGRESA SAGATAVOŠANAS KONFERENCE MEKSIKĀ

Konferences sēžu zālē Meksikas pilsētā atklāšanas dienā, 20. martā. Delegāti klausās Brazilijas admirāļa C. Penna Boto uzrunā. 2. r. otrs no labās (gaišā uzvalkā) LNAK — ABN latviešu sektora Kanadā delegāts Hugo Atoms, viņam blakus Kanadiešu līgas Ukrainas atbrīvošanai delegāts Ivans Boiko. 1. r. otrs delegāts no Kanadas (arī augšminētās līgas) Michaels Sosnivskijs. Foto: Konferences preses dienests.

SUMATRA PROTESTĒ

PADOMJU SAVIENĪBA ATBALSTA INDONĒZIJAS CENTRĀLĀS VALDĪBAS PREZIDENTU SUKARNO

Singapūrā. Ziņa, ka Padomju Savienība aktīvi atbalsta Jakartas valdības karaspēku, pirmoreiz parādījās pagājušās nedēļas nogalē. Padanga ziņu tagad oficiāli apstiprinājusi un paskaidro, ka prezidents Sukarno saņem padomju ieročus un kara materiālus. Bez tam padomju jūrnieki apmāca indonēziešus jūras kara mākslā.

Komūnistu bloka valstis, to starpā Padomju Savienība un Dienvidslavija, kā zināms, bija pirmās un arī palikušas vienīgās, kas Indonēzijas pilsoņu kara sākumā piedraudēja pārējai pasaulei nemēģināt iejaukties.

Sav. Valstis, kas vairākkārt apvainotas neslēptu simpatiju izrādīšanā Centrālās Sumatras nemierniekiem (kuŗu cīņas viens mērķis ir padzīt komūnistu elementus no centrālās valdības Jakartā), par padomju atbalstu prezidentam Sukarno vēl nav turējušas par vajadzīgu izteikties.

KANADAS PARLAMENTA VĒLĒŠANAS 31. MARTĀ

KATRAM VĒLĒTĀJAM BŪTU JĀBALSO PAR TĀS PARTIJAS KANDIDĀTIEM, KURI SAVUS SOLĪJUMUS JAU PILDĪJUŠI.

MASKAVAS DRAUDI BONNU NAV IETEKMĒJUŠI

Amerikāņu raķetes Rietumvācijas armijai

Pēc četru dienu vētrainām debatēm Bonnas Apakšnamā deputātu vairākums apstiprina valdības bruņošanās politiku, kas paredz amerikāņu raķetes Rietumvācijas armijai.

Bonnā. Asās debates bruņošanās jautājumā, kas veselas četras dienas tricināja Rietumvācijas parlamenta mūrus un atbalsojās protesta gājienos un strādnieku streikos dažādās pilsētās, nu ir beigušās.

Sav. Valstis savā laikā piedāvāja Rietumvācijas armijai savas raķetes. Ziņa, ka Rietumvācijas armiju gatavo apbruņot ar atomieročiem, visā valstī sacēla lielu uztraukumu un, kā tagad redzams, vajadzēja paiet četrām dienām vētrainās debatēs pirms valdībai izdevās dabūt nepieciešamo vairākuma atbalstu Sav. Valstu piedāvājuma akceptam.

Augšminētā ziņa tomēr nav jāsaprot vārda tiešajā nozīmē. Amerikāņu raķetēm var pielāgot divi dažādus sprāgstķermeņus — parastos un atomu. Kamēr raķetes paredzēts nodot Rietumvācijas armijas rīcībā, atomsprāgstķermeņi paliks Sav. Valstu bruņoto spēku pārziņā. Lielo brēku radīja apstāklis, ka Rietumvācijas robežās turpmāk paredzēts turēt atomieročus. Padomju Savienības valdība ir vairākārt brīdinājusi, ka tās valstis, kuŗu territorijā atradīsies amerikāņu atomieroči, kara gadījumā var droši rēķināties ar padomju atomuzbrukumu. Un par šādu varbūtību Rietumvācieši nav sajūsminmāti.

Amerikāņu raķešu piegāde Rietumvācijas armijai ir tikai viens solis Ziemeļatlantijas organizācijas bruņoto spēku virspavēlnieka ģenerāļa Norstada iecerētā Rietumeiropas aizsardzības stiprināšanas un modernizēšanas plānā. Raķetes piedāvātas arī citām Ziemeļatlantijas organizācijas valstīm, kas, kā zināms, piedāvājumu pieņēmušas.

CHRUŠČEVS IET STAĻINA PĒDĀS

Maskavas UP aģentūra ziņo, ka Padomju Savienības Augstākā padome atlaidusi līdšinējo ministru prezidentu N.Bulgāņinu un viņa vietā iecēlis kompartijas pirmais sekretārs Ņikita Chruščevs, kas visu varu valstī tagad pārņēmis savās rokās.

Ņēmot vērā, ka pēdējā laikā padomju sūtniecības darbinieki atkal kļuvuši ļoti aktīvi, un, nolūkā aicināt uz atgriešanos atpakaļ, apciemojuši arī vairākus citus pazīstamus sabiedriskus darbiniekus, mākslinieku un sportistus, — gan bez sekmēm. Uz Latviju tomēr atgriezies arī O. Bruņinieks.

HAMMERŠĪLDS MASKAVĀ

Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs atteicies izpaust savu brauciena iemeslus.

Maskavā. Šīs nedēļas pirmajā pusē Padomju Savienības galvaspilsētu apmeklēja Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Hammeršīlds, kas apspriedās ar padomju valdības pārstāvjiem. Lai gan par sarunu gaitu oficiālu ziņu vēl trūkst, ģenerālsekretāram licežoties sniegt jebkādu informāciju presei, labi informētas aprindas tomēr paskaidro, ka Hammeršīlds Maskavā ieradies, lai iztirzātu atbrunošanās un Vidējo Austrumu problēmas, kā arī izteiktu savas domas Chruščeva un Bulgāņina sirdīm tik tuvā valdību galvu konferences jautājumā.

Domājams, ka tuvāko dienu laikā noskaidrosies vai Hammeršīldam būs izdevies pierunāt Chruščevu sadarboties atbrunošanās problēmas atrisināšanā. Viņa misijai beidzoties bez panākumiem, atbrunošanās sarunu iespēja uz ilgāku laiku būs jānoraksta zaudējumos.

VĒL VIENS AMERIKĀŅU „PĒTNIEKS' LIDO

SATELITU SKAITA ZIŅĀ AMERIKĀŅI JAU PĀRSPĒJUŠI KRIEVUS

JAUNĀKAIS AMERIKĀŅU SATELITS NOMALDĀS STARPPLANĒTU TELPĀ UN IEIET NEPARASTĀ ORBITĀ, KAPĒC PAREIZO TĀ DRĪZU KRIŠANU.

Vašingtonā. Ja vēl ne augstu un ievedot pēdējo orbitā, satelita lielums tam vismaz skaitā ziņā Sav. Valstīm aizsteigušās priekšā Padomju Savienībai. Šīs nedēļas vidū gaisā uzšāvās ceturtais amerikāņu satelits Jupitera C raķetes dzīts. Zinātnieki pareģo, ka jaunākā satelita mūžs būšot visai īss — var būt pat tikai dažas dienas. Un, proti, raķete, kuŗa atradās satelits — Pētnieks III" (Explorer), „nomaldījusies" no ceļa tieši tai brīdī, kad, sasniedzot 18.000 jūdžu ātrumu stundā, tai vajadzēja uzņemt virzienu horizontāli parallēlu zemes lodei. Bet notika tieši pretējais — raķetes lidojums nevis izlīdzinājās, bet gan turpinājās stāvus gaisā, rezultātā uzdzenot satelitu par augstu un ievedot pēdējo orbitā, kas svārstās starp 140 un 2.000 jūdzēm no zemes.

Trīsdesmit mārciņu smagā satelita iekšienē atrodas līdz šim vismodernākās ierīces.

Līdz ar Pētnieka III pacelšanos amerikāņu aktīvo satelitu skaits pieauga uz 3, kamēr Padomju Savienībai ap zemes lodi joņo vairs tikai 1 mākslīgais mēnesis. Pirmais padomju satelits, 184 mārciņu smags, tika iešauts orbitā pag. gada 4. oktobrī un sadega, nonākot saskarē ar zemes atmosfairas spiediena radīto berzi šī gada janvāŗa beigās. Otrs padomju satelits, 1.118 mārciņu smags, kas savu ceļojumu ar dzīvu pasažieri uzsāka pag. gada 3. novembrī, vēl vienmēr joņo ap zemes lodi. Zinātnieki pareģo, ka tā mūžs tuvojas beigām un ka krišana paredzama ap šī gada aprīļa vidu.

Sav. Valstu raibā satelitu bilance rāda sekojošu ainu: no ASV satelitiem četri sasniedza starpplanētu telpu. „Pētnieks I", pirmais amerikāņu mēnesis, 30,8 mārciņu smags, tika iešauts orbitā šī gada 31. janvārī, un tam pareģo no 2—4 gadi garu mūžu. Pētnieks II, izšauts 5. martā, pazuda bez vēsts, un domā, ka tas sadedzis, atgriežoties zemes atmosfairā. Šī gada 17. martā orbitā iegāja mazais, 3,4 mārciņu smagais Vangards I, ātrākais no visiem satelitiem, kuŗa mūžu pareģo uz 30 gadu. Un tagad starpplanētu telpā Pētniekam 1 un Vangardam 1 pievienojās Pētnieks III (kuŗa izmēri tādi paši kā pirmajam).

Pētnieka III īsais mūžs, kādu zinātnieki pēdējam pareģo, tomēr nenozīmē, ka satelita izšaušana atzīstama par neizdošanos. Ņēmot vērā, ka vispārēja atbrunošanās pārraudzība atzīstama par drošākām zāļēm starptautiskā saspīlējuma mazināšanai un Vācijas apvienošanas panākšanai. Bet tā kā komūnistu mērķis vēl vienmēr ir tas pats vecais — pasaules revolūcija — tad miers un brīvība panākami un nosargājami, vienīgi stiprinot brīvās pasaules bruņotos spēkus. Šai sakarā pieņemtā rezolūcija mudināja Bonnas valdību sekot saviem militārajiem plāniem un stiprināt valsts bruņotos spēkus, to turpinot tik ilgi, kamēr panāk efektīvu atbrunošanos.

KONFERENCE ATTĀLINĀS

RIETUMU UN AUSTRUMU DOMSTARPĪBAS VĒL VIENMĒR IR PĀRĀK LIELAS: PADOMJU SAVIENĪBAS MELI UN LIEKULĪBA PAR DAUDZ LABI PAZĪSTAMI, LAI BRĪVĀ PASAULE NO JAUNA IEKRISTU KOMŪNISTU VILTĪBU TĪKLĀ

Londonā. Jaunā uzbrukumā Rietumiem, kas tagad vairs ne par ko negrib ticēt Maskavas meliem, Padomju Savienība apvainoja Sav. Valstis iecerētās valdību galvu konferences sabotēšanā, mēģinot visu sarunu problēmu atspiest atpakaļ līdz tās sākuma punktam. Padomju valdības notā, kas šī gada 24. martā nodota Sav. Valstu sūtnim Tomsonam, Kremlis asi kritizē Vašingtonas nostāju sarunu jautājumā, uzsverot, ka Sav. Valstu izturēšanās neapšaubāmi sarūgtina katru, kas bija iedomājies, ka valdību galvu konference varētu izbeigt auksto karu. Maskavas radio, kas vēlāk atstāstīja notas saturu, katēgoriski noliedza Sav. Valstu apgalvojumus it kā Padomju Savienība būtu pieprasījusi veto tiesība sastādot sarunu darba kārtību. Maskavas radiofona „informācija" šai jautājumā acimredzot klibo. Padomju Savienība ir ne tikai skārusi veto tiesību jautājumu, bet arī sen jau paspējusi deklarēt, par kādām problēmām tā atsakās runāt.

DRŪMA SENSĀCIJA ZVIEDRIJĀ

Leons Reiters dodas uz Padomju Latviju

(Speciāli LA) Zviedrijas, īpaši Stokholmas, latviešu saime, kas nekad nav bijusi pasargāta gan no permanentām, gan akūtām „iekšpolitiskām" krizēm, piedzīvojusi jaunu, smagu „zemestrīci": svētdien, 23. martā, plkst. 3 p.p. ar lidmašīnu no Stokholmas uz Padomju Latviju izlidojis apdāvinātais jaunās paaudzes mūziķis, nelaika Teodora Reitera dēls, Leons Reiters, kopā ar savu 19. g. v. dzīvesbiedri, ģen. V. Tepfera meitu, kas aizbraukusi bez vecāku ziņas.

Par braukšanu uz Latviju Leons Reiters runājis jau arī agrāk, bet, ievērojot viņa savādnieka dabu, neviens šīm izrunām nav piešķīris nopietnu vērību. L. Reiteram apsolīta Filharmonijas orķestŗa diriģenta vieta.

Ir zināms, ka pēdējā laikā padomju sūtniecības darbinieki atkal kļuvuši ļoti aktīvi, un, nolūkā aicināt uz atgriešanos atpakaļ, apciemojuši arī vairākus citus pazīstamus sabiedriskus darbiniekus, mākslinieku un sportistus, — gan bez sekmēm. Uz Latviju tomēr atgriezies arī O. Bruņinieks.

LAI IZPATIKTU KREMLJM UN NEZAUDĒTU ASV DOLARUS...

Uz Tito vēlēšanos ASV pārtrauc Dienvidslavijas apbruņošanu

Sav. Valstu militārais padomnieks Belgradē izsaka pārliecību, ka Dienvidslavijas apbruņošanai izdotie miljoni bijuši amerikāņu nodokļu maksātāju pūļu vērti.

Belgradē. Līdz ar Sav. Valstu militārā padomnieka ģen. Valtera atgriešanos Vašingtonā, Dienvidslavijai, uz pēdējās vēlēšanās pamata, pārtraukta amerikāņu militārā palīdzība, kas ilga vairāk kā seši gadi. Šai laikā pilnīgi apbruņotas 8 dienvidslavu divizijas. Visas Dienvidslavijas kara lidmašīnas ir Sav. Valstu ražojums, tāpat no Sav. Valstīm patapinātas tagadējās dienvidslavu armijas apmācības metodes. Pēc padarītā darba, kas Sav. Valstīm izmaksāja 750 milj. dolaru, pēdējās var tagad atpūsties, kamēr prezidents Tito, nejutot sirdsapziņas pārmetumus, var turpināt savu brāļošanos ar Maskavu. Militārai palīdzībai izbeidzoties, saimnieciskā palīdzība Dienvidslavijai vēl vienmēr tiks turpināta.

Atstāstīdams savus Dienvidslavijā gūtos iespaidus, ģen. Valters pārliecināti deklarē, ka katrs Tito armijas modernizēšanai un palielināšanai iztērētais cents ir bijis pūļu vērts. (Dienvidslavijai pašreiz ir 28 kaujai gatavas divizijas). Bet kas segs Sav. Valstu ieroču labošanas izdevumus Dienvidslavijas armijai? Ģen. Valters domā, ka tas būtu jādara Sav. Valstīm. Gada laikā tas izmaksātu ne vairāk kā vienu procentu no Dienvidslavijai nosūtīto ieroču kopvērtības. Pretējā gadījumā laika zobs nodeldēs amerikāņu ieročus dienvidslavu rokās. Tad arī pēdējo 6 gadu laikā izdotie miljoni būs kā zemē nomesti.

Dienvidslavija no Sav. Valstu militārās palīdzības atsacījās jau pagājušā gada decembrī. Šādas izšķiršanās iemesli bija vairāki, proti: militārā atbalsta saņemšana no Sav. Valstīm apgrūtināja Tito brāļošanos ar komūnistiem Maskavā, kas savukārt kaitināja politiski spēcīgās aprindas Sav. Valstu Kongresā. Pēdējais gatavojās uzsākt cīņu ne tikai par militārās, bet arī saimnieciskās palīdzības pārtraukšanu komūnistiem Belgradē. Bet Tito komūnisms, kas marksistu saimniekošanas metodes apbedīja jau labi sen, nespēj nostāties uz drošām kājām, un Sav. Valstu saimnieciskās palīdzības pārtraukšana izraisītu Dienvidslavijā saimniecisko krizi. Un ar tādām lietām pat diktātūras negrib riskēt. Rezultātā, lai izpatiktu Maskavai, mīkstinātu asās balsis Sav. Valstu Kongresā un varētu turpināt sildīties Sav. Valstu pārticības saulītē, Tito izšķīrās par kompromisu, kas, šķiet, ir pieņemams Sav. Valstīm un arī Padomju Savienībai.

IZMANTOJIET STERLING DRUGS KUPONUS!

Š. g. 17. februārī mūsu laikrakstā bija ievietots Sterling Drugs sabiedrības sludinājums ar nogriežamu kuponu preču iepirkšanai par pazemināt cenu. Šī kupona derīgums izbeidzas 30. jūnijā. Iesakām visiem tiem, kas izdara iepirkumus drogu veikalos, šo kuponu izmantot.

„BULTA" — KANADAS JAUNĀ KAUJAS LIDMAŠĪNA

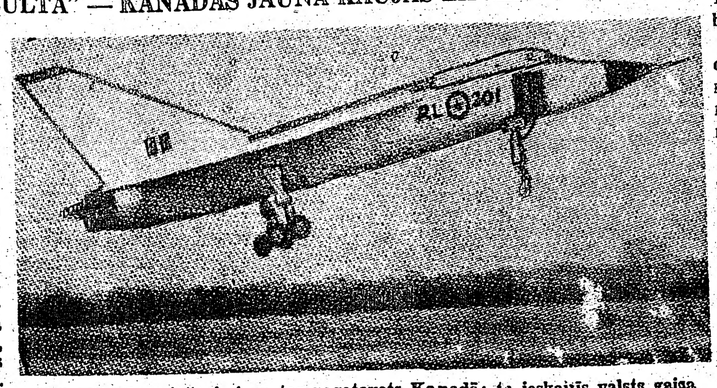

25. martā no Maltonas lidlauka pārbaudes lidojumam pirmoreiz gaisā pacēlās AVRO „Bulta" — jauna, uzlabota tipa kaujas lidmašīna ar 1.200 jūdžu stundas ātrumu. Pirmais lidojums, kuŗā pilots Jans Zurakovskis pārbaudīja aparāta ieriču darbību, ilga 35 min., tas izdevās labi.

„Bultu" konstruējuši Kanadas inženieŗi un tas pagatavots Kanadā; to ieskaitīs valsts gaisa spēku pamatsastāvā un tas kalpos kā izmācinātājs un arī kā bumbvedis.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

VAI UNGĀRIJAS REVOLŪCIONĀRI CĪNĪJĀS PAR SOCIĀLISMU?

J. GRODNIS

1956. g. oktobra pēdējo dienu jaunatnes izraisīto sacelšanos pret komūnistisko režīmu Ungārijā kreisā aprindu latviešu politiķi tagad izmanto par savas politikas Trojas zirgu. Bez jebkāda pamata tie šodien savās propagandas lapās (Br. Kalniņa „Evolūcija vai revolūcija Padomju Savienībā", „Trimdas arodnieks" un „Brīvība") apgalvo, ka Ungārijas brīvības cīnītāji cīnījušies par sociālismu. Pamatojoties uz šo aplamo apgalvojumu, latviešu sociāldemokrati pūlas iestāstīt, ka visas tautas aiz dzelzs aizkara, sevišķi strādnieku šķira un jaunatne, ir pilnīgi noskaņotas sociālisma virzienā. Tas attiecoties arī uz Latvijas strādniekiem un jaunatni dzimtenē, u. t. t. Tāpēc, pēc viņu domām, visai latviešu trimdas sabiedrībai, atskaitot, protams, sociāldemokratus, esot aplama politiskā orientācija. Ja emigrācijas sabiedrība un sevišķi jaunatne, kas vēl neesot pilna novecojušu uzskatu, gribot veicināt cīņu dzimtenē, tad tai jāskatoties caur sociālisma prizmu uz dzimtenes latviešu politisko nostāju. Aplama iedoma esot sapņot par kapitālistiskās iekārtas atgriešanos Latvijā.

Secināt šādus apgalvojumus no Ungārijas revolūcijas notikumiem ir vairāk kā aplami. Ungārijas sacelšanās kodola veidotāji bija jaunatne — studenti un skolēni, kuriem pievienojās arī strādnieki un intelliģence. Viņu pirmās prasības pirmajā atklātajā sanāksmē bija: 1) Padomju Savienības karaspēka izvākšanās no Ungārijas un 2) kardināla Mindcentija atbrīvošana un viņa tiesību atjaunošana. Vēlāk izraudzītā ministru prezidenta Nadži nacionālkomūnistisko iekārtu, pēc Dienvidslavijas parauga, brīvības cīnītāji strikti noraidīja un prasīja partiju sistēmas ievešanu un brīvās vēlēšanas pēc Rietumu demokratiju parauga. Tie sauca: „Nost ar Nadži! Nost ar katra veida vai paveida komūnismu vai sociālismu!"

Tad Nadži griezās pie kardināla Mindcentija pēc atbalsta savas komūnistiskās vai sociālistiskās valsts iekārtas paveidam, pēc Polijas parauga, bet kardināls to noraidīja. Kardināls savā runā ungāru tautai un brīvajai pasaulei apzīmēja Nadži par „kādas sabrūkošas sistēmas pārstāvi" un aicināja ungāru tautu atgriezties uz īstās demokratijas ceļa. Kardināls teica: — Šī cīņa ir ungāru tautas brīvības cīņa, un tauta vēlas savu likteni brīvi noteikt.

Latviešu sociāldemokratu kungi, kur jūs šeit saskatāt ungāru tautas cīņā prasību pēc sociālisma valsts? Kardināls Mindcentijs pārstāv komūnistu ienīsto un sociālistu neieredzēto Romas katoļu baznīcu. Gandrīz visa ungāru tauta pieder pie tās, bet viena no pirmajām ungāru brīvības cīnītāju prasībām bija atjaunot kardināla Mindcentija tiesības. Vēl vairāk, viņš kļuva par brīvības cīņu simbolu. Cīnītāji un kardināls noraidīja katru komūnisma un sociālisma paveidu.

Latvijas strādniecība un jaunatne nav un nebūs sociālisma piekritēja un veicinātāja. Tā labāk kā jebkura cita strādniecība un jaunatne Rietumu pasaulē pazīst Marksa komūnisma un sociālisma mācību, jo ko Markss ietērpa savā sapņu teorijā, to tie izbauda praksē un īstenībā uz savas ādas. Komūnisms un sociālistiskā valsts iekārtas forma ir nobrankotējusi. To pierāda jau tas vien, ka sociālisma sarkanais cietoksnis pasaulē — Austrijas soc. dem. partija — bija spiesta atteikties no Marksa filozofijas par sociālismu.

Ka sociālisms ir stāds un komūnisms šī stāda zieds, tas ir pierādījies arī dzīves īstenībā. Lai sociāldemokrati nāk pie trimdas jaunatnes ar patiesiem skaitļiem un pasaka, cik liels nobirums no Latvijas soc. dem. partijas bija 1940. g., komūnistiem okupējot Latviju? Cik vadonīšu un partijas liderīšu pārgāja atklāti komūnistu pusē? Cik no Br. Kalniņa skolotās un vaditās jaunatnes izlīda ārā no komūnistiskās pagrīdes darba ar 4—8 gadi vecām kompartijas biedru kartēm? Ja sociāldemokrati to nedara, tie slēpj no trimdas jaunatnes patiesību par sociālismu. Tad aplamie apgalvojumi nav nezināšanas fakti, bet apzināta ļaunprātība. Apgalvomi par Ungārijas brīvības cīnītāju idejām un Latvijas jaunatnes stāju dzimtenē ir sociāldemokratu bungu ritināt ājs darbs.

Jaunatne trimdā un jaunatne dzimtenē ir vienota! Tai ir tikai viens mērķis — dzimtenes atbrīvošana no komūnisma varas. To var veikt tikai vienota jaunatne. Vienota ar visu latviešu tautu trimdā un dzimtenē. Šķiru cīņas sludināšana jaunatnē ir Latvijas atbrīvošanas cīņas kaprača darbs. Kāda valsts iekārta būs atbrīvotajā Latvijā, to noteiks pati latviešu tauta demokratisku, brīvu vēlēšanu ceļā. Vai tā būs laba vai slikta demokratija, tas atkarāsies no mums pašiem. Iepriekš noteikt un sapņot par kādu sociālistisku vai autoritāru valsti ir milzīga aplamība. Latvijā nebija kapitālistiska valsts iekārta šī vārda īstajā nozīmē, bet gan tīra demokratija. Arī atbrīvotā Latvijā nebūs vietas sociālisma sludinātajai šķiru cīņai, jo Latvija nav rūpniecības, bet gan agrāra valsts.

Jaunatne, esi vienota savā darbā un centienos! Vecā paaudze, atmet mājas smilgu dališanas un skaldīšanas darbu, un esi nomodā par latvisku jaunatni!

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDA DARBS

Pilnvarnieku sapulcē pieņemtie atzinumi un lēmumi

Svētdien, 16. martā Ņujorkā notika Amerikas latviešu palīdzības fonda gadskārtējā pilnvarnieku sapulce, kurā pieņēma lēmumus ar tālejošu pozitīvu nozīmi turpmākajā fonda darbībā.

Sapulci atklāja fonda valdes priekšsēdis L. Bērziņš. Ziņojot par fonda pagājušā gada darbību, viņš sevišķi uzsvēra, ka tā dalībnieku skaits nemitīgi aug. Pašlaik tas jau tuvojas 6.000. Lielu atsaucību guvusi ārstniecības kase, kas izveidojusies par ļoti svētīgu fonda iestādījumu un varējusi efektīvi palīdzēt dalībniekiem segt ārstēšanās izdevumus.

Par fonda līdzekļu apgrozību 1957. gadā pārskatu sniedza kasieris māc. A. Reinsons. Ieņemts $89.457,29, izdots $77.896,64. Fonds izmaksājis mirušo dalībnieku piederīgiem $38.986,58. No ārstniecības kases dalībnieku atbalstam slimību gadījumos izmaksāts $24.601,14. No pūriņu kases jaundzimušo mātēm pūriņu iegādei izmaksāts $1.250,00. Fonda kapitāls darbības gadā pieaudzis par $11.139,62.

Maksājumus fonda dalībnieki kārtojuši ļoti labi. Līdz 50% maksājumus parasti nokārto par ilgāku laiku uz priekšu, kas ir uzticības pierādījums fondam.

Par izdaritajām revizijām ziņoja revizijas komisijas priekšsēdis V. Švūksts.

Pilnvarnieku sapulce, noklausījusies valdes un revizijas komisijas ziņojumus, pēc īsām debatēm, uz revizijas komisijas priekšlikumu, vienbalsīgi izteica fonda valdei pateicību par sekmīgi veikto darbu. Tāpat, vienbalsīgi nobalsojot, sapulce pieņēma jauno 1958. gada budžetu, kas līdzsvarots $103.450,00 apmērā.

Pilnvarnieku sapulce pieņēma svarīgus lēmumus attiecībā uz fonda dzīvības un veselības apdrošinājumu paplašināšanu. Nolēma jau pie pastāvošiem dzīvības apdrošinājumiem radīt jaunu, neobligātu apdrošinājuma grupu, kurā dalībnieki vecumā no 18 līdz 60 gadiem varēs papildus apdrošināt dzīvību — kopā ar jau pastāvošām izmaksām — līdz $1.000,-.

Tāpat arī pie ārstniecības kases tiks organizēta neobligāta apdrošināšanas grupa. Tajā apdrošinātiem dalībniekiem, tos ievietojot slimnīcā, fonds samaksās viņiem 50% slimnīcas un ārstu rēķinus. Uz vēlēšanos dalībnieki varēs apdrošināties arī abās ārstniecības kases grupās — līdzšinējā, kas sedz 20% no ārstniecības rēķiniem, un jaunajā — 50% nodrošinājuma grupā, tā nodrošinot sev slimību gadījumos līdz 70% izdevumu atmaksu.

Sapulce pieņēma papildinājumu statūtos, ka turpmāk fondā varēs uzņemt vecākus par 70 gadiem, ja līdz ar šo vecuma robežu pārsniegušo fondā iestājas divi tā ģimenes piederīgie, vai citi tautieši, ne vecāki par 50 gadiem. Tas netiks prasits no tiem dalībniekiem, kas iestāsies fondā grupās ne mazākās par 50 personām.

Tālāk sapulce, pārspriežot dažādus ierosinājumus un atzīdama lielo un pieaugošo nepieciešamību pēc latviešu bērnu kolonijām un arī atpūtas namiem, kuŗu noorganizēšanai vajadzīgi lieli materiālie līdzekļi, nolēma piešķirt naudas aizdevumus tām latviešu draudzēm un organizācijām, kuŗām, šādus pasākumus radot, nepieciešama palīdzība, ja šajās draudzēs resp. organizācijās ir pietiekams Amerikas latviešu palīdzības fonda dalībnieku skaits.

Fonda valde, ievēlot līdzšinējā locekļa T. Šulca vietā (kas izstājās laika trūkuma dēļ) V. Švūkstu un rotācijas kārtībā pārvēlot otru locekli A. Truci, turpmāk darbosies šādā sastāvā: L. Bērziņš — priekšsēdis, Dr. A. Rudzis — priekšsēža vietn., māc. A. Reinsons — kasieris, V. Švūksts — sekretārs, A. Trucis — valdes loceklis.

Pilnvarnieku sapulci, kas ritēja lietiški un labā saskaņā, vadīja Dr. A. Rudzis, protokolēja J. Trops.

AIZSAULES CEĻOS

Nelaikē Marija Sauša ar mazdēlu.

Marija Sauša pēc grūtām ciešanām š. g. 18. martā aizgājusi mūžībā. Nesagaidot savu 50. dzimšanas dienu, no mums šķirusies sirsnīgā DV Edmontonas nodaļas biedrene.

Marija Sauša dzimusi 1908. g. Rīgā. Savas trimdas gaitas viņa uzsāka, atstājot Latviju 1944. gada augustā, ar cerībām atkal atgriezties. Bet liktenis bija lēmis citādi.

Nelaikē bija aktīva sabiedriska darbiniece. Daudzi Hallendorfas nometnē dzīvojošie karaviri to atcerēsies. Tāpat Anglijā nodzīvotajā laikā viņa ieguvusi daudz draugu un cienītāju ar savu sirsnību un dzimtenes milestību.

Vissmagāk šo zaudējumu izjūt DV Edmontonas nodaļa, jo nelaikē bija viena no tām Vanadzēm, kas palīdzēja DV ideju atdzīvināt un reālizēt.

Nelaikē atstāj viru B. Saušu, nod. pr-ža palīgu, meitu, divus mazdēlus un znotu. Latvijā viņai viena māsa, otra Vācijā, bet trešā māsa izsūtīta uz Sibiriju, un par to ziņu trūkst.

Nelaikē apglabāta sv. Joachima kapos Edmontonā 1958. gada 21. martā.

Lai vieglas smiltis sirsnīgai Vanadzei svešajā smilšu kalnīnā!

Z. Čaks.

VANADŽU CENTIENI ANGLIJĀ

Anglijas Daugavas Vanadžu priekšniece M. Ķeņģe 25. martā satikās ar Kanadas Vanadžu pr-ci M. Gruziti un DV KV pr-di V. Muktu. Neoficiālajās pārrunās M. Ķeņģe plaši informēja par Vanadžu darbību Anglijā. Pēc sniegtās informācijas secinām, ka Vanadzes Anglijā lielu vērību piešķir aprūpes darbam, ne tikvien vācot līdzekļus aprūpējamiem Vācijā, bet arī dzimtenē esošajiem un izsūtītajiem Sibirijā. Viņas nodibinājušas kontaktu arī ar tautiešiem Polijā, Dienvidslavijā u. c. Bez tam Anglijas Vanadzes daudz palīdz aprūpējamiem Anglijā, galvenokārt veciem ļaudīm un invalidiem. Veco ļaužu aprūpes jautājums Anglijā kļūst aktuāls, jo pa šiem gadiem daudzi no iebraukušajiem jau sasnieguši tādu vecumu, kad tie nav vairs spējīgi strādāt un nav arī paspējuši nodrošināt sev vecumdienas. Tāpēc tiek gādāts par viņu novietošanu un arī apkopšanu. Liela daļa veco ļaužu novietoti Almēlijā, kur tie jūtas mājīgi un neizjūt vientulību, īpaši daudzie vieninieki, kam brīvajā pasaulē nav neviena piederīgā.

M. Ķeņģe interesējās par dzīves apstākļiem Kanadā, it sevišķi par aprūpējamiem un sogalvenokārt veciem ļaudīm un ciālo apgādi, lai to salīdzinātu ar dzīvi Anglijā. Tiekoties ar tautiešiem, kas no Anglijas iecelojuši Kanadā, viņa konstatējusi, ka daudzi no tiem vilušies, jo Anglijā vienam otram lielā steigā nācies likvidēt īpašumus un inventāru, daudzos gadījumos ar zaudējumiem, bet Kanadā viss bijis jāsāk no gala, saduroties ar dzīves bardzību un bezdarbu. Kanadas sociālie un saimnieciskie apstākļi vienu otru noveduši grūtībās. Vispār, pēc Ķeņģes domām, Anglijas latvieši esot ļoti maz informēti par dzīves apstākļiem Kanadā. Ja tā būtu bijusi pilnīgāka, daudzi uz Kanadu nemaz nebūtu braukuši.

KANADĀ

TORONTO

Jaunatnes svētku rīcības komitejas pēdējā sēde galvenokārt bija veltīta dažādo sacensību noorganizēšanai, pie kam vienojās, ka katrai atsevišķai sacensībai izraudzīs piemērotu vadību, kas rūpēsies par visu technisko darbu veikšanu, noteikumu izstrādāšanu, tiesnešu izraudzīšanu u. t. t. Atsevišķas sacensības paredzētas gleznieciņā, skatuves mākslā, mūsdienu baletā, kā arī lugu, dzejoļu un filmu scenāriju sacerēšanā. Sacensības izraudzīs arī labāko skolēnu, deklamātoru, pasaku stāstītāju, runu teicēju un tamlīdzīgi. Grupu sacensībās paredzēti teātŗa, tautas deju, moderno deju un filmu uzvedumi. Sacensības būs arī fotografēšanā, tautas tērpu gatavošanā un skatu mākās. Tuvākā nākotnē izziņos sacensības svētku zīmes meta izstrādāšanai, aicinot piedalīties visus jauniešus. No Jaunatnes svētku rīcības komitejas pienākumiem atlūgušies T. Kronbergs, S. Kundžerova un G. Liepiņš.

Sakarā ar Kaucmindes mājturības institūta ilggadīgās skolotājas M. Ķeņģes viesošanos Kanadā, bijušās kaucmindietes paredzējušas plašāku sanāksmi, kuŗā aicinātas piedalīties visas bijušās institūta absolventes un audzēknes. Sanāksme notiks 13. aprīlī, pl. 5,00 vakarā, 50 Dewson St., Toronto. Tuvāka informācija pie L. Lūses, 50 Dewson St., vai pa tālr. LE 6-2510.

Latviešu baptistu garīgo dziesmu diena notiks Walmer Road baptistu baznīcā svētdien, 27. aprīlī, pl. 3,00 p.p. Tajā piedalīsies latviešu baptistu draudžu koŗi no Kanadas un ASV, kā arī solisti M. Jēkabsone - Dežardēna, M. Erdmane, P. Geistauts, A. Jansons, F. Stūrmane, Z. Viķis un E. Lazdone. Dziesmu dienu virsdiriģenti būs Viktors Baštiks un Arvids Purvs. Programmā paredzētas latviešu un cittautu autoru dziesmas, kā arī Guno orātorijas „Nāve un dzīvība" 2. un 3. daļas atskaņojums. Visi tautieši laipni aicināti.

Sv. Jāņa draudzē māc. A. Lūsis kristījis Gunti Brumeli, Andra un Valijas dēlu, bet salaulājis Veltu Hortenziju Rozentāli un Jāni Artūru Baltgalvi.

Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas audzēkņi Lielā Piektdienā, 4. aprīlī, piedalīsies vietējā Toronto televīzijas raidījumā (6. raidceļš) pl. 7,00 vakarā ar māc. A. Lūša sakārtoto priekšnesumu par Kristus augšāmcelšanos. Priekšnesums sagatavots svētdienas skolas vadītājas A. Kurses vadībā.

Vidusskolas vecuma latviešu jauniešu deju vakars, kas bija paredzēts 7. aprīlī, ir pārcelts uz 9. aprīlī, pl. 7 vakarā sv. Andreja baznīcas telpās. Šis būs šinī sezonā pēdējais šāda veida jauniešu sarīkojums.

Pirmā ev.-lut. draudzes padome rīko pārrunu vakaru visiem aktīviem draudzes locekļiem un sieviško nozaru darbiniekiem. Šo vakaru, kas notiks 30. martā, pl. 6,00 vakarā (tūliņ pēc dievkalpojuma), ievadīs māc. A. Cops ar referātu por tematu „Baznīcas problēmas senāk un tagad". Dāmu komiteja gādās par tējas galdu. Visi aktīvie draudzes locekļi lūgti piedalīties.

Latviešu ārsti Toronto

Silvija Užāns, 552 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; Ed. Upenieks, 537 College St., tel. WA 1-0455 vai LE 4-5196; Dr. K. Zymantiene, 1393 Dundas St., W., tel. LE 4-6851

MONTREĀLĀ

Latviešu biedrības pilnsapulce notiks sestdien, 29. martā, pl. 6,00 vakarā, 1220 Mountain St. (skolas telpās). Kvoruma nesanākšanas gadījumā, pl. 6,30 sapulce būs pilntiesīga pie katra biedru skaita. Darba kārtībā: amatpersonu ziņojumi, budžeta pieņemšana un amatpersonu vēlēšanas.

Krāsu filmas Latviešu glezotāji izrāde sestdien, 29. martā, pl. 8,00 vakarā, 5550 Park Ave., (YMCA's telpās). Ieejas maksa $1.00, skolēniem puscena. Atlikums par labu latviešu ģimnazijai Vācijā.

NIAGARA

Niagaras latviešu sporta kluba pilnsapulcē pārskatu par aizvadīto gadu sniedza kluba prks J. Liģers. Runājot par turpmāko darbību, nolēma arī nākotnē visu uzmanību veltīt spēcīgas jaunatnes basketbola vienības izveidošanai. Šogad divi Niagaras basketbolistai bija arī izraudzīti Kanadas latviešu jaunatnes vienības izlasē. Jaunajā valdē ievēlēja J. Jundzi, J. Liģeri, S. Timšānu un B. Savicki, bet revīzijas komisijā Rob. Vītolu, A. Mežalu un E. Zvauni. Basketbola sezonu noslēgs 24. maijā ar gadskārtējo turnīru Niagarā, piedaloties ASV latviešu sportistiem. Vakarā plkst. 7 Glenview kluba zālē sezonas labāko sportistu apbalvošana un tradicionālā sportistu balle ar 1958. g. Niagaras ziedu karalienes ievēlēšanu.

BRAMPTONA

Svētdien, 23. martā, Bramptonas latviešu b-bai „Auseklis" notika gadskārtējā biedrības pilnsapulce. Sapulci vadīja J. Grodnis, protokolēja V. Rundāns.

Par biedrības pag. gada darbību ziņoja valdes pr-dis J. Dindzāns. Gada sākumā darba apstākļu dēļ valdes pr-dis bijis ilgāku laiku prom no Bramptonas — komandējumā, un tas atsaucies arī uz b-bas darbību, kas bijusi neaktīvāka. Vēlāk visa vērība veltīta korim, lai sagatavotos Dziesmu svētkiem. Pagājušā gadā b-ba sarīkojusi arī savu pirmā priekšnieka un ilggadīgā valdes darbinieka agr. V. Rundāna 50 g. atzimēšanu, piedaloties arī viru korim „Viesturs". Tāpat Bramptonas latviešu biedrības pārstāvji piedalījās arī komponista J. Ciruļa 60 gadu jubilejas svinībās, pasniedzot viņam ziedus un aploksni. Aizvadītajā ziemā noorganizēta arī M. Ziverta lugas „Smilšu tornis" izrāde. Latvijas valsts svētku atzimēšanu Latviešu b-ba rīkoja kopā ar citām latviešu organizācijām Bramptonā. Sarīkojums bija ar koncerta programmu. Diemžēl, sarīkojums bija tikai vidēji apmeklēts un augstās telpu īres maksas dēļ deva iztrūkumu. DV Bramptonas nodaļa savu iztrūkuma daļu ir nomaksājusi. Arī b-bas rīkotā tradicionālā Jaungada sagaidīšana bija vāji apmeklēta, bet minētam sarīkojumam telpas nemaksāja daudz, un tā sarīkojums ir devis nelielu atlikumu. — Runājot par turpmāko darbību, J. Dindzāns norādīja, ka b-bas koris jau esot pieteikts ASV latviešu dziesmu svētkiem un saņemtas arī notis. Sadarbībā ar citām Bramptonas latviešu organizācijām laba. B-bas pārstāvis bijis aicināts arī uz DV Bramptonas nodaļas gada svētkiem, kur nodots apsveikums; piedalījies arī nesen Bramptonā rīkotajā LNJAK kongresā. B-ba īpaši trūkumcietējiem ziedojumus nevāc, jo to jau dara Bramptonā vietējā DV nodaļa. Tomēr kādreiz arī b-ba saņem piesūtītus ziedojumu sarakstus, un tad šis darbs jāveic.

Pēc revizijas komisijas ziņojuma b-bas gada pārskatu pieņem vienbalsīgi. Gada sapulcē piedalījās tikai četrpadsmit dalībnieki un viens viesis, bet valdi un revīzijas komisiju ievēlēja bez grūtībām. Jaunajā valdē ievēlēti: A. Ozols (12 b.), J. Dindzāns (11 b.), J. Ķeņģis (11 b.), V. Rundāns (10 b.), J. Grodnis (8 b.). Kandidāts: A. Sēlis. Revizijas komisijā: Z. Opolais (11), V. Bricis (9), A. Zeltiņš (9), kandidāte N. Rundāne.

V. Rundāns un J. Grodnis ziņoja par pēdējās LNAK sesijas darbību un pieņemtām rezolūcijām. — Bramptonas latviešu biedrībai šajā gadā paiet 10 gadu kopš tās dibināšanas. Pārrunās izskanēja doma, ka šis gadījums būtu atzīmējams ar sarīkojumu koncerta veidā, kur varbūt būtu iespējams uzstāties pašu biedrības korim. Tālāko atstāja jaunās valdes ziņā.

J. R.

KAS IR TIESĪGI SAŅEMT VECUMA PENSIJAS?

Pēdējā laikā vairāki tautieši griezušies pie LNAK pēc paskaidrojumiem par vecuma pensiju saņemšanas kārtību. Šinī sakarā LNAK politisko lietu referents J. Lejiņš paskaidro, ka vecuma pensiju likums Kanadā ir grozīts pagājušā gada oktobrī. Jaunais likums paredz, ka ikviena persona, kas Kanadā nodzīvojusi 10 gadu un sasniegusi 70 gadu vecumu, var pieprasīt vecuma pensiju. Gadu ziņā Kanadā nav atšķirības starp sievietēm un vīriešiem, kā tas ir ASV. Lai pensiju saņemtu, nav jābūt Kanadas pavalstniekam. Pensijas pieprasāmas pilsētu valdēs attiecīgās nodaļās, līdzi ņemot pierādījumus par vecumu un ieceļošanu Kanadā. Bez tam zināmus pensiju paveidus var pieprasīt personas starp 65 un 70 gadiem, ja tās pierāda savu mazturību.

TORONTO LATVIEŠU STUDENTU KOPAS PAZIŅOJUMS

28. martā paredzētais referāta vakars technisku apstākļu dēļ, diemžēl, nevar notikt.

Pēc kopas biedrziņa Gunāra T. Peniķa ziņām, Toronto universitātē, konservatorijā un Mākslas akadēmijā šogad studē pavisam kopā 82 latvieši: inženierzinātnes — 25, humanitārās zinātnes — 24, teoloģiju — 3, architektūru — 10, medicīnu — 5, farmāciju — 3, zobārstniecību — 2, tiesības — 2, mūziku — 3, tēlojošās mākslas — 5.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

V. BEBRIS
APDROSINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9 - 0266.

ASTRAS APGĀDA JAUNĀ ADRESE

Astras apgāds kā nākošos izdevumus sagatavo Zentas Mauriņas slaveno grāmatu „Iedrīkstēšanās bija skaista" un dzejas antoloģiju.

Apgāds lūdz grāmatu pasūtinātājus, kā arī grāmatu galdu vadītājus ievērot jauno adresi: c/o Mrs. A. Tichovska, 2 Algonquin Ave. Toronto 3, Ont.

Lauksaimnieku ievērībai

„Latviešu apriņķa" Šelburnē lauksaimnieki rīko sestdien, 12. aprilī, plkst. 7.30 vakarā Šelburnas Leģiona zālē, groziņu vakaru ar jautru, raibu programmu. Visi tuvi un tāli cieminī laipni aicināti.

LATVIEŠU PĒCPUSDIENA TORONTO

Toronto latviešu biedrībā 30. martā rīko Latviešu pēcpusdienu Internacionālajā institūtā, 415 Jarvis ielā.

No pl. 3—5 tēja un no pl. 5—6 priekšnesumi: J. Bārs runās par Latviju, ar dziesmām piedalīsies A. Ķivlenieks un I. Birne, pie klavierēm A. un V. Grigales, kas sniegs arī klavieru solo, tautas dejas demonstrēs Diždancis.

Tanī pašā laikā sarīkojumā būs daiļamatnieku darbu skate.

Ieeja brīva.

LASĪTĀJU vēstules

VĒLREIZ PATIESĪBAS LABĀ

Latvijas Amerikā redakcijai:

„Paskaidrojums pie Hugo Atoma lasītāju vēstules Patiesības labad, LA 12. marta numurā: Pateicos Hugo Atomam par paskaidrojumu attiecībā par viņa ricībā biju jašajām adresēm. Nevarēju solīt Indianapoles sabiedrībai mūsu 23. februāŗa sanāksmē, ka šis ziņas varēsu sniegt, jo H. Atoms savā 15. februāŗa vēstulē rakstīja: „Sarakstī izbeidzu ar visiem ALJA's darbiniekiem, visiem biedriem. Uz vēstulēm vairs neatbildēšu."

Valdis Muižnieks,
ALJA's priekšsēdis.

IEROSINĀJUMS LNAK VALDEI

Latvijas Amerikā redakcijai:

Trimdas dzīvē ir vākti dažādi dati un statistiski materiāli, kā par piemēru, par latviešu lauksaimniekiem Kanadā, par mājīpašnieku skaitu ,sporta rezultātiem u. c.

Ir palicis vēl kāds neskarts lauks, kur LNAK valdei būtu jāvāc dati un tie jāapstrādā, proti, — cik no latviešiem vēl ir tādu, kas nav pieņēmuši Kanadas pavalstniecību, kadi ir bijuši motīvi un šo tautiešu nākotnes nodomi sabiedriski-politiskā laukā.

Šim ierosinājumam pamatā nav provokācija, bet nopietna ziņkāre, redzēt sabiedriskos strāvojumus latviešu dzīvē.

P. Avotiņš, Toronto.

Latvijas Amerikā
pārstāve Čikāgā
AUSTRA OZOLIŅA,
LATVIAN GIFTS&PRODUCTS,
1643 N. Orchard St.,
Chicago 14, Ill.
DElaware 7-9288

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai inicīļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU
DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus ar dzelzs ainkara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22. ROLAND GDNS
LONDON • • S.W.7
ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

ĶIPRA UN TĀS

Kad divos Latvijas Amerikā numuros izlasiju N. S. (Toronto) vēstules, kur skarts Ķipras jautājums, biju pārsteigts par to, ka apspiestais nenovēl brīvību apspiestajam.

N. S. raksta: „Etniskas tiesības uz Ķipru grieķiem būtu . . . Bet ar to vēsturi tā pavisam bēdīgi. Īsti tikai Aleksandra Lielā laikā, pēdējam iekarojot Mazāziju, Ķipra nonāca zem grieķu pārvaldes. Pirms un pēc tam Ķiprā valdija ēģiptieši, persi, romieši, turki, angļi, — minot tikai nedaudzus . . ."

Ir zināma lieta, ka grieķu kultūras uzplaukuma laikmetā nebija nekādas apvienotas Grieķijas (tāpat kā latviešiem agrākos laikos nebija apvienotas Latvijas). Ikviena grieķu pilsēta bija patstāviga valstiņa. Tikai nedaudzos novados, kā tas, piemēram, bija Atikā, mazāko pilsētiņu iedzīvotāji apvienojās kopvalstī, un tā radās Atēnu valsts.

Nepareiz ir N. S. apgalvojums, ka „tikai Aleksandra Lielā laikā Ķipra nonāca zem grieķu pārvaldes." No grieķu viedokļa raugoties, Makedonijas ķēniņš Aleksandrs, kas ar varu paķāva sev grieķu pilsētas, bija tāds pats iekarotājs, kā visi citi, kas pirms un pēc viņa valdīja.

Lai redzētum, vai grieķiem ir tiesība pretendēt uz Ķipru, kā savu dzimto zemi, metīsim pāri iekarotāju galvām īsu retrospektīvu skatu uz Ķipras pagātni.

Jau bronzas laikmetā (2700.—1600. g. priekš Kr.), kad ieročus taisīja no spožā vara, pastāvēja rosīgi sakari starp divām salām — Ķipru un Krētu. Krēta toreiz pārdzīvoja savas īpatnējās un diezgan augsti attīstītās kultūras ziedu laikus, kā to rāda izrakumi Knosā un citās Krētas pilsētās. Bet Ķiprā bija bagātas vara raktuves, uz ko norāda jau šā metalla nosaukums latiņu, romāņu un germāņu valodās (lat. cuprum, īr. cuivre, ang. copper, vācu Kupfer, no grieķu Kypros = Ķipra).

Mikēnu kultūras laikmetā (1400.—1200. g. pr. Kr.), kas bija Krētas kultūras turpinājums un kuŗas ietekmē atradās arī Ķipra, šai salā ieplūda arvien jauni achajiešu immigrantu viļņi. Achajieši jeb achaji un jonieši bija pirmās grieķu ciltis, kas no ziemeļiem ienāca Balkānu pussalā, un tikai vēlāk tiem, kā pēdējie, sekoja dorieši. Kā senie ķipriešu piederēja pie achaju cilts, pierāda Ķiprā atrastās inskripcijas, kas rakstītas sillabiskā alfabētā rakstu zīmēm un rāda raksturīgās achaju dialekta īpatnības.

Homēra Īliadā attēlotais laikmets vēl rāda achaju kultūras ziedu laikus. Grieķiem toreiz vēl nebija kopīga nosaukuma, tāpēc achaji jeb, kā dzejnieks viņus bieži sauc, „achaju dēli", kā dominējošā cilts, pārstāv grieķu tautu vispār. Achaji piedalās Trojas karā, un viņu ieroči ir no bronzas:

„Itin kā postīga uguns, kas tikusi kalnāju mežos,
Uzliesmo augstu, un tālu visapkārt tās spīdums ir redzams,
Tā, viņiem ejot uz cīņu, no vara,
kas laistījās saulē,
Atspīdums staroja tālu un aizsniedza debesi augsto."

Klasiskajā un vēlākajā laikmetā reliģija un kultūra ķipriešiem bija vienāda ar pārējiem grieķiem, ar tām ne pārāk lielām atšķirībām, protams, kas bija raksturīgas katram Grieķijas novadam un tajā dzīvojošai ciltij gan valodā, gan mītos par dieviem un varoņiem, gan parāžās.

Atlētiskās un mūzikālās sacīkstes dievību svētkos un lugu izrādes teātŗos notika Ķipras pilsētās tāpat, kā visās citās grieķu pilsētās. Tās pašas dievības, ko pazīstam no Homēra olimpisko dievu panteona, pielūdza arī Ķiprā: Zevu, Apollōnu, Poseidōnu, Hēru, Atēnu un citas. Visas salas patrone bija Afrodīte, kuŗai Pafas pilsētā bija svētnīca. Tāpēc grieķu dzejnieki Afroditi bieži apzīmē ar epitetu „Kiprida" (t. i. „ķipriete").

Ķipras galvenās pilsētas senatnē bija Salamīna, kas vēlāk maināma ar atēniešu Atikas piekrastē) un majai bija politiska nieciska, otrai reliģisk

Kad pagāniskās kult laiks jau gāja uz beig pilsētās sāka izplatīties ba. Ķipriešu ar jauno pazinās tieši no apust mutes, kad tas ar sav ni Barnabu, dzimuš ieradās Ķipras salā. sāms Apust. darb. 13, viņi (t. i. Pāvils ar aizgāja uz Seleukiju rienes pārcēlās uz Ķip kuši Salamīnā, vini Dieva vārdu jūdu sina No šīs vietas redzams pilsētās jau toreiz bija noritāte, caur kuŗu ta kārt arī notika kris bas izplatīšana.

Kad kristīgā ticība iespiedusies visā Ro un 330. g. ķeizars K Lielais pārcēla savu r Romas uz megariešu niju Bizantiju, kas tika nosaukta par K poli un kļuva par aus perijas galvaspilsētu Ķipra tika iekļauta imperijā, kur valsts grieķu, bet valsts t schizmas) — pareizti ri ar galvaspilsētu gāja ir savus, ir s laukus kopā ar pre

Kārlis Peize bi pirmajiem ,kas izg bas nozīmi lau Viņš nodibināja u gasta un apkārtn biedrību. Bez tam rosmi sabiedriskajā dījis, būdams vi saimniecības biedr nieks, Šķibes ugun nas biedrības kasie gus gadus Bērzes domes un valdes lo ta vecākā pienā pildījis pa divi lā saules kaŗa un 2. P vācu okupācijas la 1944. gadā Peize rodas Vācijā, līdz i Kanadu uzturēje 1949. gada 1. jūlijā tas viņu atved M kopš Trīsvienības bināšnas ir tās pa lis un pērminderis.

Pirms gada Peiz dija mūžībā sava līdzgaitnieci ,ar ko nājis divi meitas u ronomu, ar kuŗie dzīvo Montreālā, u ronomu, kuŗš palic pašreiz ir Zaļenie ronoms.

Vēl vienmēr m spara pilno jubil desmitgadnieku, s padomes locekli u raženajā mūža jub tā pēc dievkalpo sveiks Trīsvienības dome, dāmu komi nieki.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9 - 0266.

ASTRAS APGĀDA JAUNĀ ADRESE

Astras apgāds kā nākošos izdevumus sagatavo Zentas Mauriņas slaveno grāmatu „Iedrīkstēšanās bija skaista" un dzejoļu antoloģiju.

Apgāds lūdz grāmatu pasūtinātājus, kā arī grāmatu galdu vaditājus ievērot jauno adresi: c/o Mrs. A. Tichovska, 2 Algonquin Ave. Toronto 3, Ont.

Lauksaimnieku ievērībai

„Latviešu apriņķa" Šelburnā lauksaimnieki rīko sestdien, 12. aprīlī, plkst. 7.30 vakarā Šelburnas Leģiona zālē, groziņu vakaru ar jautru, raibu programmu. Visi tuvi un tāli ciemiņi laipni aicināti.

LATVIEŠU PĒCPUSDIENA TORONTO

Toronto latviešu biedrība 30. martā rīko Latviešu pēcpusdienu Internacionālajā institūtā, 415 Jarvis ielā.

No pl. 3—5 tēja un no pl. 5—6 priekšnesumi: J. Bārs runās par Latviju, ar dziesmām piedalīsies A. Ķivlenieks un I. Birne, pie klavierēm A. un V. Grigales, kas sniegs arī klavieru solo, tautas dejas demonstrēs Diždancis.

Tanī pašā laikā sarīkojumā būs daiļamatnieku darbu skate.

Ieeja brīva.

LASĪTĀJU vēstules

VĒLREIZ PATIESĪBAS LABĀ

Latvijas Amerikā redakcijai:

„Paskaidrojums pie Hugo Atoma lasītāju vēstules Patiesības labad, LA 12. marta numurā: Pateicos Hugo Atomam par paskaidrojumu attiecībā par viņa rīcībā bijušajām adresēm. Nevarēju solīt Indianapoles sabiedrībai mūsu 23. februāra sanāksmē, ka šīs ziņas varēšu sniegt, jo H. Atoms savā 15. februāra vēstulē rakstīja: „Sarakstī izbeidzu ar visiem ALJA's darbiniekiem, valdis biedriem. Uz vēstulēm vairs neatbildēšu."

Valdis Muižnieks,
ALJA's priekšsēdis.

IEROSINĀJUMS LNAK VALDEI

Latvijas Amerikā redakcijai:

Trimdas dzīvē ir vākti dažādi dati un statistiski materiāli, kā par piemēru, par latviešu lauksaimniekiem Kanadā, par mājīpašnieku skaitu ,sporta rezultātiem u. c.

Ir palicis vēl kāds neskarts lauks, kur LNAK valdei būtu jāvāc dati un tie jāapstrādā, proti, — cik no latviešiem vēl ir tādu, kas nav pieņēmuši Kanadas pavalstniecību, kadi ir bijuši motīvi un šo tautiešu nākotnes nodomi sabiedriski-politiskā laukā.

Šim ierosinājumam pamatā nav provokācija, bet nopietna ziņkāre, redzēt sabiedriskos strāvojumus latviešu dzīvē.

P. Avotiņš, Toronto.

Latvijas Amerikā
pārstāve Čikāgā
AUSTRA OZOLIŅA,
LATVIAN GIFTS&PRODUCTS,
1643 N. Orchard St.,
Chicago 14, Ill.
DElaware 7-9288

nuskriptus saīsināt.
euzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
arka.
em parakstītajos rakstos izteiktās
as viedoklim.

ējoties atbildēsim;
pastu bezmaksas
s.
PASKAIDROJUMI
ODĀ.

KIPRA UN TĀS LIKTEŅI

Kad divos Latvijas Amerikā numuros izlasiju N. S. (Toronto) vēstules, kur skarts Ķipras jautājums, biju pārsteigts par to, ka apspiestais nenovēl brīvību apspiestajam.

N. S. raksta: „Etniskas tiesības uz Ķipru grieķiem būtu . . . Bet ar to vēsturi tā pavisam bēdīgi. Īsti tikai Aleksandra Lielā laikā, pēdējam iekarojot Mazāziju, Ķipra nonāca zem grieķu pārvaldes. Pirms un pēc tam Ķiprā valdīja ēģiptieši, persi, romieši, turki, angļi, — minot tikai nedaudzus . . ."

Ir zināma lieta, ka grieķu kultūras uzplaukuma laikmetā nebija nekādas apvienotas Grieķijas (tāpat kā latviešiem agrākos laikos nebija apvienotas Latvijas). Ikviena grieķu pilsēta bija patstāvīga valstiņa. Tikai nedaudzos novados, kā tas, piemēram, bija Atikā, mazāko pilsētiņu iedzīvotāji apvienojās kopvalstī, un tā radās Atēnu valsts.

Nepareiz ir N. S. apgalvojums, ka „tikai Aleksandra Lielā laikā Ķipra nonāca zem grieķu pārvaldes." No grieķu viedokļa raugoties, Maķedonijas ķēniņš Aleksandrs, kas ar varu paklāva sev grieķu pilsētas, bija tāds pats iekarotājs, kā visi citi, kas pirms un pēc viņa valdīja.

Lai redzētum, vai grieķiem ir tiesība pretendēt uz Ķipru, kā savu dzimto zemi, metīsim pāri iekarotāju galvām īsu retrospektīvu skatu uz Ķipras pagātni.

Jau bronzas laikmetā (2700.—1600. g. priekš Kr.), kad ieročus taisīja no spožā vara, pastāvēja rosīgi sakari starp divām salām — Ķipru un Krētu. Krēta toreiz pārdzīvoja savas īpatnējās un diezgan augsti attīstītās kultūras ziedu laikus, kā to rāda izrakumi Knosā un citās Krētas pilsētās. Bet Ķiprā bija bagātas vara raktuves, uz ko norāda jau šā metalla nosaukums latīņu, romāņu un ģermāņu valodās (lat. cuprum, fr. cuivre, ang. copper, vācu Kupfer, no grieķu Kypros = Ķipra).

Mikēnu kultūras laikmetā (1400.—1200. g. pr. Kr.), kas bija Krētas kultūras turpinājums un kuŗas ietekmē atradās arī Ķipra, šai salā ieplūda arvien jauni achajiešu immigrantu viļņi. Achajieši jeb achaji un jonieši bija pirmās grieķu ciltis, kas no ziemeļiem ieņāca Balkānu pussalā, un tikai vēlāk tiem, kā pēdējie, sekoja dorieši. Kā senie ķipriešu piederēja pie achaju cilts, pierāda Ķiprā atrastās inskripcijas, kas rakstītas sillabiskā alfabēta rakstu zīmēm un rāda raksturīgās aohaju dialekta īpatnības.

Homēra Īliadā attēlotais laikmets vēl rāda achaju kultūras ziedu laikus. Grieķiem toreiz vēl nebija kopīga nosaukuma, tāpēc achaji jeb, kā dzejnieks viņus bieži sauc, „achaju dēli", kā dominējošā cilts, pārstāv grieķu tautu vispār. Achaji piedalās Trojas karā, un viņu ieroči ir no bronzas:

„Itin kā postīga uguns, kas tikusi kalnāju mežos,
Uzliesmo augstu, un tālu visapkārt tās spīdums ir redzams,
Tā, viņiem ejot uz cīņu, no vara, kas laistījās saulē,
Atspīdums staroja tālu un aizsniedza debesi augsto."

Klasiskajā un vēlākajā laikmetā reliģija un kultūra ķipriešiem bija vienāda ar pārējiem grieķiem, ar tām ne pārāk lielām atšķirībām, protams, kas bija raksturīgas katram Grieķijas novadam un tajā dzīvojošai ciltij gan valodā, gan mitos par dieviem un varoņiem, gan paražās.

Atlētiskās un mūzikālās sacīkstes dievību svētkos un lugu izrādes teātros notika Ķipras pilsētās tāpat, kā visās citās grieķu pilsētās. Tās pašas dievības, ko pazīstam no Homēra olimpisko dievu panteona, pielūdza arī Ķiprā: Zevu, Apollonu, Poseidonu, Hēru, Atēnu un citas. Visas salas patrone bija Afrodīte, kuŗai Pafas pilsētā bija svētnīca. Tāpēc grieķu dzejnieki Afroditi bieži apzīmē ar epitetu „Kiprida", (t. i. „kipriete").

Ķipras galvenās pilsētas senatnē bija Salamīna (nav samaināma ar atēniešu Salamīnu Atikas piekrastē) un Pafa. Pirmajai bija politiska un tirdznieciska, otrai reliģiska nozīme.

Kad pagāniskās kultūras ziedu laiks jau gāja uz beigām, grieķu pilsētās sāka izplatīties kristietība. Ķiprieši ar jauno ticību iepazinās tieši no apustuļa Pāvila mutes, kad tas ar savu pavadoni Barnabu, dzimušu ķiprieti, ieradās Ķipras salā. Par to lasāms Apust. darb. 13, 4—5: „Bet viņi (t. i. Pāvils ar Barnabu) aizgāja uz Seleukiju un no turienes pārcēlās uz Ķipru. Nonākuši Salamīnā, viņi sludināja Dieva vārdu jūdu sinagogās . . ." No šīs vietas redzams, ka grieķu pilsētās jau toreiz bija jūdu minoritāte, caur kuŗu tad galvenokārt arī notika kristīgās ticības izplatīšana.

Kad kristīgā ticība jau bija iespiedusies visā Romas valsti un 330. g. ķeizars Konstantīns Lielais pārcēla savu rezidenci no Romas uz megariešu seno koloniju Bizantiju, kas viņa vārdā tika nosaukta par Konstantinopoli un kļuva par austrumu imperijas galvaspilsētu, tad arī Ķipra tika iekļauta Bizantijas imperijā, kur valsts valoda bija grieķu, bet valsts ticība (pēc schizmas) — pareizticība. Sakari ar galvaspilsētu Ķiprai bija ne tikai administrātīvi, bet arī garīgi. Bizantijas imperija pastāvēja kādus 1000 gadus, līdz to iznīcināja turki, ieņemdemi Konstantinopoli (1453. g.).

Kad Bizantijas liktenis bija izšķirts, tad arī Kipra nespēja vairs noturēties pretim arvien jauniem svešu varu uzbrukumiem, un 1570. g. to iekaroja turki, tā izbeigdami Ķiprā viduslaiku hellēnisma fazi. Ne tikai Ķipra, bet visa Grieķija bija turku varā vairāk kā trīs gadu simtus. Bet tas vēl vairāk saliedēja kopā visus grieķus, kas apzinājās savu kopīgo izcelsmi, valodu, ticību un slaveno pagātni.

Lai neļautu nostiprināties Eiropas kristiešu vienotai frontei, turki centās izjaukt ikvienu apvienošanās mēģinājumu pareizticīgo un katoļu starpā. Šai nolūkā tie atļāva grieķiem baznīcas un valodas autonomiju, bet Ķipras archibīskapam piešķīra etnarcha (tautas pārvaldnieka) tiesības.

19. g. s. sākumā Turcijai pakļautajās Balkānu zemēs sākās nacionāla kustība, un Grieķija bija pirmā, kas pēc asiņainas sacelšanās atguva neatkarību. Arī Ķipra piedalījās atbrīvošanas karā un sūtīja savus labākos dēlus uz kontinentu.

Kad kontinentālā Grieķija bija jau brīva, daļa salu palika vēl ilgāku laiku turku varā. Tikai pakāpeniski grieķiem izdevās pievākt savu likumīgo mantojumu: Krētu, Lezbu, Dodekanēsu salas. Kā beidzamā, kas vēl gaida savu atbrīvošanu, ir palikusi Ķipra. Daži agrākie līgumi kavē šā jautājuma miermīlīgu nokārtošanu.

1878. g. Turcija ar Angliju sadalīja Ķipru īsti čigāniski: „nāc tik, mīlīt, kulbā iekšā: puse man, pus' tev!

Šī „kulba" gan tiesiski nepiederēja nevienai no abām minētajām valstīm, bet tai laikā Amerikas prezidenta Vudro Vilsona 14 punkti par tautu pašnoteikšanās tiesībām vēl nebija izsludināti, tāpēc stiprās valstis varēja droši grābt visu, kas nebija cieši piesiets. Saimniekošana uz pusēm tad nu bija tāda, ka sultāns paturēja suverenitāti un noteiktus gada ienākumus, bet Anglija uzņēmās saimniecisko administrāciju un varbūtējo deficita segšanu.

Šāds „sinoikismus" pastāvēja līdz 1914. gadam, kad uznāca 1. pasaules karš, kuŗā tika ierauta tiklab Anglija, kā Turcija, līdz ar ko abas līguma dalībnieces kļuva pretinieces.

1915. gada 17. oktobrī Anglijas valdība apsolija Grieķijai Ķipru, ja Grieķija iestāsies karā Anglijas pusē. Bet konflikts starp karali Konstantīnu, kas turējās pie neitrālitātes, un viņa ministru prezidentu Venizelu, kas gribēja iet kopā ar rietumu sabiedrotajiem, neļāva izmantot šo izdevīgo brīdi Ķipras atgūšanai. Venizels bija spiests iesniegt atlūgumos. 1916. g. viņš tad griezās ar uzsaukumu pie grieķu tautas, sastādīja Salonikā pagaidu valdību, izsludināja mobilizāciju un piedalījās sabiedroto pusē ,bet karalis 1918. g. atteicās no troņa par labu dēlam Aleksandram.

Kad karš bija beidzies un Turcija sakauta, Anglija, tikusi vaļā no līdzdalībnieces Ķipras pārvaldīšanā, paturēja šo salu viena pati.

Par Ķipras stāvokli pēc 2. pasaules kara N. S. izsakās šādi: „Grieķiem par Ķipru nebija nekādas intereses līdz pat Otrā kara beigām . . . Pēc tam, kad angļi izglāba grieķu brīvību no vācu un krievu uzmācības, grieķiem ievajadzējās Ķipras — un tik steidzīgi, ka vajadzēja noorganizēt un apbruņot mazas terroristu grupas . . ."

Pēc šiem vārdiem spriežot, iznāktu tā, ka grieķi paši neko nebūtu darījuši savas aizsardzības labā, un angļi viņiem būtu brīvību, kā kādu dāvanu, uzdāvinājuši. Bet gluži tā tas nav. Jau pašā kara sākumā (1940. g.) italiešu iebrukums Grieķijā tika apturēts un turpmākajā notikumu norisē palika pilnīgi nesekmīgs, tā ka visa pasaule apbrīnoja grieķu varonīgo aizstāvēšanos. Un tikai kad divu lielvalstu diktātori, lai neblamētos pasaules priekšā no visām pusēm raidīja savas divizijas pret vienu mazvalsti, tad nebija vairs grieķu spēkos apturēt šo lavīnu, un visu zemi pārplūdināja svešais karaspēks.

Ka Anglija, kopā ar ASV, ir palīdzējusi grieķiem saglābt brīvību, to nevaram un negribam noliegt. Bet angli citādi nemaz nevarēja rikoties, ja tie gribēja savu pašu brīvību nosargāt. Vienalga, kur pret ienaidnieku tika karots, — Grieķijā vai kādā citā zemē, šis ciņas bija vajadzīgas, lai nosargātu pašas Anglijas brīvību. Bet ja angļi ir izglābuši grieķu brīvību „no vācu un krievu uzmācības", vai tad arī angliem pašiem nebūtu jāatturas no ikvienas „uzmācības" pret grieķu apdzīvoto Ķipru?

(Nobeigums 8. lpp.)

KĀRLIS PEIZE — 80-GADNIEKS

Šā gada 29. martā piepildās 80 mūža gadi Šķibes pagasta ilggadīgajam pagasta vecākajam, Upes - Peižu māju saimniekam Kārlim Peizem.

Viņš ir viens no tiem bagātās Zemgales raženajiem dēliem, kas iegūto izglītību neaizmeša uz pilsētām, bet lika lietā, lai celtu savas sētas un dzimtā pagasta dzīvi. Par priekšzīmīgu saimniekošanu — viņa Latvijas brūno ganāmpulks bija ne tikai Peižu, bet visas apkārtnes lepnums — viņu apbalvoja kā 1937. gada lielajā lauksaimniecības skatē Jelgavā, tā vēlāk ar Trijzvaigžņu ordeņa 4. šķiru. Upes Peižu lauki sagāja kopā ar Šķibes Kleišiem — prezidenta Ulmaņa brāļa mājām — un ne vienreiz vien Kārlis Peize apstaigāja ir savus, ir sava kaimiņa laukus kopā ar prezidentu.

Kārlis Peize bija viens no pirmajiem ,kas izprata elektrības nozīmi lauksaimniecībā. Viņš nodibināja un vadīja pagasta un apkārtnes elektrības biedrību. Bez tam viņš savu rosmi sabiedriskajā darbā pierādījis, būdams vietējās Lauksaimniecības biedrības priekšnieks, Šķibes ugunsapdrošināšanas biedrības kasieris, kā arī ilgus gadus Bērzes draudzes padomes un valdes loceklis. Pagasta vecākā pienākumus viņš pildījis pa divi lāgi: pēc 1. pasaules kara un 2. pasaules kara vācu okupācijas laikā.

1944. gadā Peize ar ģimeni ierodas Vācijā, līdz izceļošanai uz Kanadu uzturējies Detmoldā. 1949. gada 1. jūlijā trimdas gaitas viņu atved Montreālā, kur kopš Trīsvienības draudzes dibināšnas ir tās padomes loceklis un pērminderis.

Pirms gada Peizes tēvs aizvadīja mūžībā sava dzīves ceļa līdzgaitnieci ,ar ko kopā audzinājis divi meitas un dēlu — agronomu, ar kuŗiem kopā viņš dzīvo Montreālā, un dēlu — agronomu, kuŗš palicis Latvijā un pašreiz ir Zaļenieku rajona agronoms.

Vēl vienmēr možo un darba spara pilno jubilāru — astoņdesmitgadnieku, savu draudzes padomes locekli un pērminderi raženajā mūža jubilejā 30. martā pēc dievkalpojuma baznīcā sveiks Trīsvienības draudze, padome, dāmu komiteja un darbinieki.

Māju īpašnieki, ja jums vajadzīga nauda
uzņēmumam vai personiskām vajadzībām, lūdzu griezties pie
LATVIJA-CANADIAN MORTGAGE Co.
Mēs dodam skaidrā naudā otrai obligācijai uz visu māju, neatkarīgi no 1. obligācijas. Zemi maksājumi. Bezmaksas obligāciju sagāde.
ZVANIT
EM 8-1242, Toronto

FRANČU ARMIJAS KRIZE

Partiju saimniekošana bruņotajos spēkos

Ne bez pamata jau kopš 2. pasaules kara visā pasaulē arvien vairāk apšauba franču karavīru morāli un militāro gatavību. Mazliet iedziļinoties Francijas bruņoto spēku tagadējos skandālos, jāatzīst, ka sakarā ar nenosvērto partiju un valsts politiku, ļoti smaga morāla krize skārusi it sevišķi franču augstāko virsnieku aprindas. Daudzi spējīgi virsnieki jūtas „iepīti valsts politiskajās sistēmās", un viņi no bruņotajiem spēkiem vai nu priekšlaicīgi aiziet, vai arī atklāti izteiktas un izprovocētas kritikas dēļ tiek atvaļināti. Tā 1954. gadā aizsardzības plānu kritizēšanas dēļ no visiem amatiem atcēla un atvaļināja varbūt pašu spējīgāko franču virsnieku — maršalu Žuēnu. Tagad nesen, kaislīgu diskusiju un skandālu pavadīts, atvaļināšanu lūdzis visas artilerijas inspektors ģen. Dofūrs (Dofourt), kaut gan pašreizējā valdība viņam par „mutes turēšanu" piedāvā vismaz vēl vienu ģenerāļa zvaigzni. Atkāpšanās iemesls — protests pret aizsardzības ministrijas nepārtrauktajām partiju saimniekošanas metodēm.

Patiesībā Francijas bruņotie spēki un virsniecība atrodas smagā krizē jau kopš 1940. gada, kad vācu tanku vienības sašķaidīja ne vien rietumu fronti, bet arī varbūt uz visiem laikiem iznīcināja franču armijas seno varoņu slavu un Pirmajā pasaules kara ģenerālitātes gūtos uzvaras laurus.

Pēc Vācijas sagrāves, kuŗā piedalījās arī franči, sākās partiju saimniekošana armijā. Laikā, kad franču komūnistu rokās atradās aizsardzības ministrija, tīrīšanas akcijām, kā „nodevēji" par upuri krita vismaz 20.000 ilgi kalpojušu izlases virsnieku, kuŗus pa lielākai daļai aizstāja pretestības kustības (resistence) vīri, starp kuŗiem netrūka arī komūnistu. Kāds tagad sajukums iznīcināto tradiciju dēļ pastāv Francijā, to starp citu spilgti rādīja bijušā Marokas virspavēlnieka (Nogues) gadījums: šo ģenerāli kara tiesa notiesāja uz nacionālu nicināšanu par to, ka viņš 2. pasaules kara laikā devis pavēli uz amerikāņu desantu; tāpu šī pati tiesa visus savus lēmumus atcēla, jo izrādījās, ka šis virsnieks bijis izveidojis spēcīgu kaujas vienību, kas ne vien šāvusi uz amerikāņiem, bet vēlāk bijusi nozīmīga ciņā pret vāciešiem.

Bez smagajām franču bruņoto spēku pagātnes ēnām un to sekām, Francijas tagadējos bruņotos spēkus kā lāsts māc arī Ceturtās republikas satversme. Tās izstrādāšanas laikā 1946. g. komūnisti, demagoģiski izmantojot Napoleona un Petēna lietas, panāca bruņoto spēku komandējošās un pavēļu došanas varas sašķelšanu tik pamatīgi, ka to maršals Žuēns nosauca par atomizēšanu. Bez valsts prezidenta, ministru prezidenta un aizsardzības ministra pavēļu došanas varas, tāda Francijas satversmes ietvaros piešķirta arī visādām komitejām, inspektoriem, kas jauc bruņoto spēku uzbūvi, apgādi un komandēšanu. Spēcīgu Francijas bruņoto spēku uzbūvi ir traucējuši arī nepārtrauktie miera laiku kaŗi. Tā kā Indoķīnas kaŗā no 1947. līdz 1954. gadam sakarā ar Francijas Nacionālā sapulcē ar komūnistu balsīm pieņemto lēmumu nedrīkstēja iesaistīt rezervistus, tad šis džungļu ciņas ar apmēram 18.000 kritušajiem francūžiem, bija iespaidīga asins nolaišana galvenokārt virsnieku un virsdienesta instruktoru kadru jaunaudzei. Tagadējās Alžīrijas ciņās, kas turpinās jau no 1955. gada, met arī rezervistus, kādēļ virsnieku un instruktoru kadru zaudējumi tur tik lieli neiznākot, bet toties šis „franču provinces" kariņš un tā metodes ir radījušas tagad nežēlīgus strīdus ne vien politiķu un virsniecības, bet arī pašu ģenerāļu starpā. Alžīrijas kaŗa daudzos skandālus nav gandrīz iespējams uzskaitīt, bet tā un citu izbijušo koloniju kaŗu dēļ virsnieku karjēra franču jaunatnei nav nemaz vairs pievilcīga ,īpaši tādēļ, ka arī virsnieku algas ir ļoti zemas. Franču kapteinis mēnesī saņem, pārrēķinot dolaros, apmēram $214,-, kas atbilst apm. ASV seržanta mēneša ienākumiem. Nav brīnums, ka tādēļ ir neizbēgama asa rīvēšanās francūžu un Francijā esošo amerikāņu karavīru starpā, par ko stāsta arī tur ASV bruņotajos spēkos esošie latvieši.

Katrā ziņā gadiem ilgstošā franču bruņoto spēku un virsniecības krize Alžīrijas kaŗa ēnā kļūst ļaunāka. Vērojamas arī pazīmes par tās padziļināšanos tuvākajos mēnešos. Pozitīvu atrisinājumu tai tagadējos Francijas politiskajos apstākļos nav iespējams saskatīt, un citādā ziņā ļoti optimistiskie franču virsnieki privātās sarunās starp četrā acīm nenoliedz, ka šī krize var novest pie katastrofas, kuŗā varbūt būsot Francijas atdzimšanas sākums.

Pastiprinājumi uz Alžīriju

Pēc franču virsnieku izteicieniem un citām ziņām secināms, ka Francija, lai salasītu vēl vismaz 50.000 karavīru Alžīrijas kaŗa vajadzībām, vistuvākajā laikā vēlreiz ļoti ievērojami samazinās Rietumvācijā esošās vienības ,kuŗu kazarmas jau tā ir ļoti tukšas. Francijas aizsardzības ministrs (Jacques Chaban - Delmas) devis arī pavēli izdarīt pamatīgu „ķemmēšanu" visu bruņoto spēku birojos un intendantūrās, lai iegūtu vairāk karavīru kaujas vienībām Alžīrijā.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

NUJORKA

● Nujorkas Latviešu biedrības rikotajā gadskārtējā Nama fonda ballē 22. martā Webster telpās bija ieradušies ap 300 apmeklētāju. Par skaistuma karalieni ievēlēja 18 g. v. Ausmu Straumiņu. Viņu kroņāja pag. gada skaistuma karaliene Helga Kinava. Sarīkojuma atlikums nāk par labu Nama fondam, kuŗā ir uzkrāts jau pāri par 10.000 dol.

● Eiropas trimdas sieviešu padomes rikotos pavasara svētkos Koscjuško namā, Menhetanā, 21. martā pulcējās dažādu tautību apmeklētāji, lai dzirdētu baltiešu, poļu, čechu, ungāru un rumāņu tautas dziesmas un dejas. No latviešiem dziedāja Skaidrīte Prince. Latviešu piedalīšanos šinī sarīkojumā organizēja M. Turķe.

● Humānitāro zinātņu asociācijas rīkotais rits bija veltīts tematam: Latviešu skola divās sabiedrībās un kultūrās. Referēja E. Kāpostiņš — par divu kultūru jautājumu, māc. A. Ozols — par novērojumiem latviešu jaunatnes audzināšanā, V. Klīve — par skolu veidiem un M. Gulbe — par psiholoģiju. un nacionālo audzināšanu. Bija ieradušies vairāki audzinātāji, kas pēc referātiem piedalījās dzīvās pārrunās.

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Diezgan lielu pārsteigumu piedzīvojuši J. Stagara ģimenes piederīgie, kad tie 14. marta pievakarē atgriezušies no darba savā mājā, 426 Fairview N. E. Izrādījies, ka iemītnieku prombūtnes laikā māju apciemojis zaglis, atmūķējot durvis un izdarot tās „apskati". To zaglis veicis bez kādas steigas un uztraukuma, jo uz vietas ieturējis mazas brokastis un iestiprinājies no viskija pudeles. Viņš paņēmis līdz 60 dol. naudā un dažas dzērienu pudeles. Piesavināties viņš gribējis arī mazu radio aparātu, kas it kā promnešanai bijis ielikts papīra maisā, bet tomēr atstāts virtuvē. Domājams, ka zaglim mājas iedzīvotāju gaitas bijušas labi zināmas, kādēļ viņš rikojies tik netraucēti. Policija par zādzību ievadījusi izziņu. Fairview ielas rajons ir viens no tiem, kur mūsu tautieši dzīvo viskuplākā skaitā.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komiteja arī turpmāk priekšnieces amatam izraudzījusi A. Graubi, viņas vietnieces — V. Lauce un G. Hermane, sekretāre — Z. Kārklina, kasiere — A. Sietiņsone. Palīdzības sekcijā savukārt darbosies A. Lauce, L. Melgalve un E. Mieze. Palīdzības nozare pašreiz vāc ziedojumus ar sarakstiem par labu tautiešiem Vācijā, Sibirijā un atbalstam uz vietas.

● Armijas apmācības skolā Virdžinijā pašreiz uz 3 mēnešiem arodas Vilmārs Kukainis. Uz turieni no Grand Rapidiem izbraukusi arī viņa ģimene. Iesauktais ASV bruņotajos spēkos Imants Kārklis atgriezies atpakaļ savā dzīves vietā.

● 26. aprīlī Latviešu biedrības telpās paredzēts pianista H. Štrausa koncerts, bet 27. aprīlī Immanuēla baznīcā prof. Jāzepa Vītola 10 gadu nāves dienas atceres svinīgs dievkalpojums ar solistes E. Reinvaldes piedalīšanos.

V. Z.

AR KOMŪNISMU NEVAR MEKLĒT KOMPROMISU

(Pārnesums no 1. lpp.)

Otro sēdi ievadīja vairāku delegātu (no Gvatemalas, Argentīnas un Čechoslovakijas) piemiņas runas, godinot Meksikas lielo dēlu Benito Huaresu. Pēc rīta sēdes pārtraukuma visi delegāti devās uz tuvējo B. Huaresa piemineklī Alamedas parkā, kur 65 valstu vārdā (ieskaitot Latviju) nolika krāšņu vainagu. Tāpat rīta sēdē delegāti pārtrauca darba gaitu, lai ar minūtes garu klusuma brīdi godinātu komūnistu noslepkavoto Gvatemalas atbrīvotāju — prezidentu plkv. C. Armasu.

Konferences otrā sēdes diena presei bija slēgta, bet pēcpusdienas sēdē uz pāris minūtēm zālē ielaida televīzijas operātorus ar kamerām sēdes gaitas uzņemšanai. Pēc sēdes presei izsniedza ziņas, ka arī visu delegātu sarakstu u. c. materiālus. Jāmin, ka Meksikas galvaspilsētas avīzes jau trīs dienas no vietas šai pasaules mēroga konferencei veltī lielākos virsrakstus pirmajās lappusēs, ievietojot uzņēmumus un garas reportāžas.

Meksikas pilsētā, (24. martā) — Pirmā pasaules pretkomūnistiskā kongresa — brīvībai un atbrīvošanai — sagatavošanas darbi tuvojas noslēgumam.

Beidzamajās dienās konferences slēgtās sēdēs sadalījās komitejās un tagad izstrādā pasaules kongresa rīkošanas noteikumus, deklarācijas, principus, un sagatavo darba kārtību.

Uz konferenci Meksikas pilsētā ieradās vairāki jauni delegāti no Eiropas un citām zemēm. Tāpat nākuši klāt daži oficiāli valstu valdību sūtīti novērotāji.

Uz Kanadas ukraiņu delegāta Bilinska ierosmi nākošajam pasaules pretkomūnistiskajam kongresam pievienoja izteiksmīgus vārdus: „brīvībai un atbrīvošanai" (Angliski: World Anti-communist Congress for Freedom and Liberation).

Cik zināms, tad pasaules pretkomūnistiskā kongresa brīvībai un atbrīvošanai rīkošanas vadības sēdeklis būs ASV.

Visas valstis un organizācijas, kuŗas aicinātas un piedalās Meksikas pilsētā rīkotajā sagatavošanas konferencē (65 nācijas), automatiski aicinātas piedalīties arī pasaules kongresā ar lemšanas un balstiesībām. Iznāk, ka no latviešu trimdas organizācijām šīs tiesības būs tikai Latviešu nacionālai apvienībai Kanadā, bet pārējām organizācijām būs tikai novērotāja tiesības. Būtu tomēr ieteicams, brīvos latviešus reprezentēt kādai augstākai instancei (kā BPLA), bet te būs jāatduŗas uz dažām grūtībām: katras jaunas valsts vai organizācijas vēlēšanos piedalīties kongresā noteiks šim nolūkam izraudzīta komiteja, un ja valsti vai organizāciju atzīs par tiesīgu, tad vēl vajadzēs nokārtot dalības maksu, jo šāda mēroga kongresu nevar sarikot bez līdzekļiem. (Katrai valsts organizācijai, kas sastāv no vairākām tautībām, dalības nauda būs 750 ASV dolaru, bet vienas nācijas (tautības) organizācijai (kā LNAK vai ALA) — 350 dol.

Konference deva iespēju katrai no kongresa iniciātoru valstīm un organizācijām (ieskaitot LNAK) 45 dienu laikā atbalstīt kongresa sarīkošanu ar augšminēto summu iemaksu. Desmit dienu laikā pēc konferences, t. i., līdz 4 aprilim, valstīm un organizācijām, kas pārstāvētas šajā konferencē, jāpaziņo kongresa rīcības komitejai, vai no tām var sagaidīt šīs summas. Sešu mēnešu starplaikā periodā paredzēts izdot vismaz $12.000,-, bet paša kongresa sarīkošana izmaksās ap $100.000,- Kongresa iniciātoru 65 valsīm (51 brīvām un 14 apspiestām) šo summu nav, tādēļ par to sagādāšanu vēl jādomā.

No vieglas ironijas puses te vieta piezīmei, kas konferences delegātos izsauca izbrīna smaidus — Meksikas pilsētas komūnistu lapele „Voz de Mexico" (Meksikas balss) 21. martā izlaida speciālizdevumu, pirmā lappusē izkliedzot ziņu par šo konferenci: „Meksikas galvaspilsētā sapulcējušies pasaules Volstrita aģenti." Dr. J. P. Laurenss (Meksika) griezās pie delegātiem ar jautājumu: „Kur tad te ir Volstrita aģenti?" — Tādu bagātnieku šeit nebija. Visi pārējie Meksikas lielākie laikraksti, izprotot konferences lielo nozīmi, turpina arvien vēl veltīt īpašu uzmanību šai brīvās pasaules ciņas stratēģijas konferencei.

No savas puses, kā LNAK delegāts šajā konferencē, lūdzu latviešu trimdas sabiedrību pareizi izprast šī pasaules pretkomūnistiskā kongresa brīvībai un atbrīvošanai lielo nozīmi un neliegt arī savu iespējamo materiālo atbalstu. Šī būs brīvās pasaules vienreizēja iespēja sevi paradīt vienotu un spēcīgu pret cilvēces brīvības apspiedējiem. Nelausim koeksistences saldajai dziesmai ieaijāt brīvo pasauli tumšā verdzības naktī! — Mēs stāvam brīvības un verdzības krustceļēs . . .

Hugo Atoms.

CEĻA BIEDRS

Ir iznācis „Ceļa Biedrs" marta numurs. Saturā: māc. G. Straumaņa, māc. J. V. Romana, prāv. E. Berga, māc. P. Kirsona, māc. R. Zariņa, māc. A. Lūša, māc. A. Voitkus, jūn. raksti un A. Breikšas dzejolis. Mēnešraksts iznāk regulāri jau trešo gadu. Abonēšanas maksa $3,- gadā un to var pasūtināt pie māc. E. Ķiploka, 3204 Columbus Ave., Minneapolis 7, Minn.

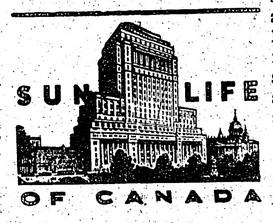

Ja vēlaties krāt naudu,
ar vai bez
apdrošināšanas,
vai nodrošināt bērniem
augstāku izglītību,
vai obligācijas, vai gaišas
vecuma dienas, vai ko citu,
— zvaniet vai rakstiet:

V. SKUJA
60 Victoria St., Toronto 1, Ont.
Office Room 413. Residence
EM 4-5141 HO 3-0756

Psycho - Studio
IHR
Beratungs - Institut in allen Lebensfragen.
- Charakter- u. Schicksalsanalyse
- Partnerschaftsprobleme
- Private u. Geschäft.
- Personalfragen
- Eheprobleme
- Freundschafte
- Beruf
- Lebensvorschau

Gewissenhafte Analyse durch Parapsychologen mit internationaler Erfahrung.
Ihre Goschätzte Zuschrift bitte an:
PSYCHO - STUDIO
36 Wroxeter Avenue, Toronto, Ontario, Canada.
Strengste Diskretion.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

A. E. KERSON
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC
229 YONGE ST.
Room 203
EM 4-3141, TORONTO
Runā vāciski un krieviski.

CEĻA VĀRDI

Valsts ir līdzīgu cilvēku sabiedrība, un tā pastāv, lai sasniegtu iespējami labāku dzīves veidu.
Aristotelis.

☆

Tautai jāaizstāv savi likumi, tāpat kā tā aizstāv savus cietokšņus.
Heraklits.

☆

Valstsvīriem jābūt pārliecinātiem, ka viņu drošākais miesassargs ir viņu draugu tikumi, viņu tautas lojālitāte un viņu pašu gudrais prāts — tie ir faktori, ar kuŗiem visvieglāk kļūt pie valdīšanas un to saglabāt.
Isokrats.

VĒLIET LIBERĀLI

PĪRSONA

PLĀNS kanadiešiem nozīmē:

DARBS ikvienam

miera zīmē

VĒLIET LIBERĀLI

Davenport iecirknī

HELLYER PAUL T. BUSINESSMAN | X

Pārtikas un delikatešu preču veikals

IDA MARKETERIA

150 LAMBTON AVE., TORONTO

(starp Jane un Weston Rd.), tel. RO 2-4343.

Piedāvā lielā izvēlē:

- PĀRTIKAS PRECES
- SVAIGUS AUGĻUS UN SAKNES
- DELIKATESES UN CEPUMUS LATVISKĀ GAUMĒ LIELDIENU GALDAM

I. A. Amoliņš

Watson's

KRUSTĀM X ŠĶĒRSĀM

(Patentēts X 1945)

FRENCH SHORTS

555

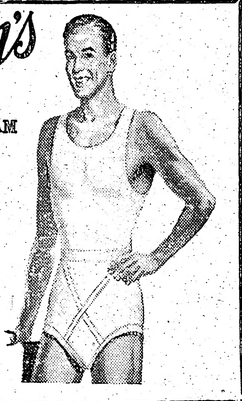

Speciāli piegrieztas ērtai valkāšanai, elastiga josta, ērta, pašslēdža „Criss - Cross" priekšā, pagatavotas no labas kvalitātes materiāla, ar kokvilnas piejaukumu. Viegli mazgājamas, nav jāgludina, ilgi valkājamas, labi pielaikojamas.

DZEJNIEKS UN KARAVĪRS EDUARDS SINĀTS — 70-GADNIEKS

Kuplajā latviešu karavīru saimē nav trūcis vīru, kas mīlējuši dzeju — kas paši to rakstījuši gan savam, gan kara biedru priekam. Šai sakarā šoreiz jāpiemin latviešu virsnieks - dzejnieks Eduards Sināts, kam 28. martā piepildās 70 mūža gadi.

Viņa dzeja nav daudz ievērota un atzita. Jubilārs no kritikām nekad nav baidījies, nedz arī no tām ietekmējies. Bet no kāpšanas Olimpā viņš nav atlaidies — par to liecina viņa 8 dzeju krājumi — vai tas citiem patīk, vai ne!. Jubilārs savu literāro darbību uzsācis gandrīz reizē ar slavenā latviešu strēlnieka mēteļa uzvilkšanu. Tas ir slavens laiks tautas dzīvē, kad varoņi piedzīvo uzvaras un saņem laurus — tautas brīvību. Viens no viņiem ir arī Eduards Sināts.

Savā jaunākajā grāmatā — Saules un ēnu dārzos autors pasvītro savu jauneklīgumu, jo vairums dzejoļu veltīts milestībai, tad prātniecībai un reliģiskiem motiviem.

Sināts mīl apdzejot visu, kas jau reiz pārdzīvots tautas pagātnē, bet zīmīgi, ka no bēgļu laikmeta viņš ir izvairījies. Šī izvairīšanās nozīmē uzticību Latvijai, par kuru autors vairākkārt ar ieroci rokā cīnījies. Visas viņa domas koncentrējas tikai ap dzimteni, un svešums ir pilnīgi izolēts. Tikai tādi dzejoļi, kā Nākotnes karavīram, liek noģist, ka autors ir trimdā.

Kopš iebraukšanas ASV jubilārs paspējis bez minētās grāmatas uzrakstīt vēl daudzus darbus. Tā jubilārs piemin vēstulē, ka viņam ir: Mierinājums (Rekviems) uz rakstāmmašīnas pārrakstīts, illustrēts un gliti iesiets. Gaujas dziesma — teika par Gaujas izcelšanos, garāks dziedājums, illustrēts ar Gaujas skatiem. Sonētu un sonetīnu vainagi. Trimdas dziesmas — garāks dziedājums. Lielā Piektā, garigas dziesmas un dzejoļi. Asiņu balsis — jauns dzejoļu krājums u. t. t. Jubilāram iznākušas šādas dzeju grāmatas: Sapņu atskaņas (1919.), Atdzimšanas garam (1935), Šķēps un saules vairogs (1936.). Sargpostenī (1938), Zied zeme (1939), Dzintarsaule (1946), Pirmais avangards (1949). Bez tam Sināts daudz darbojies žurnālistikā, īpaši Latvijas Kareivī, kur viņš bija savu pulku korespondents. Rakstījis vēl Kadetā, Lāčplēsī, Aizsargā un Sabiedrisko lietu ministrijai pakļautos provinces preses izdevumos. Šo darbu viņš atjaunoja arī Vācijas bēgļu laikmetā, rakstīdams Jaunām Ziņām, kā arī vadot informācijas biletenu nometnē, u. t. t. Ed. Sināts ASV ieradās 1950. g. un apmetās uz dzīvi Berkelejā, Kalifornijā.

Jubilārs dzimis 1888. g. 28. martā Zvārtavas pagastā, Valkas apriņķī. Beidzis komercskolu Rīgā, 2 gadus studējis medicinu Tērbatā un beidzis Latvijas kara skolu (1920. g.). Aktīvā armijā bijis no 1919. g. līdz 1938. gadam. Tur veicis dažādus speciālus amatus, kā piem., bijis kultūrālās dzīves vadītājs, rīkojot koncertus un izrādes obligātā dienesta kareivjiem. Viņa dienesta vieta ilgus gadus bija Alūksne un Daugavpils. 1943. g. Sināts atkal uzvilka karavīra mēteli, kļuva kara korespondents un izbaudīja karavīra trageģiju līdz galam.

Vēlēsim mūzas un zobena kalpam vēl ilgus saulainus gadus!

Osvalds Akmentiņš.

PAVASARA

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 RONCESVALLES AVE., LE 1-7353, TORONTO, HIGH PARK RAJONĀ.

PIEDĀVĀ LIELDIENU SVĒTKIEM:

- Paschas, kuličus, ogu maizes un pīrāgus.
- Tortes, kūkas un cepumus.
- Lieldienu zaķus, olas un citus šokolādes izstrādājumus.
- Lielā izvēlē delikateses un ārzemju konservus.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ★ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ★ Podu puķes. ★ Zaļumi un tropiskie stādi.

Sudraba un dzintara rotas lietas.

Tautiskie audumi. ★ Keramika.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Mēs piegādājam mājās.

VAĻAS BRĪŽOS

GAIŠĀM GALVĀM

DIVPADSMIT KĀRĻU RAKSTĪTI VĀRDI (85)

Te mums ir divpadsmit „Kārļu" rakstīti vārdi. Mēģiniet pasacīt, kuŗš Kārlis kuŗus vārdus rakstījis.

1.
Sen jūdzēm skaitu esmu zaudējis —
Daudz ceļu ir, un pasaule ir plaša . . .
Un tomēr neesmu vēl aizgājis
Es projām it nekad no sevis paša.

2.
Man patīk vārds, kas klusā runā teikts.
Tas nāk no sirds un sasniedz otru sirdi.

3.
Pelēks sev pašam kaut liecies,
Pelēks ar' pasaulei visai,
Tomēr pret debesīm tiecies,
Neticot daiļuma dzisai.

4.
Tauta var ieņemt lielu vietu
pasaulē, ja viņa prot izkopt savu īpatnējo kultūru un to ielikt kā skaistu, krāsainu akmentiņu pasaules lielajā mozaikā.

5.
Ko dvēsele jūt un ko tā sevi cieš,
Vai zin to vējš, kad pāri laukiem iet, —
Vai zin to rits un vēlais novakars?
Un vai varbūt vien klusā nakts to elš,
Kas esi tu, kāds būs tavs mūža ceļš?

6.
Kas straumēm ceļus lejup loka,
Tam arī tagad stipra roka
Caur visām vētrām tevi nest.

7.
Vidzeme, Vidzeme, dzimtene mana,
Kalni un ielejas birzis un sils!
Kur vēl tik skanīgi dzeguze zvana?
Kur vēl debesīs dzidrums tik rūs?

ATRISINĀJUMS (83)

Jūsu pašu izvēlētais skaitlis var būt vienīgi 9. Četru skaitļu summa līmeniski, stateniski un diagonālē ir 38.

11	89	83
113	71	29
59	53	101

ATRISINĀJUMS (84)

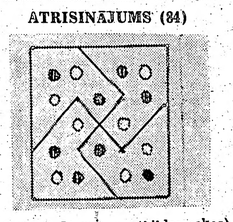

(Turpinājums un atbildes sekos)

AUGSTAS KVALITĀTES PRECES PAR ZEMĀKAJĀM CENĀM ĀTRĀKĀ PIEGĀDE

Sūtām saiņus uz PADOMJU SAVIENĪBU (arī SIBIRIJU), POLIJU un citām zemēm.

Sūtām PĀRTIKU, TEKSTILIJAS, APAVUS, ĀDAS PRECES, APĢĒRBUS, ZĀLES, MŪZIKAS INSTRUMENTUS, DARBA RĪKUS u. c.; ir INTŪRISTA ATĻAUJA.

Mūsu sūtītiem saiņiem visi maksājumi tiek nokārtoti šeit, saņēmējiem Latvijā u. c. nekas nav jāmaksā.

ORBIS SAIŅI ir 22 mārciņas (10 kg) svarā. Sūtām arī DUBULTSAIŅUS 20 kg svarā. Tādā veidā klientiem iespēja ietaupīt $3.50. Mūsu cenas nemainās. Ar 1. janvāri sūtām STANDARTSAIŅUS ar APELSĪNIEM: 10 kg — $15,25

ORBIS

298 BATHURST ST., TORONTO 2B,
Tel. EM 4-2810. Atvērts līdz pl. 8 vakarā.
4414 So. Rockwell St., Chicago 32, Ill., U.S.A.
HAMILTONĀ zvaniet JA 8-5257.
DETROIT - WINDSOR
578 Wyandotte East, St., Windsor, Ont.,
tel.: CL 6-3982

BALSOJIET par: PILNĪGU NODARBINĀTĪBU, NACIONĀLO VESELĪBAS APDROŠINĀŠANU, LĒTU DZĪVI, ZEMU MĀJU ĪRI.

CCF

PUSI IENĀKUMU VECUMDIENĀM, BEZMAKSAS UNIVERSITĀTES IZGLĪTĪBU, VIENLĪDZĪGĀM TIESĪBĀM: NEKĀDU DISKRIMINĒŠANU.

KANADAS SOCIĀL-DEMOKRATISKĀ PARTIJA

IEVĒLIET CCF VALDĪBU

Publicēts uz CCF Ethnic Council lūgumu.

Indra Gubiņa

33. turpinājums

„Es nevaru aizliegt tai meitenei runāt! Un šoreiz viņa sarunājusi visādus niekus. Cik ilgi tu jau zini par Līviju?"

„Vai nav vienalga, cik ilgi? Bet vai tev neliekas, ka būs labāk, ja iesim katrs savu ceļu?" Marga runāja, galvu nepaceldama.

„Nemuļķojies!" Ģirts satvēra sievu un pagrieza pret sevi. „Mēs nemaz nevaram aiziet viens no otra! Bez tam — es negribu! Tu esi mana sieva, un man nekad citas nebūs — saproti! Tagad tu esi iecirtusies, tu esi sadzirdējusi tukšas valodas un tici tām. Tagad tu visu redzi greizā spogulī. Bet gan tas pāries!"

Marga skatījās vīrā. „Greizā spogulī?" viņa pie sevis atkārtoja. Asaras apstājās tecēt. „Greizā spogulī! Patiesībā — spoguļa lauskā, vienā mazā gabaliņā!"

☆

Erika mazgāja brokastu traukus, klusi dungodadama angļu dziesmas melodiju. Ziema gāja uz beigām, un viņa ilgojās pēc savas kalnu būdas. Varbūt viņai būtu patīcis iet atkal cilvēkos, iekļauties pilsētas dzīves plūsmā, bet redzot Krauzes dzīvokļa nospiestību, viņai šī patika pārgāja.

Bija grūti noskatīties, kā Marga stundām ilgi nīka pie loga, kā nomocīja pati sevi skumjām domām un kā Ģirts no priecīgā cilvēka pārvērtās klusā, drūmā vīrā. Neviens no viņiem nebija laimīgs, un, varbūt, tikai tādēļ nespēja arī viens no otra aiziet. Arī Erika nespēja pateikt, ka vēlas prom. Viņa saprata, ka Margai vajadzēja vēl palīga, kaut gan reizēm Eriku kaitināja tas, ka viņa pati necentās ievingrināties ikdienas darbos, necentās atrast sev kādu nodarbošanos.

Erika redzēja, ka Marga tāpat kā viņa, dzīvoja atmiņās, dzīvoja pagātnē, atkal un atkal domās atkārtodama īsos laimes brīžus, ko liktenis viņai piešķīris.

Erikai pat likās, ka tagad viņa savu mirušo vīru mīl vēl dziļāk un patiesāk, nekā viņam dzīvam esot.

„Mīlestība nekad nebeidzas!" viņa bieži sev atkārtoja, izjuzdama šo vārdu patiesīgumu. Reizēm bija jādomā arī par Hariju, arī par to mīlestību, kas nebeidzas, bet vēl aizvien gruzdēja kā ogle zem pelniem. Tas laiks gan likās tāls, bet bija kaut kas, kas nāca ik uz soļa līdz, ko nevarēja aizdzīt ne laiks ne vientulība.

Sakārtojusi virtuvi, Erika iegāja istabā. Pie loga stāvēja Marga un ar skumju, bezcerīgu skatu lūkojās ielā. Erika piegāja viņai klāt. Viņa gribēja, bet neprata Margu izraut no šīs bezjēdzīgās nekustības.

„Drīz būs pavasaris," Marga ierunājās, „sāk jau kust."

„Tad brauksim atpakaļ uz manu būdu. Tur pavasarī ir tik skaisti!" Erika atplauka sajūsmā: „Tur zied pļavas, zied krūmi, smaržo zāle un zeme, visur ir tāds spirgtums, ka jāpriecāja dabai līdz! Jums tāda pārmaiņa derētu!"

Marga pasmaidīja. Pārmaiņa viņai derētu — vienalga, kāda! Pēkšņi Erikai likās, ka iela ar gājējiem, ar skrejošām mašīnām un kūstošo sniegu sāk grieztiea kā virpuli. Viņa skatījās stīvu skatu vienā punktā, neticēdama savām acīm.

„Ārprāts!" viņa nočukstēja un aizklāja sejai plaukstas.

„Kas bija?"

„Tā, kas tur stāv, tā ir Evelīna." Erika čukstēja.

„Kāda Evelīna?"

„Harija māsa. Es jums stāstīju, kad bijāt slima, vai atceraties?"

Marga domāja, kā sen lasīta grāmata šķita Erikas toreizējais stāsts, tomēr neskaidri viņa atcerējās: Harijs **mīlēja Eriku.**

„Un kur ir Harijs, tur ir viņa! Tātad — viņš ir te. Viņš meklē mani."

Erika atgāja no loga un kā bailēs iespiedās dīvana stūrī. Marga atsēdās blakus, un pēkšņi viņa saprata, cik Erika šeit bijusi viena. Cik tālu viņas visu laiku stāvējušas atrazdamās ik dienas kopā!

„Kādēļ tu tā drebi, nekas jau nav noticis?"

„Vēl nav, bet notiks! Es to tūliņ jutu, tiklīdz ieraudzīju Evelīnu. Viņa stāvēja veikala durvīs, viņa vēroja šīs puses durvis. Viņi noteikti zina, kur es dzīvoju."

„Un kaut arī — kas gan tev var notikt?"

„Es nezinu — kas. Bet man ir bail, briesmīgi bail," Erika pieglaudās Margas plecam.

Margas krūtīs kaut kas sadrebēja. Tik sen viņa nebija nevienam pieglaudusies, tik sen neviens nepieglaudās viņai! Cik sen? Kopš augusta, kopš viņa sadūra savu delnu.

Sākot ar brīdi, kad Erika ieraudzīja Evelīnu, viņa meklēja Margas tuvumu, viņas pārrunāja Erikas mīlestību uz Hariju, pārrunāja un meklēja tajā skaistumu, attaisnojumu ir Harijam, ir Erikai.

Sākumā Erika brīnījās, kā Marga Hariju redz pavisam citādā gaismā nekā visi pārējie, kas viņu paziņa. Viņa neredzēja tikai ļauno, bet arī labo. Jo vairāk viņas par Hariju runāja, jo tālāka Erikai kļuva doma, ka Harijs būtu tas, kas mākslīgi radījis viņas vīra nāvi. Bet sastapt viņu tagad pēc šiem gadiem — nē, nē, to Erika negribēja, viņa baidījās.

Ģirts ievēroja sievas pārmaiņu, viņa kļuva pieejamāka, vairāk runāja un pat smējās. Ar vieglu ironiju Marga vakaros stāstīja, kā mēģinājusi darīt to, vai to, bet kā atkal nav izdevies, bet ja kas padevās, viņa pati priecājās. Šķita, ka savu roku viņa jau spēja uzlūkot bez rūgtuma, bez naida pret pasauli.

Kādu vakaru viņi visi trīs sēdēja, spriezdami, kā pavadīs nākošo vasaru. Noskanēja ārdurvju zvans, un Ģirts cēlās, lai atvērtu durvis, bet Marga viņu aizturēja.

„Es paskatīšos." Viņa veikli aizsteidzās vīram priekšā.

Pie durvīm stāvēja glīta meitene, lielām brūnām acīm.

„Vai šeit dzīvo Erika?" Svešā skumji palūkojās Margā.

„Nē."

Tikai, kad šis nē jau bija izteikts, Marga saprata, ka rīkojusies aplami. Kādēļ teikt nē, ja Erika te dzīvoja? Tai noteikti vajadzēja būt Evelīnai. Un viņa jau gribēja pateikt taisnību, bet meitene klusi noteica pāris atvainošanās vārdus un devās prom.

„Bet — es redzēju te nākam vēl citus, vai pie jums neviens vairāk nedzīvo?" Evelīna atgriezusies jautāja.

„Es dodu klavieru stundas." Marga atteica un iegrūda roku dziļāki kabatā.

Viņa iegāja atpakaļ istabā un tūliņ redzēja Eri kas uztraukto skatu.

„Ko tas nozīmēja? Kādēļ tu teici, ka Erika te nedzīvo?" Ģirts stingri noprasīja.

„Tāpēc — tāpēc — " Marga sastostījās.

„Es negribēju, ka viņa zina, kur esmu," Erika klusi noteica un iegāja virtuvē. Marga viņai sekoja.

Ģirts sāka nemierīgi staigāt pa istabu, kaut kas viņu kaitināja, viņam nepatika Margas rīcība. Viņš pacilāja dažas grāmatas, aizvēra klavieru vāku, nodzēsa griestu spuldzi, un beidzot apstājās pie loga.

Pretējā ielas pusē stāvēja meitene un skatījās viņam pretim.

Kāds pienāca, satvēra meitenes roku un iegriezās veikala durvīs. Tad vīrietis nāca pāri ielai, bet meitene palika, piespiedusies sienai.

Ģirts aizvilka loga aizkarus un iegāja virtuvē.

„Kas tā ir par meiteni? Viņa stāv pretim veikala durvīs un nemaz netaisās aiziet?" Viņa balss lika satrūkties abām sievietēm.

Saraustītos teikumos Erika izstāstīja par Hariju un arī par to, ka viņai aizdomas — varbūt tomēr Harijs spēja Rodneju nogalināt, varbūt — viņš pat Eriku tādēļ vien meklē.

„Vai jums bija kādi pierādījumi?" Ģirts stingri runāja.

„Nē."

„Vai jūs esat ar viņu pēc tam runājusi?"

„Nē."

„Nu tad runājiet, skaidrībai jābūt. Lai viņš te atnāk — un mūsu klātienē jums taču nekas nevar notikt."

Erika skatījās grīdā.

„Ja viņi te ilgi stāvēs un pētīs mūsu logus, es pasaukšu policiju."

„To gan nē!" Erika spēji iesaucās, „es negribētu, ka viņiem kas notiek!"

Ģirts izgāja, smags klusums piepildīja telpas. Šai klusumā Erika atkal saklausīja Londonas dzīves plūsmu, saklausīja divas dažādas mīlestības. Rodneju viņa bija pirmkārt cienījusi kā cilvēku, iemīlējusi viņa mieru un labo sirdi, apbrīnojusi, bet nekad nebija tā mīlējusi kā Hariju. Un tagad — tagad šī ar prātu atvairītā mīlestība atkal cēlās, tā apņēma viņu kā kalnu apņem zemu nolaidies mākonis.

Ko gan deva vientulībā pavadītie gadi? Vai viņa kļuva sevī labāka — tīrāka? Vai tiešām Rodnejs būtu vēlējies, lai viņa tā dzīvo?

Marga iegāja Pie vīra. Erika noskatījās viņai pakaļ un, kopš Londonas sākuma dzīves, pirmoreiz izjuta savu vientulību kā nastu. Viņa būtībā dzīvē nekur tālāk nebija tikusi kā toreiz, tikai — zaudējusi prieku dzīvot.

Kādēļ tiktenis viņai tikai pāris gadus bija lēmis to laimīgo **posmu kopā ar Rodneju,** kāpēc citiem, kuŗi varbūt nemaz viens otra tuvuma vairs neilgojas, lemts dzīvot gadiem ilgi?

Pie durvīm atkal noskanēja zvans. Pēc soļiem Erika zināja, ka tagad Ģirts iet durvis atvērt.

„Es vēlos runāt ar Eriku."

(Turpinājums sekos).

Sestdien, 1958. gada 29. martā, 26. n-rs.

SLĀPES PĒC B

Trimdas rakstnieku un kultūras

(L.A.) — Idlliskajā Darmštates pilsētā, kas tikko iznirusi no gruvešu un drupu kaudzēm, vācu rakstnieku un kultūras darbinieku organizācija „Künstlergilde", kur pulcējas no saviem dzimtajiem novadiem izbēgušie un izraiditie vācu gara darbinieki ,bija sarikojusi trimdas rakstnieku kongresu. Lielu atsaucību šim pasākumam izrādīja Darmštates pilsētas pašvaldība un Hesenes zemes valdība. Kultūras lietu kārtošana un atbalstīšana Vācijā tagad ir zemju izglītības ministru rokās, nevis Bonnas valdības pārziņā.

Hesenes pavalsts izglītības ministrs Dr. Arno Hennings, uzrunājot daudzskaitlīgo sanāksmi, cita starpā teica: „Mums jābūt labiem ne vien pret labiem cilvēkiem, bet arī pret tiem, kas nav labi. Labam būs atbildēt ar labu, bet ļaunam ar patiesību. Varu mēs tikai tad uzveiksim, ja tai liksim preti patiesību." Runājot par saprašanās gaisotni dažādo Austrumeiropas tautu starpā, ministrs pasvitroja, ka sētā saprašanās sēkla ir kritusi auglīgā zemē. Desmit Eiropas tautas, pār kuŗu galvām vēl srvien karājas draudīgais diktātūras zobens, ir atradušas kopēju valodu brīvības restaurēšanai. Darmštates pilsētas lielvecākā vietnieks Dr. Šrēders, kas cēlies no Kuraļaučiem, nododot lielvecākā Dr. Engelsa sveicienus, novēlēja trimdas rakstniekiem arī svešumā saglabāt savu nacionālo īpatnību un tai pašā laikā atrast kopēju eiropejisku valodu. Sanāksmi no vācu penkluba sveica pazīstamais rakstnieks K. Edšmits.

Trimdas rakstnieku kongresa darba sēdes Vācu akadēmijā vadīja un cieņas pelnīta vārda mākslinieku ģildes priekšsēdis Dr. Jozefs Milbergs. Savā uzrunā vācu un pēc tam franču valodā viņš pasvitroja, ka tā būtu lielākā apgrēcība pret Eiropas brīvo garu, ja trimdā dzītie rakstnieki sāktu zaudēt savas mākslas nacionālās iezīmes un censtos pielaikoties citu tautu paražām.

„Mēs negribam, lai jūs asimilētos, gluži otrādi, lai jūs, arī dzīvodami tālu no dzimtens citu tautu vidū, tomē tautas domas ,ce rētu savas nacio cības cildenākās

Trimdas rakstr Londonā priekšsē gars savā uzrunā visiem trimdiniek dīs jādod solījum kaŗam pret ma novedis Eiropu t kajā sašķeltībā. jam laikmetam i tam tikai trūkst būtu bendes ro Neviens rakstniek dijis savu misiju, pagātni vai taga nākotnes perspek

Garu referātu rakstnieku darbi sija ungārs Paul norādīja uz bēd mūsu dienās tal dzīga personas taisnību pauž va tai ir viena vēr pauž vajātie ur šī patiesība c garlaicīga.

Ziņojumos par das rakstnieku svešumā atklājā ku vidū mazin grāmatām pašu tim trimdas ra aiz dzelzs aizka spekulātīvu vēr Polijā, brīvē grāmata, kas vi jā iekļuvusi, da līdzinās automo trimdas rakstnie maizes rieciens Čechu trimdas tirāža noslīdēju plāriem. Poļu j trimdā, sevišķi Oksfordā un ... poļu studentu Prostu" grupu Gomuļkas „liber koeksistences c ar visām sakn slēdzot un tā dzot no kompa

Kongresa del rikotas vairāka pieņemšanas. Darmštati gids sētas nomalē, k te peldējies k

ĢIRTS SALNAIS

ŠĪPO ORCH

(118. turpinājums)

Īsajā starplaikā, līdz gaidāmam tālruņa kaut arī man nesaprotot vāciski, likās, ka namamātes starpā sarunas neveicās. Es tikt valdīt nīgrumu, redzēdams, ka Lora īsi un līdzdalīgas un līdztiesīgas sabiedrotās pārvērsā tājā, veltīdama cieņu un uzmanību lempīgaj šiem, it kā tie būtu kādas kino zvaigznes vai jonāri. Taču viņi nekādi nebija izkustināmi nās drūmes. No bavāriešu plūmju šņabja atte uzkožamiem tāpat, un Lora tiem spēja ar sek dāvāt tikai šokolādi. Tikko piezvanīja viņu tā viņi cēlās un, atvadījušies tik formāli, it k veikaliskas sarunas, izgāja no mājas atpakaļ tījušies. Es laimīgs nopūtos, un likās, ka abas bija vēl priecīgākas par mani. Mēs visi sask skaļi sasmējāmies, kā būtu tikuši projām n bērēm.

Es pieprasīju mūziku, lai atkal tiktu at bajā omā. Dejojot un iebaudot pa glāzei vīna, kārtne sāka kļūt miglaina, toties, itin steidzī tējot apstākļus, uzradās īsas un skaidras ide šovakar vēl ko varētu gaidīt, vai iesākt ar ī ja ko gudrot, toties namamāte kļuva arvien un dejoja tik saderīgi, ka biju drošs, kas vi prātā, un kad Lora uz kādu laiku pazuda, b un sirdsapziņas pārmetumiem sāku izlocīt sav ri saskaņā ar maniem nepārprotamiem nodom nebija nekādu grūtību tikt līdz pirmam skūp turpinājumā, viņa pēkšņi sāka vairīties, tēlo bijušos sirdsēkļistoņ.

— A, nē — viņa čukstēja, mani atturēda

SARA
LS UN KONDITOREJA
E., LE 1-7353, TORONTO,
K RAJONĀ.
IENU SVĒTKIEM:
ize un pīrāgus.
us.
citus šokolādes izstrādājumus.
n ārzemju konservus.
NODOT LAIKUS.

ŠU PUĶU SALONS
ALLA
forth Ave., pie Pape,
0 6-9911, Toronto.
akārtojumi laulībām un citiem
Bagātīgā izvēlē griezti ziedi.
★ Zaļumi un tropiskie stādi.
draba un dzintara rotas lietas.
utiskie audumi. ★ Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot
laikus.
Mēs piegādājam mājās.

VALITĀTES
LS PAR
AM CENĀM
PIEGĀDE
OMJU SAVIENĪBU (arī
U un citām zemēm.
LIJAS, APAVUS, ĀDAS
ES, MŪZIKAS INSTRUMEN-
ir INTŪRISTA ATĻAUJA.
i maksājumi tiek nokārtoti
u. c. nekas nav jāmaksā.
as (10 kg) svarā. Sūtām arī
arā. Tādā veidā klientiem ie-
enas nemainās. Ar 1. janvāri
ŅUS ar APELSĪNIEM:
— $15,25

BLS
ST., TORONTO 2B,
Atvērts līdz pl. 8 vakarā.
, Chicago 32, Ill., U.S.A.
zvaniet JA 8-5257.
- WINDSOR
t, St., Windsor, Ont.,
CL 6-3982

tvēra meitenes roku un iegriezās
irietis nāca pāri ielai, bet meitene
sienai.
ga aizkarus un iegāja virtuvē.
meiteni? Viņa stāv pretim veikala
aisās aiziet?'' Viņa balss lika sa-
tēm.
umos Erika izstāstīja par Hariju
i aizdomas — varbūt tomēr Harijs
ināt, varbūt — viņš pat Eriku tā-

kādi pierādījumi?'' Girts stingri

r viņu pēc tam runājusi?''

t, skaidrībai jābūt. Lai viņš te at-
ātienē jums taču nekas nevar no-

grīdā.
stāvēs un pētīs mūsu logus, es pa-

Erika spēji iesaucās, „es negribētu,
k!''
nags klusums piepildīja telpas. Šai
l saklausīja Londonas dzīves plūs-
s dažādas milestības. Rodneju viņa
jusi kā cilvēku, iemīlējusi viņa
, apbrīnojusi, bet nekad nebija tā
Un tagad — tagad šī ar prātu at-
kal cēlās, tā apņēma viņu kā kalnu
s mākonis.
ientulībā pavadītie gadi? Vai vi-
ka — tīraka? Vai tiešām Rodnejs
a tā dzīvo?
ie vīra. Erika noskatījās viņai pa-
nas sākuma dzīves, pirmoreiz izju-
kā nastu. Viņa būtībā dzīvē nekur
kā toreiz, tikai — zaudējusi prie-

viņai tikai pāris gadus bija lēmis
kopā ar Rodneju, kāpēc citiem, ku-
iens otra tuvuma vairs neilgojas,
ilgi?
tkal noskanēja zvans. Pēc soļiem
gad Girts iet durvis atvērt.
t ar Eriku.''

Turpinājums sekos).

SLĀPES PĒC BRĪVA VĀRDA

Trimdas rakstnieku un kultūras darbinieku kongress Darmštatē

(L.A.) — Idilliskajā Darmštates pilsētā, kas tikko iznirusi no gruvešu un drupu kaudzēm, vācu rakstnieku un kultūras darbinieku organizācija „Künstlergilde", kur pulcējas no saviem dzimtajiem novadiem izbēgušie un izraidītie vācu gara darbinieki ,bija sarīkojusi trimdas rakstnieku kongresu. Lielu atsaucību šim pasākumam izrādīja Darmštates pilsētas pašvaldība un Hesenes zemes valdība. Kultūras lietu kārtošana un atbalstīšana Vācijā tagad ir zemju izglītības ministru ķokās, nevis Bonnas valdības pārziņā.

Hesenes pavalsts izglītības ministrs Dr. Arno Hennings, uzrunājot daudznāciju sanāksmi, cita starpā teica: „Mums jābūt labiem ne vien pret labiem cilvēkiem, bet arī pret tiem, kas nav labi. Labam būs atbildēt ar labu, bet ļaunam ar patiesību. Varu mēs tikai tad uzveiksim, ja tai liksim pretī patiesību." Runājot par saprašanās gaisotni dažādo Austrumeiropas tautu starpā, ministrs pasvītroja, ka sētā saprašanās sēkla ir kritusi auglīgā zemē. Desmit Eiropas tautas, pār kuŗu galvām vēl arvien karājas draudīgais diktatūras zobens, ir atradušas kopēju valodu brīvības restaurēšanai. Darmštates pilsētas lielvecākā vietnieks Dr. Šrēders, kas cēlies no Karaļaučiem, nododot lielvecākā Dr. Engelsa sveicienus, novēlēja trimdas rakstniekiem arī svešumā saglabāt savu nacionālo īpatnību un tai pašā laikā atrast kopēju eiropejisku valodu. Sanāksmi no vācu penkluba sveica pazīstamais rakstnieks K. Edšmits.

Trimdas rakstnieku kongresa darba sēdes Vācu akadēmijā vadoties un dzejas pēcīsanat atklāja mākslinieku ģildes priekšsēdis Dr. Jozefs Mīlbergs. Savā uzrunā vācu un pēc tam franču valodā viņš pasvītroja, ka tā būtu lielākā apgrēcība pret Eiropas brīvo garu, ja trimdā dzītie rakstnieki sāktu zaudēt savas mākslas nacionālās iezīmes un censtos pielaikoties citu tautu paražām.

„Mēs negribam, lai jūs asimilētos, gluži otrādi, lai jūs, arī dzīvodami tālu no dzimtens citu tautu vidū, tomēr paustu savas tautas domas ,cerības un paturētu savas nacionālās rakstniecības cildenākās pazīmes."

Trimdas rakstnieku penkluba Londonā priekšsēdis Pēteris Aigars savā uzrunā pasvītroja, ka visiem trimdiniekiem savās sirdīs jādod solījums celties krusta karam pret materiālismu, kas novedis Eiropu tagadējā traģiskajā sašķeltībā. Mūsu bagātajam laikmetam ir visa kā gana, tam tikai trūkst ideju, kas nebūtu bendes roku aptraipītas. Neviens rakstnieks nebūs piepildījis savu misiju, ja viņš, tēlojot pagātni vai tagadni, nerādīs arī nākotnes perspektīvas.

Gaŗu referātu par trimdas rakstnieku darbību Londonā lasīja ungārs Pauls Taborijs. Viņš norādīja uz bēdīgo apstākli, ka mūsu dienās taisnībai vēl vajadzīga personas apliecība. Ja taisnību pauž varas turētāji, tad tai ir viena vērtība, bet ja to pauž vajātie un apspiesti, tad šī patiesība citiem izklausās gaŗlaicīga.

Ziņojumos par atsevišķu trimdas rakstnieku grupu darbību svešumā atklājās, ka trimdiniekiem vidū mazinās interese par grāmatām pašu valodā, turpretim trimdas rakstnieku darbi aiz dzelzs aizkara ir ieguvuši spekulātīvu vērtību. Piemēram, Polijā, brīvē poļu rakstnieka grāmata, kas vienā vai otrā cēlā iekļuvusi, dažkārt cenas ziņā līdzinās automobilim. No visiem trimdas rakstniekiem visplānāks maizes rieciens ir dzejniekiem. Čechu trimdas dzejnieku darbu tiráža noslīdējusi uz 50 eksemplāriem. Poļu jaunie rakstnieki trimdā, seviški tie, kas studē Oksfordā un Kembridžā, bija centušies — uzņemt sakarus ar poļu studentu laikraksta „Po Prostu" grupu Varšavā, taču Gomuļkas „liberālais" režīms šos koeksistences centienus izravējis ar visām saknēm, „Po Prostu" slēdzot un tā redaktorus izslēdzot no kompartijas.

Kongresa delegātiem bija sarīkotas vairākas ekskursijas un pieņemšanas. Braucienā pa Darmštati gids rādīja dīķi pilsētas nomalē, kur savā laik Ģēdzīvodami tālu no dzimtens citu te peldējies kopā ar saviem draugiem bez peldkostīma un līdz ar to izpelnījies Hesenes lielhercoga dusmas. Dr. Markass Hanenas medikamentu un aptiekas preču rūpniecības īpašnieks (Markasa firma pastāv Darmštatē vēl tagad) ar savu skeptisko, smīnīgo raksturu esot devis ieganstu Mifistoteļa tēlam Ģētes Faustā.

Netālu no Vācu akadēmijas Matildes pakalnā, kas nosaukts kādas hercogienes vārdā, atrodas pareizticīgo baznīca, kuŗu cēlusi pēdējā Krievijas cariene, kādreizējā Hesenes princese. Visi materiāli bazilikai vesti no Krievijas, tikai zelta plāksnes, kas klāj jumtu, pirktas Vācijā.

Kongresa gaita turpinās un par tā atzinumiem ziņosim turpmāk. Vispārīgs atzinums kongresa dalībnieku vidū ir, ka Eiropa sākas nevis pie Oderas, bet pie Urāliem. Tikai šī Eiropas daļa nevar vēl brīvi savas domas paust.

Pēteris Aigars.

Kultūras apskats

● Aspazijas piemiņas brīdi dzejnieces 90 g. šūpuļa svētkos — svētdien, 16. martā, pl. 14, Stokholmā, Ādolfa - Fredrika baznīcas zālē rīkoja Raiņa un Aspazijas fonds un Latvijas Penklubs. Runāja Veronika Strēlerte un Felikss Cielēns. Lijas Kronbergas ievaddzeju deklamēja Milda Taltere, Aspazijas dzejas — Ilze Dziļleja, Ilze Legzdiņa un Diana Mežaka.

● Šveices Baleta akadēmija Lielā teātŗa telpās Zīrichē pirmo reizi uzstājusies publikas priekšā ar plašāku programmu. Kā zināms, šo akadēmiju vada mūsu baletmeistars Harijs Fibigs — Sadlera Vellsa baletskolas paidagogs, kuŗš no Londonas pārcēlies uz Šveici, tomēr nepārtraucot saistības ar Sadlera Vellsa baletskolu. Kaut Šveices Baleta akadēmija pastāv tikai drusku pāri gadam, tā par sevi jau likusi jo bieži dzirdēt un runāt. Tās grupu uzvedumi demonstrēti kino dienas aktuālitātēs, bet pašu baletmeistaru H. Plūci intervējuši vairāku laikrakstu pārstāvji, un viņam bijusi izdevība stāstīt par savu darbu arī Šveices radiofonā.

Veronika Strēlerte

ZIEMAS VAKARS

Kā debesu dāvanu šovakar
Paņemu mirdzošu sniegu,
Lai tas degošās rokas skaŗ
Ar ziemas vēsumu liegu.

Aizraidu domas un nolieku tās
Kā asmeni, cieti vāztu.
Pienācis laikās, kad jāmācās
Pasauli pazīt ar glāstu.

Dievišķā atspulgs noslēpies
Dziļi šai skumju lejā,
Kā bezdibenī var lūkoties
Cilvēks cilvēka sejā.

Bet aplams rādās un nepareizs,
Ko acis lūgdamās gaida,
Dvēseles attēls atspīd greizs
Aiz ieplīsuša smaida.

Steigā draugam paspējam dot,
Pavirši sniegtu roku,
It kā izbailēs aizslēdzot
Vientulības loku.

Nava, nav laika apstāties,
Vakarus dzenā rīti,
Gribam niknumā izlauzties,
Nīcības sagūstīti.

Bet, vai telpā aizjoņojam,
Vai zemes dziļumos rakti,
Neizbēgsim izgudrēm Tam,
Kas piešķiŗ gaismu vai nakti.

— Ceļvede zvaigzne, kur esi tu?
Acis vēl tumsā taujā.
Sniega sāpīgo vēsumu
Sajūtu izkūstam saujā.

Nodreb eglei piesnidzis zars,
Nakts elpo klusumā maigā,
Neaizsniedzams zvaigznes stars
Sidraba soļiem staigā.

AICINĀJUMS TĒLOTĀJIEM MĀKSLINIEKIEM

Tēlotāji mākslinieki, kas ar saviem iepriekšējā (1957.) gada darbiem vēlētos piedalities Kultūras fonda gadskārtējā godalgošanas statē, aicināti iesūtīt tos līdz 20 aprīlim uz šādu adresi: Mr. J. Zalcmanis, French Art Center, 2 King Street (Store), New York 12, N. Y., U.S.A. (Tel. CHelsey 2-9763).

No 20. aprīļa līdz 3. maijam darbi būs izstādīti minētajā salonā godalgošanas komisijas un publikas apskatei. Mākslinieki tiek lūgti tos tālāk nodot ASV 2. Vispārējo dziesmu svētku Rīcības komitejai Ņujorkā, kas lems par to uzņemšanu plašajā Dziesmu svētku izstādē Ņujorkā no 4. — 6. jūlijam.

Darbu iesūtīšanas izdevumi jāsedz mākslinieki pašiem, bet par to atpakaļ nosūtīšanu, ieskaitot apdrošināšanu, rūpēsies ALA's Kultūras birojs un Dziesmu svētku Rīcības komiteja.

ALA's Kultūras birojs.

MANA SASKARE AR TEĀTRI

PAULAS JĒGER - FREIMANES ATMIŅAS

Daugavas Vanagu apvienības Ņujorkā mēneša sanāksme Jorkvillas telpās bija pulcējusi ap 80 apmeklētāju, lai noklausītos kritiķes P. Jēger - Freimanes atmiņas par viņas personīgo saskari ar teātri. Šis priekšlasījums līdz ar to bija viņas atskats uz kritiķes darbā pavadītiem 45 gadiem. Sniedzam viņas stāstu saīsinātā veidā:

Kaut gan esmu dzimusi uz laukiem, uzaugu Rīgā, Pārdaugavā, kurp pārcēlās mani vecāki. Kādreiz nokļuvu Altonavas zālē, kur pirmoreiz redzēju, kā spēlē teātri. Mācījos Maldoņa ģimnazijā; tur dažreiz izlozēja brīvbiļetes uz Rīgas Latviešu biedrības teātŗa izrādēm. Tur pirmoreiz redzēju Duburu. Vācu teātris, kas darbojās vēlākā Nacionālās operas namā, toreiz bija uz augsta mākslas līmeņa. Tur viesojās Eiropā pazīstami dziedoņi. Kad pirmoreiz dzirdēju Tanheizera izrādi ,tā atstāja ļoti dziļu iespaidu. Teātŗa inde sāka iedarboties aktīvi. Skolā piedalījos teātŗa uzvedumos un ar deklamācijām.

Kad biju ģimnazijas pēdējā klasē, 1906. gadā, slepeni devos pie Dubura uz talanta pārbaudi. Duburs bija ievērojams talants ,ar lielu intelliģenci un izcilām mākslas paidagoga dāvanām. Dubura spriedums bija: nav šaubu, ka talants ir, bet cik dziļš, to vēl nevar noteikt. Vecāki bija man izraudzījuši cienījamo skolotājas karjēru un negribēja ne dzirdēt par „kumēdiņu" rādīšanu. Labi nostādītie vācu un krievu teātŗi mani bija izlutinājuši. Gribējās doties uz Bērlīni vai Maskavu, bet tam bija jāsakrāj nauda. Būdama skolotāja, tomēr ar deklamācijām piedalījos sarīkojumos. Tā iepazinos ar E. Smiļģi, Mariju Leiko (kas Vācijā kļuva pazīstama kino aktrise), R. Veicu, Amtmani-Briedīti.

1908. gadā nodega RLB nams. Latviešu teātris sadalījās: radās Interimteātris un Jaunais Rīgas latviešu teātris, par kuŗa vadītāju kļuva Duburs. Bija kārdinājums iestāties šinī teātrī, bet neriskēju atstāt skolotājas vietu. 1909. gadā ciemojos Vecpiebalgā. Tur rīkoja bazāru, mani aicināja uzstāties kā čigānietei. Ar pirmo momentu iejutos čigānietes lomā ,lai gan dzīvē biju klusa un atturīga. Tas bija delarīsks spēles prieks — improvizēju saturu un izveidoju formu. 1910. g. iestājos jaundibinātos drāmatiskos kursos, kuŗus vadīja Duburs. Ar to arī noslēdzās mans naivās sajūsmas posms.

1912. gadā beidzu kursus. Piedalījos dažādās viesizrādēs. Pēc absolventu izrādes kritika atzina, ka man esot īstu jūtu trūkums, bet gatava technika. Tas mani pārsteidza, patiesībā bija otrādi. Turpināju savu skolotājas darbu, bet mani vilka uz Maskavu, gribēju iestāties turienes Dailes teātŗa studijā. Tanī laikā populāra bija kļuvusi Dalkroza ritmiskās vingrošanas metode. Duburs par to interesējās un izraudzīja mani, lai es dotos uz Dalkroza institūtu pie Drēzdenes un iepazītos ar šo virzienu. Braucu uz turieni vasaras brīvlaikā un rudenī nolasīju referātu „Viena vasara Helleravā". Šo rakstu iespieda T. Zeiferta vadītā „Druvā" 1913. g. martā, t. i., tieši pirms 45 gadiem. Ar šo rakstu iezīmējās mana interese literārā plāksnē, Rudenī gribēju doties uz Maskavu, bet personīgu iemeslu dēļ no šī nodoma bija jāatsakās. Līdzās gara dzīvei savu vietu prasīja arī jūtas. Šī gada vasarā tēlotā loma bija mana pēdējā uzstāšanās uz teātŗa skatuves. Ar to noslēdzās mans otrs posms.

(Nobeigums 8. lpp.)

GARĪGS KONCERTS TORONTO

Toronto 1. ev.-lut. draudzes koris komp. Tālivalža Ķeniņa vadībā savam gadskārtējam koncertam bija sagatavojis plašu un interesantu programmu. Ir jau kļuvis par tradiciju sniegt klausītājiem dažas novitātes, jaunāko, kas radies latviešu garīgās mūzikas novadā. Šoreiz pirmās uzmanības centrā Jāņa Mediņa kantāte „Dievgalda liturģija" (V. Strēlertes) un Helmera Pavasara plašāks dziedājums „Sub Pondere" (K. Kundziņa teksts). Diemžēl, nepazistot tekstu un partitūru, ar vienas reizes dzirdēšanu ir neiespējami iedziļināties darbā un sniegt par to kaut cik objektīvu vērtējumu; jo vairāk tāpēc, ka abi autori savā mūzikā gandrīz vairs nelietā šīs zemes ļaužu valodu, bet runā ar jaunvārdiem, kuŗu īsto nozīmi ne katru reizi ir viegli izdibināt un saprast. To gan nevarētu pilnam attiecināt uz Helmera Pavasaŗa darbu — viņa valoda, kaut komplicēta, taču patur pa daļai veco sintaksi un etimoloģiju. „Sub Pondere" veidots skaidrā formā, koŗa skanīgums kompakts, krāsains un iespaidīgs. Arī ērģeļu partija, paturēdama savu patstāvību, visnotaļ atbalsta koŗa balsis. Dziedājums pauž tādu kā baigi drūmu noskaņu, sevišķi iesākumā un kontrapunktiski krāšņā beigu posmā. Varētu droši sacīt, ka „Sub Pondere" ir vērtīgs ieguvums mūsu garīgās mūzikas novadā.

Jānis Mediņš savā kantātē sarāvis visas saites ar pagātni un no jaunromantiķa pārvērties par krasu mūzikālu anarchistu. Te viss virmo un skan nepārtrauktā skaņu konfliktā, asi, dzēlīgi, un grūti pateikt, vai komponists šai liturģijā lūdzas vai apsūdz; apsūdz grēcinieku, Dievu vai mūziku? Viss te ir pārāk skarbs — kā tukšu pipari. Vienīgi lēnajā daļā (ar solo) jūtama mierīgāka paļāvība un dvēseles skaidrība un dzirdam atkal Jāņa Mediņa plašo elpu. Tās atskaņas un ieskaņas jūtamas arī solo dziedājumā no cikla „In signo Domini."

Liturģija deva korim smagu, gandrīz neveicamu uzdevumu. Kā pats diriģents izteicās, technisko grūtību dēļ bijis jāatsakās no tās pilnīga uzveduma, atskaņojot tikai atsevišķus fragmentus. Bet arī te koŗa un diriģenta uzņēmība, pacietība un veikums ir patiesas apbrīnošanas cienīgi un deva iespējami labāko. Citādi Ķeniņa koris var lepoties ar glītām, labi tembrētām balsu grupām un izlīdzinātu skanīgumu. Arī techniskās iespējamības, kā to apliecināja Mediņa un Pavasara darbu iestudējums, visai respektējamas. Koŗa intonācija visumā stabila, ja arī ne visai gluži perfekta. Uz diriģenta birkas būtu liekamas dažas neiedarīgas elpas cesūras „Mūsu Tēvā", „Dieva lūgumā" u. c., bet citādi Ķeniņš kļuvis kustības rātnāks, mērķtiecīgāks, un viņa saprašanās ar koŗi neliek nekā labāka vēlēties. Ad. Ābeles, Jurjānu Andreja, A. Kalnāja un J. Vītola dziesmu atskaņojumi izstrādāti mūzikāli rūpīgi, un diriģents savu kuplo dziedātāju draudzi izveidojis par skanīgu instrumentu, ar kuŗu var spēlēt kā Dievam, tā cilvēkiem par godu.

Koris noslēdza koncertu ar košī un skanīgi dziedāto Jāz. Vītola kantāti „Dziesma". Tās solo partiju, tāpat kā Mediņa liturģijā, dziedāja Montreālas viešņa Lina Karlsone. „In signo Domini", A. Berino „Es paceļu savas acis" un Mendelsona ārija dziedātāja apliecināja savas balss sidrabaino dzidrumu un priekšnesuma mūzikālitāti.

Koŗim un solistei labs atbalsts pie ērģelēm bija Valters Kemps. Ar patiku varēja klausīties viņa mūzikāli gaumīgos solo priekšnesumus. — Paldies koŗim un diriģentam par jauko un saturīgo vakaru. **Jānis Cīrulis**

GIRTS SALNAIS

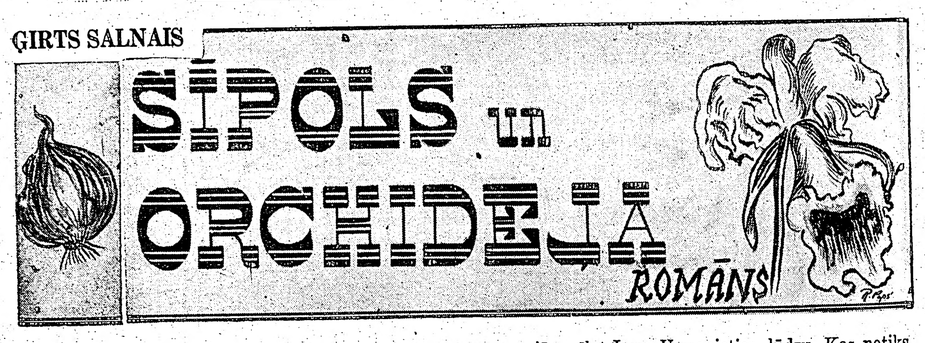

(118. turpinājums)

Īsajā starplaikā, līdz gaidāmam tālruņa zvanam, kaut arī man nesaprotot vāciski, likās, ka viesu un namamātes starpā sarunas neveicās. Es tiktik spēju valdīt nīgrumu, redzēdams, ka Lora īsi un ātri no līdzdalīgas un līdztiesīgas sabiedrotās pārvēršās kalpotājā, veltīdama cieņu un uzmanību lempīgajiem puišiem, it kā tie būtu kādas kino zvaigznes vai multimiljonāri. Taču viņi nekādi nebija izkustināmi no dīvainās drūmes. No bavāriešu plūmju šņabja atteicās; no uzkožamiem tāpat, un Lora tiem spēja ar sekmēm piedāvāt tikai šokolādi. Tikko piezvanīja viņu draugs, tā viņi cēlās un, atvadījušies tik formāli, it kā beiguši veikaliskas sarunas, izgāja no mājas atpakaļ neatskatījušies. Es laimīgs nopūtos, un likās, ka abas sievietes bija vēl priecīgākas par mani. Mēs visi saskatījušies skaļi sasmējāmies, kā būtu tikuši projām no svešām bērēm.

Es pieprasīju mūziku, lai atkal tiktu atpakaļ labajā omā. Dejojot un iebaudot pa glāzei vīna, man apkārtne sāka kļūt miglaina, toties, itin steidzīgi novērtējot apstākļus, uzradās īsas un skaidras idejas. Ka čovakar vēl ko varētu gaidīt, vai iesākt ar Inru, nebija ko gudrot, toties namamāte kļuva arvien valīgāka un dejoja tik saderīgi, ka biju drošs, kas viņai vairs prātā, un kad Lora uz kādu laiku pazuda, bez bailēm un sirdsapziņas pārmetumiem sāku izlocīt savu partneri saskaņā ar maniem nepārprotamiem nodomiem. Man nebija nekādu grūtību tikt līdz pirmam skūpstam, bet turpinājumā, viņa pēkšņi sāka vairīties, tēlodama nobijušos sirdsšķīsto.

— A, nē — viņa čukstēja, mani atturēdama. — Zinu, — jūs mīlat Inru. Uzmanieties, lūdzu. Kas notiks, ja viņa dabūs zināt? . . .

Man tajā brīdī, protams, bija vienalga, ko viņa tur melš. Teicu, ka viņa ir burvīga, un vairāk nekas nav jāzina. Bet viņa ar labi aplēstu sievietes viltību, izlikās valdām pinkšķēšanu, neskaidri runādama kaut ko par kaunu, neprātu, un, kā jau tādās reizēs, kad sieviete ar ārstes diplomu kabatā mēģina iztaisīt no sevis muļķīgu zostiņu. Man, saprotams, viņas krokodīļa asaras likās tieši tādas, kādām tām jābūt. Un šī viltniece lieliski notēloja izvēlēto lomu. Lai mani apjucinātu un padarītu drošāku, viņa pēkšņi mainīja taktiku, no uztrauktas apdraudētās pārvērzdamās skolotā palaidnē.

— Neesiet taču bērns, — viņa draudzīgi mācīja, nemaz necenzdamās noslāpēt manu karstumu, bet ievadīt to ērtākā gultnē. Dejojot piekļāvusies man kā ēfeja mūrim, piespiedusi vaigu pie vaiga, viņa čukstēja:

— Pagaidiet, kamēr Lora aiziet gulēt.

— Diez', kad viņa ies gulēt, — es īgni dūcu, rokā čemurodams viņas drēbes.

— Mājas ir kārtība. Nepārprotiet, — viņa paskaidroja stingrāk. Jūs tūdaļ redzēsit. Bet mums būs ar Loru jāsaskandina glāzes. Tādas lietas jādara gods godam.

— Ātrāk, — es lūdzos un draudēju. — Jūs mani nogalināsit.

Viņa sasmējusies — strauji noskūpstīja mani un atrāvās.

— Lora! — uzsauca, ka noskanēja visa māja, un gaidīdama sakārtoja drānas.

Meiča parādījās no virtuves puses, nelikdama gaidīt ne minūti.

— Mūsu ciemiņam par godu, mūsu parasto kokteili, Lora.

Meiča aizgāja un tūdaļ atgriezās ar trim lēzenām kokteiļu glāzēm uz paplātītes. Katra glāze bija savā krāsā, bet toreiz es to neievēroju. Ko nozīmēja glāzes? Paņēmu to, ko Lora pasniedza man un izmetu sausu. Tikpat steidzīgi būtu izdzēris spaini vai upi, lai tikai tiktu drīzāk vaļā no Loras.

Diemžēl, „sieviešu organizācija" darbojās nevainojami.

Par spīti manai varonīgajai uzņēmībai un lieliskai iztēlei, kad Lora, pievākusi liekos traukus, pazuda, es jau nākamās dejas vidū sāku nelabi reibt, un nebija ilgi jāgaida, kad, zaudējis jēgu, saļimu vāļā, kā sala nokosts laksts. Sev par lielu kaunu, tur arī sevi atradu no rīta, gan it cilvēcīgi apkoptu, — kurpes bija noautas, kaklasaite noņemta, pats smalki ievīstīts segās.

Pamodies, kodu vai pirkstus nost. Tādu izgāšanos nekad nebiju piedzīvojis — apvainojis, aizkaitinājis, izāzējis patīkamu sievieti, kā kāds simtgadīgs sabrucis vecis. Kas noticis? — pierādījumi nebija jāmeklē. Namamāte pie brokastīm nerādījās. Lora klīda ap galdu, drusku uzrautu deguntiņu un uzpūtīgu vīpsnu lūpu kaktiņos, it kā skaidri zinādamā, kas nav noticis un ko no tāda vārguļa, kas uzbarots vērsēna izskatā, var sagaidīt. Pats tomēr arvien vēl biju neparasti miegains un nespēju ne lāgā dusmoties, ne kaunēties.

Inra sēdēja pie galda nerunīga, bāla un, acīmredzot, neizgulējusies, šad tad apveltīdama mani aizdomīgiem skatiem.

Tā arī, namamāti neredzējušam, bija jādodas ceļā mājup. Jutos tik vārīgs un nervozs, ka mašīnas stūre bija jānodod Inrai. Vienīgais, ko vēlējos — gulēt, gulēt, gulēt. Tikai pusceļā galva pamazām atsāka darboties. Tad arī skaidri apjēdzu, ka Inras pavadonis palicis pilsētiņā, ka esam divatā ar Inru, ka nu būtu laiks ko izplānot. Bet tās bija tikai domas. Manas jūtas un instinkti bija kā pamiruši. Mocīja kauns un tādas vārgas dusmas, kas tikai reizi spīvi uzliesmoja, kad Inra, it kā ne no šā, ne tā, iejautājās:

— Bija labi?

Jutos, kā pērtiķis uzdzīts mastā. Saņēmu visu gribas spēku, lai pateiktu:

— Nolūzu.

Viņa uzsvērti mīklaini uzsmaidīja, pakustinādama uzacis, un divdomīgi piebilda:

— Tad jau gan šodien abiem grūti. Vienam beigta lepnums, otram dusmās nagi ņirb saujās.

Un es, neaprātīgais, iedomājos sadzirdējis šajos vārdos nepārprotamu Inras greizsirdību.

— Nedusmo, — iesaucos reizē priecīgs, bet sirsnīgi nolūgdamies, un viņa sāka smieties pilnā kaklā.

— Par ko man jādusmojas? Man jau ciešanas laimīgā kārtā gājušas secen.

Man ieskrēja svelme pakausī. Jutos, kā ar nieka kļūdu sabojājis pats savu labi ievadītu veikalu. Gri bējās krist viņas priekšā ceļos, izskaidroties un lūgties, pašam lāgā nesaprotot, par ko? Taču šajā nolādētajā situācijā, kad otram rokās stūre, un mašīna joņo pilnā ātrumā, tā vai tā, tādas izdarības būtu tikpat kā pašnāvība, un ja arī ne — tad sevis nonicinājums neizbēgami. Tā sasniedzām Heidelbergu, vairs nerunājuši ne vārda. Es visu ceļu bez sekmēm mēģināju snaudulot, taču tiekot ceļojuma galā jutos jau atkal pats savā ādā. Miegainība bija zudusi. Baidīja, ko teiks Inra, atvadoties, bet viņa neteica nekā, atkal sagādādama man drausmīgu pārsteigumu. Pasniegusi roku, viņa negaidot pastiepās un uzspieda īsu skūpstu uz mana labā vaiga. Skūpsts bija īss, sauss, auksts un mātišķs, it kā ar to viņa reiz par visām reizēm apzīmogotu savu uzskatu par manu nabaga personu — ka viņas acīs esmu, būšu un palikšu tikai lāga zēns, — tāda vīrieša atblāzma. Es paliku sastindzis kā stāvus zemē iedzīts. Kaut ko tādu nekad nebiju piedzīvojis — man likās, ka man sāp paša domas. Man galvā iesēdās vairs tikai viena izmisīga atziņa, ka nu vairs tā nav mana iedoma, ja dzenos pēc Inras, bet nu tas kļuvis mana vīrieša goda jautājums pierādīt viņai un tai otrai, ka neesmu nekāds einuks, vai likteņa notiesāts uz pēdējo postu.

Diemžēl, galā iznāca pavisam kaut kas cits.

Pēc šī piedzīvojuma Inru nesastapu vairākas nedēļas. Man nelaimējās arī kādu nedēļas nogali, aizbraucot uz pieminēto pilsētiņu. Ārste bija aizbraukusi uz kādu konferenci; pat Lora nebija sameklējama. Tik tika prieka, kā pāris reizes sazvanoties ar Inru, kas — paldies Dievam — likās ļoti sirsnīga un laipna, bet teicās esam nepārtrauktos ceļojumos pa citām pilsētām. Tad — nesen —

(Turpinājums sekos).

V. PALMA HO 1 3670

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

BROADVIEW - DANFORTH: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 garāžas, ūdens - ejļas apkure. Kopīgā cena $17.500,-. Izdevīgas obligācijas.

DANFORTH - COXWELL: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, ejļas apkure, garāža. Kopīgā cena $12.000,-. Iemaksa $2.000,-. Īpašums brīvs no parādiem.

JOHNES - DANFORTH: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, ejļas apkure, garāžas iespējas. Otrā un trešā stāva mēbeles ieskaitītas cenā. Kopīgā cena $13.500,-, iemaksa $1.500,-. Izdevīgas obligācijas.

PALĪDZAM SAGĀDĀT NAUDU IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM BEZ BANKAS STARPNIECĪBAS UN BEZ GALVINIEKIEM, JA JUMS IR $300,- VAI VAIRĀK IEMAKSAI. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

VISIEM IEDZĪVOTĀJIEM HIGH PARK IECIRKNĪ

IEVĒLIET ATKAL

par federālā parlamenta locekli

Dr. John Kucherepa,

kas strādā jūsu labā ministru prezidenta Dīfenbeikera vadībā.

Atzīmēšanas vērti ir veikumi, kas izdarīti dažos mēnešos:

- Paaugstinātas vecuma pensijas uz $55 mēn.
- Vecuma pensijas saņemšanai samazināts uzturēšanās laiks Kanadā no 20 uz 10 g.
- Samazināts ienākumu nodoklis.
- Viss apsolītais ir veikts.

Parlamentā Dr. Kucherepa iestājās par apspiestajām tautām, kas pakļautas komūnistu tirānijai, pieprasot Kanadas augstākajā instancē šo tautu atbrīvošanu.

BALSOJIET PAR

Kucherepa, John | X

Autorizējusi High Park P.C. Association.

Tuvākai informācijai:

Committee Room 1717 Bloor St., W., RO 7-5924, RO 2-7331

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W,. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A. EGLĪTIS —

RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA

IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

IZDARU MĀJAS APKĀRTNES IZDAIĻOŠANU un piegādāju stādus vislielākā izvēlē.

Atlaide. Padomi par brīvu. Interesentus lūdzu nekavēties.

Agr. V. UISKA, Sheridan Nurseries, Ont., Oakville, Ont., tel. Taylor 2-0169.

DĀMU FRIZIERSALONS

ERNA SILĀRE

428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.

Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

ALBERTS DELICATESSEN

LATVIEŠU PĀRTIKAS PREČU VEIKALS

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.

Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtījumu no labākām baltiešu un vācu konditorejām.

OLU LAKU UN KRĀSAS. DAŽĀDAS ŠOKOLĀDES FIGŪRAS, OLAS UN ZAĶUS. JOGURTU.

375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. HO 1-4473

Atvērts no plkst. 7,30—9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

LATVIEŠU VEIKALS — THE SPRIN — MARKETERIA

Pārtika — Delikateses

- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.

Sunnyside rajonā Toronto

Tel. LE 4-2515

A. & M. KULAIŅI

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar

SAKAS PARCEL SERVICE

kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha, 755 Barton St., E., Hamilton, Ontario

Tel.: LI 4-7239

Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas. Lielā izvēlē uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas audumi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi.

Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

Viena no Ontario valdības rakstu serijām.

PALĪDZĪBA 976 PAŠVALDĪBĀM

Paziņojam, ka Ontario provincē ir 976 pašvaldības, kas iedalītas apriņķos, pagastos, ciemos, pilsētās, lielpilsētās un mazpilsētās.

Katras pašvaldības iedzīvotāji paši izrauga sev pašpārvaldes amatpersonas, paši regulē un organizē vietējo aizsardzību pret uguni, kā arī policejisku drošību, rūpējas par ūdens piegādi, ielu un skolu uzturēšanu.

Straujā rūpniecības attīstība Ontario provincē pēdējos 10 gados palielinājusi arī pašvaldību darbu. Tāpēc sekmīgas darbības veicināšanai Ontario valdība izmaksā pašvaldībām pabalstos ik gadus ap $235.000.000. Šī gada izmaksa par $43.000.000 pārsniedz iepriekšējā gada palīdzību. Papildus tam Ontario valdības pašvaldību departaments vēl palīdz pašvaldībām daudz citos veidos. Provinces valdībai ir pastāvīgs darbinieku štats, kas pēta šo 976 pašvaldību vajadzības, lai savlaicīgi tās izkārtotu.

Tāpat nepārtraukti tiek pētītas saimnieciskās problēmas, lai stabilizētu financiālo stāvokli. Svarīgākie departamenta uzdevumi ir veicināt celtniecību un rūpniecību, kā arī dabas bagātību izmantošanu ziemeļu apgabalos.

MINISTER

ONTARIO DEPARTMENT OF MUNICIPAL AFFAIRS

Hon. W. K. Warrender, Q.C., B.A., LL.D., MINISTER

Hon. Leslie M. Frost, Q.C., LL.D., PRIME MINISTER

IECELOŠANAS, IZCELŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu, legālizācijas un citas lietas administrā ās iestādēs kārto

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

V. KUČĀNS,

Kungu un dāmu drēbnieks,

15 COLBECK ST., TORONTO.

Tel.: RO 6-7038

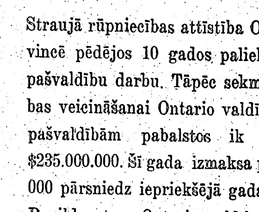

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

• INSURANCE •

• MORTGAGES •

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja Clendenan Ave. Garāža un privāts iebraucamais ceļš. Moderna virtuve. Cena tikai $14.900,-. Izdevīgi maksāšanas noteikumi.

Iris

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST., W., TORONTO. LE 1-5665

★ Gaumīgas līgavu buķetes.

★ Griezti ziedi un podu puķes.

★ Skaisti ādas izstrādājumi dāvanām.

PIEGĀDE MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDA JURŠEVSKA

KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.

Krāsumā latviska un moderna keramika.

Pieņem arī pasūtījumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA

HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS

14 DIXON RD., TORONTO 15, ONT., CANADA,

Tel. aptiekā CH 4-5678; mājās CH 4-0107

Labi draugi satiekas lietuviešu ēdienveikalā

RŪTA

Garšīgas maltītes lietuviešu un vispār eiropiešu gaumē.

994 DUNDAS ST., W., TORONTO

LE 2-9621

AUTO LABOŠANAS DARBNĪCA

Pilnīgi mēchanizēta iekārta

OLD RIGA GARAGE

2¼ jūdzes austrumos no Homer Bridge uz 8. auto ceļa.

DABŪJAMI ARĪ ATSPIRDZINĀJUMI.

ST. CATHARINES R. R. 4.

Īpašnieks JĀNIS KREINĀTS, tel. MU 2-8028

VISIEM LATVIEŠIEM PARKDALĒ BALSOJIET PAR Arturu

Maloneju

(Arthur Maloney, P. M.)

Pašreizējā parlamenta loceklis un darba ministra Michael Starr asistents.

Ko viņš solījis pagājušā gada jūnijā, to īsā laikā — deviņos mēnešos — paveicis:

1. Viņš atvēris biroju Parkdalē, 1437 Queen Street, W., tel LE 3-1211;
2. Vecuma pensijas paaugstinātas;
3. Vecuma pensiju saņemšanai iecelotājiem Kanadā nodzīvošanas laiks samazināts uz 10 gdiem;
4. Nodokļi samazināti;
5. Neredzīgo pensijas paaugstinātas.

Parlamentā viņš vienmēr aizstāv Vidus- un Austrumeiropas tautas.

BALSOJIET PAR **MALONEY**

Progresīvi - konservātīvās partijas kandidātu Parkdale iecirknī!

Komitejas adreses: 1439 QUEEN ST., W., LE 3-3551, 2172 DUNDAS ST., W., LE 3-9443

Publicēts uz Progresīvi - konservātīvo apvienības Parkdale iecirknī vēlēšanos.

TAUTIEŠI!

Gatavojoties Lieldienām, iegriezieties

ALMAS

SALDUMU un RIEKSTU VEIKALĀ

533 BLOOR ST., W., tel. LE 1-0029, TORONTO

Tur atradīsit bagātīgā izvēlē LIELDIENU ZAĶUS, OLAS, OLU KRĀSAS, VĀRĪTUS RIEKSTUS, ĀRZEMJU UN VIETĒJĀS ŠOKOLĀDES.

Kafijas galds. Laipna apkalpošana. A. BUMBURS

MURRY'S PHARMACY E. GALDIŅA 8108 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468

Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.

Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464

DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

EXPRESS TV SERVICE

RO 9-6732, TORONTO

RADIO UN TELEVĪZIJAS DARBNĪCA.

Ātra apkalpošana visā pilsētā no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā.

Žanis Jākabsons

Pieņemu pasūtījumus audumiem VIENMĒR KRĀJUMĀ:

plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.

HANDWEAVING Studio

Tel. WA 2-1315

VELTA VILSONS, 76 Avenue Rd., Toronto

KLAUSIETIES

LATVIEŠU MŪZIKU

LATVIEŠU ZIŅAS

LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS

LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS

Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.

CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ

VIĻŅA GARUMS 680

LONDON ST. THOMAS

LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI, ZVANI LENNOX PIECREIZ PIECI.

Pārējie telefoni birojā: LE 3-8523, LE 3-8524, LE 3-8525

Latviešu mednieku ur...

SEZONAS SLĒC...

š. g. 29. martā, plkst. 8,00 Colum...

Spēlēs latviešu deju kapella „LATIN...

dejotāji par šīs kapellas sniegumu...

PILNA BUFETE. mūzikāli priekš...

Ienākumu nodokļu aprēķinus UZŅĒMUMIEM un SAIMNIECISKIEM PASĀKUMIEM sagatavo GRĀMATVEDIS-SPECIĀLISTS

Lūdz zvanīt HU 5-6151, Toronto.

Pārdo... GRUNTS...

ezera krastā ar ...cām, 70 jūdžu u... Toronto. Platība...

Kokiem bagāts. ...kums. Ezers bag... pilēm. Iemaksa...

Zvanīt CL 1-92...

Volks...

DOD „ŠŪPOJ...

PĒDU KRAV...

Ērtākai, lētā...

Vienalga, vai jums jāpārvadā rozes, radio aparāti, olas vai kastes, jūs priecāsities par maigāko, mīkstāko, labāk balansēto braucienu, speciāli konstruētajā tautas vāģī. Šis ir preču vāģis, veikls un ātrs satiksmē, darbojas bez traucējumiem sniegā un dubļos, vai arī ceļos ar svalgi saberātām šķembām. Pie tam tautas vāģi jūs varat vairāk iekraut. Platas sānu durvis, atveramas uz 170 kub. pēdu kravai izmantojamu telpu . . . kā arī pārkravāšanas vajadzībām ir ierīkotas lielas pakaļējās durvis. Aizmu-

Labi pazīstamas zemāk minēt...

Bell Telephone Company • Ca...

Canadian National Telegraphs • Cul...

Eaton's of Canada • O'Keefe's • Ontari...

Ontario Provincial Police • R.C.A. Victor...

St. John Ambulance. • Thor...

Pajautājiet tuvākaja... varat ie...

LŪK, KĀPĒC TAUTAS VĀĢIS SAMAZINA PIEGĀDES IZDEVUMUS

① LIELĀKA K...
② ZEMĀKIE t...
③ PAROCIGS...
④ ZEMS IEKŠ...
⑤ PLATAS SĀ...
⑥ LIELĀKA I...

VOLKSWAG... GOLDEN MILE

PĀRSTĀVJI UN PĀRDEVĒJI...

LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI,
ZVANI LENNOX PIECREIZ PIECI.
Pārējie telefoni birojā: LE 3-8523
LE 3-8524
LE 3-8525

OSKARS PERRO

1597 BLOOR ST., W., TORONTO
Klausieties mūsu speciālpiedāvājumus vācu radio programmā CKFH pirmdienās un piektdienās no pl. 9—10 vak. Viļņa garums 1400.

Latviešu mednieku un makšķernieku kluba
SEZONAS SLĒGŠANAS BALLE
š. g. 29. martā, plkst. 8,00 Columbus Hall (Sherbourne / Linden).
Spēlēs latviešu deju kapella „LATINAIRS" — pirmoreiz Toronto. Visi dejotāji par šīs kapellas sniegumu ir lielā sajūsmā. Deju starpbrīžos PILNA BUFETE. mūzikāli priekšnesumi. Ieejas maksa $1.50 un $1.00.

Ienākumu nodokļu aprēķinus
UZŅĒMUMIEM un SAIMNIECISKIEM PASĀKUMIEM
sagatavo
GRĀMATVEDIS-SPECIĀLISTS
Lūdz zvanīt HU 5-6151, Toronto.

Pārdodams
GRUNTSGABALS
ezera krastā ar divām vasarnīcām, 70 jūdžu uz ziemeļiem no Toronto. Platība 110 x 370 pēdu.
Kokiem bagāts. Izdevīgs pirkums. Ezers bagātīgs zivīm un pilēm. Iemaksa $1.300,-.
Zvanīt CL 1-9220, TORONTO.

Mūsu laikraksta pārstāvis
ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0671,
pieņem un sniedz informāciju, pieņem jaunus abonentus, kā arī abonementu pagarinājumus.

Dr. M. KOSOWSKI
uzsāk praksi.
SPECIĀLISTS:
SIEVIEŠU SLIMĪBĀS un DZEMDĪBU PALĪDZĪBĀ.
Neauglības ārstēšana.
611 BLOOR ST., W.,
(Palmerston stūrī), Toronto
Vizītes pēc norunas. Zvanīt: LE 5-7434, vai LE 6-1470

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ
OTTO KROLLS,
800 S. Halsted St., Hull House,
Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. MOnroe 6 - 5399

MĀSA LATVIJA MEKLĒ
IRMU, Jura meitu,
MANGULI,
dz. Krauksts, dz. 1885. g. 5. maijā, un viņas dēlu
JURI, Gustava dēlu,
MANGULI,
dz. 1922. g. 25. martā. Agrāk dzīvojuši Rīgā, Ģertrūdes ielā 38.
Lūdz rakstīt šī laikraksta kantorim ar Nr. 246.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba pilsētas rietumos.
Zvanīt katrā laikā.
LE 1-5193, Toronto.

Danforth - Pape rajonā
IZĪRĒJAMA
gaiša, mēbelēta istaba ielas pusē, iespēja vārīt.
Zvanīt vakaros pēc pl. 6 un sestdien, svētdien visu dienu.
HO 1-5892, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
divas istabas, virtuve un garāža.
(pie Runnymede & Annette)
Zvanīt pēc pl. 6 vak.
tel. RO 7-7435, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
2 gaišas istabas un virtuve vieniniekiem vai ģimenei ar 1 bērnu. Garāža.
813 SHEPPARD AVE., W.,
TEL.: ME 3-5947, TORONTO.

Runnymede-Annette raj.
IZĪRĒJAMAS
2 nemēbelētas istabas un virtuve ar izlietni un plīti.
Parkošanas iespējas.
RO 2-9667, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba pilsētas austrumos.
Tel.: HO 1-5516, Toronto.

Volkswagen

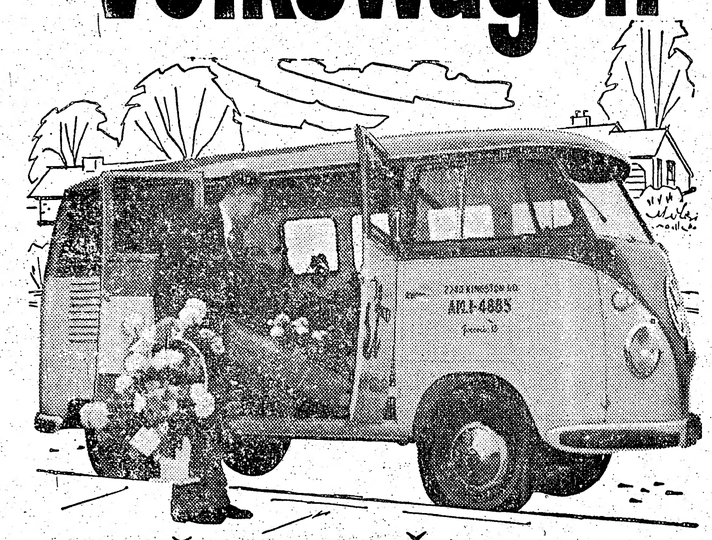

DOD „ŠŪPOJOŠU" 170 KUB. PĒDU KRAVAS TELPU
Ērtākai, lētākai piegādei

Vienalga, vai jums jāpārvadā rozes, radio aparāti, olas vai kastes, jūs priecāsities par maigāko, mīkstāko, labāk balansēto braucienu, speciāli konstruētajā tautas vāģī. Šis ir preču vāģis, veikls un ātrs satiksmē, darbojas bez traucējumiem sniegā un dubļos, vai arī ceļos ar svaigi sabērtām šķembām. Pie tam tautas vāģī jūs varat vairāk iekraut. Platas sānu durvis, atveramas uz 170 kub. pēdu kravai izmantojamu telpu . . . kā arī pārkravāšanas vajadzībām ir ierīkotas lielas pakaļējās durvis. Aizmugurē iebūvētais ar gaisu dzesināmais motors (kam nav vajadzīgs „anti - freeze" — šķidrums, ko lieto dzesētājos, lai nesasaltu ūdens) ar jauna veida smagā tipa ātrumizmantot dzinējspē-ierīci dod iespēju labi ku, kādēļ varat braukt 30—35 jūdzes ar vienu galonu degvielas. Pie tam ērtā rezerves daļu iegāde Volkswagen rezerves daļu noliktavās un pie pārstāvjiem, kur tās ir krājumā 4 miljonu dolaru vērtībā, garantē jums ērtu apkalpi no krasta līdz krastam.

Labi pazistamas zemāk minētās firmas lieto tautas vāģus:
Bell Telephone Company ● Canadian Broadcasting Corporation
Canadian National Telegraphs ● Culligan Soft Water ● Steep Rock Mines
Eaton's of Canada ● O'Keefe's ● Ontario Government, Dept. Lands and Forests
Ontario Provincial Police ● R.C.A. Victor ● Simpson-Sears ● Singer Sewing Machine
St. John Ambulance. ● Thor Industries . . . un daudz citu.

Pajautājiet tuvākajam tautas vāģu pārstāvim, kā arī Jūs varat ietaupīt piegādes izdevumus.

H-70798

LŪK, KĀPĒC TAUTAS VĀĢIS SAMAZINA PIEGĀDES IZDEVUMUS

① LIELĀKA KRAVAS TELPA — 170 kub. pēdas
② ZEMĀKIE transporta izdevumi—30-35 jūdz. ar galonu
③ PAROCIGS SATIKSMĒ —ērti noparkojams
④ ZEMS IEKRAUŠANAS LIMENIS — 13 col. no ietv.
⑤ PLATAS SĀNU UN AIZMUGURES DURRVIS
⑥ LIELĀKA PLATIBA SLUDINĀJUMIEM — 80 kv. p.

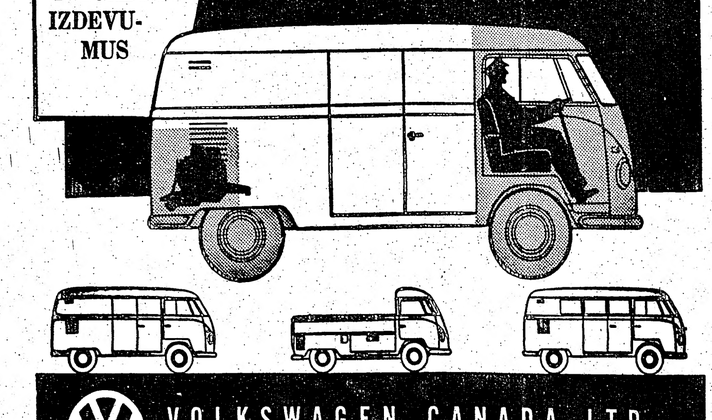

VOLKSWAGEN CANADA LTD.
GOLDEN MILE TORONTO 16, ONTARIO

PĀRSTĀVJI UN PĀRDEVĒJI NO KRASTA LĪDZ KRASTAM.

✝
Mans mīļais dzīves draugs
ARNOLDS BĒRZIŅŠ
dzimis 1915. gada 25. septembrī, miris 1958. gada 18. martā. Apbedīts 21. martā „Beechwood" kapos Otavā, Kanadā.
SĒROJOŠĀ SIEVA

✝
ARNOLDS BĒRZIŅŠ,
dzimis 1915. g. 25. septembrī Latvijā, miris 1958. g. 18. martā Otavā.
Toronto Sv. Jāņa ev. - lut. latviešu draudzes bēru kase.

✝
Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā
MARIA SAUŠA,
dzim. DAUGELIONOKS
dzim. 1908. g. 20. maijā Rīgā, mirusi 1958. g. 18. martā Edmontonā.
Dusi saldi!
Pēc viņas sēro: VĪRS, MEITA, ZNOTS un DIVI MAZDĒLI.

✝
Š. g. 18. martā uz mūžu aizvēra acis
DV Edmontonas nod. biedrene
MARIA SAUŠA,
dzim. DAUGELIONOKS
Dzimusi 1908. gada 20. maijā Rīgā. Apbedīta 1958. g. 21. martā Edmontonas Sv. Joachima kapos.
Šai saulē, šai zemē
Visiem vien padzīvoju.
Viņā saulē, viņā zemē
Tā — visam mūžiņam.
Viņu mīļā piemiņā paturēs
DV EDMONTONAS NODAĻA.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĪ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St. Brooklyn 15, N. Y.

Pūpolu svētdienā, 30. martā, pl. 1 dienā Betlemes baznīcā jauniešu iesvētes dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu, māc.: R. Zariņš un A. Ozols, dziedās soliste Ksenija Brante, draudzes koris, diriģents un ērģelnieks Bruno Skulte; apakšējās telpās dāmu komitejas kafijas galds, darbosies grāmatu galds.

4. aprīlī, pl. 8 vak. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu, māc. R. Zariņš un māc. A. Anševics; soliste Lūcija Rence un Arnolds Šturms, flauta, ērģelnieks Bruno Skulte.

6. aprīlī, pl. 1,15 Lieldienu svētku dievkalpojums, māc. R. Zariņš, solo priekšnesumi.

Bronksā divās baznīcās

4. aprīlī, pl. 6,30 vak. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu Sv. Toma baznīcā, 175 ielā un Topping Ave., māc. A. Ozols; temats Virsnieks pie Krusta. Čellists Dzidris Treimanis, ērģelniece Rita Pētersone.

6. aprīlī, pl. 6,30 Lieldienu rīta dievkalpojums Fordham luterāņu baznīcā, 2430 Walton Ave., māc. A. Ozols, solisti Ksenija Brante un ārijs Kellijs, koris Ritas Pētersones vadībā.

Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, 8 Franklin St., netālu no stacijas.

30. martā, pl. 2 dienā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu, māc. F. Treus.

4. aprīlī, pl. 5 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu, māc. F. Treus.

6. aprīlī, pl. 2 Lieldienu dievkalpojums, māc. F. Treus.

Friportā, Kristus baznīcā, N. Grove St. and Randall Ave.

6. aprīlī, pl. 6,00 Lieldienu rīta dievkalpojums, māc. R. Zariņš; Kārlis Munters, čello, Ilga Muntera, ērģeles.

Beišorā, Sv. Lūka baznīcā, West Main St., Bay Shore.

6. aprīlī, pl. 6,45 Lieldienu rīta dievkalpojums, V. Klīve, M. A., B. D., pie ērģelēm Austra Ķikāna.

Draudzes namā.

6. aprīlī, pl. 5,30 Jauniešu gadskārtējais Lieldienu sarīkojums.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

ČIKĀGA

Svētdien, 30. martā, pl. 10 Bībeles stunda. T. Bērziņš. Pl. 10 bērnu dievkalpojums, pl. 10,30 svētdienas skola. Pl. 11 Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.

Svētdien, 30. martā, pl. 1 p.p. 12. garīgais koncerts: tenors V. Salna, ērģeles V. Treimanis. Ieeja $1,00, skolēniem 50g.

Zaļā Ceturtdienā, 3. aprīlī, pl. 7 vak., liturģisks dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. J. Strautnieks un A. Rautenšilds.

Lielajā Piektdienā, 4. aprīlī, pl. 7 vak., liturģisks dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds. Koris Ed. Strautmaņa vadībā.

Svētdien, 6. aprīlī, pl. 7 rītā, Lieldienu agrais liturģiskais dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds. Pl. 10 bērnu dievkalpojums, pl. 10,30 svētdienas skola. Pl. 11 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. I. Kalniņš un A. Rautenšilds. Koris Ed. Strautmaņa vadībā.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

Lielā Piektdienā, 4. aprīlī, pl. 8 rītā: Svētā Vakarēdiena dievkalpojums.

Svētdien, 6. aprīlī, pl. 7,30 rītā: Lieldienas svētku dievkalpojums.

Svētdien, 27. aprīlī, pl. 6,30 vakarā: Gaviļu laika dievkalpojums.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Pūpolu svētdienā, 30. martā, dievkalpojums ar dievgaldu pl. 4,00 p.p.

Lielajā Piektdienā, 4. aprīlī, dievkalpojums ar dievgaldu pl. 11,00 no rīta.

Lieldienā, 6. aprīlī, dievkalpojums pl. 10,00 no rīta.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

30. martā, pl. 2 p. p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Pēc dievkalpojuma Svētdienas skolas bērnu uzvedums „Kristus ir augšāmcēlies" — baznīcas sanākamju telpās.

3. aprīlī, plkst. 6 vakarā Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu sv. Trīsvienības baznīcā. Viesis māc. E. Ķerģis un draudzes mācītājs.

4. aprīlī, plkst. 6 v. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu sv. Jāņa baznīcā. Viesis — māc. E. Ķerģis un draudzes māc.

6. aprīlī, plkst. 5,30 no rīta — Lieldienu rīta agrais dievkalpojums Jāņa baznīcā. Dziedās Dainas koris.

6. aprīlī, plkst. 4 p.p. Lieldienu dienas dievkalpojums Svētdienas skolai, jaunatnei un pieaugušiem.

Māc. A. Brieģis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi otiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Lielās Piektdienas dievkalp. 4. aprīlī, plkst. 5,00 vakarā paredzēts ar dievgaldu, un tajā ar solo dziesmām piedalīsies J. Flerkovskis.

Lieldienu dievkalpojums 6. aprīlī, pl. 6 rītā.

Bramptonā Latviešu ev-lut. draudzes dievkalpojums ar dievgaldu Pūpolu svētdienā — 30. martā, plkst 1.30 pp. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 35th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 19 Victoria Ave., S.

Kas vēlētos šogad (vasarā) iesvētīties, lūgti pieteikties pie mācītāja līdz 1. aprīlim.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 30. martā, Pūpolu svētdienā dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu.

Norsbejā, Pūpolu svētdienā, 30. martā, lut. baznīcā dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

Virdžinijtaunā Lieldienās, svētdien, 6. aprīlī, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā Lieldienās, svētdien, 6. aprīlī, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLA

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

29. martā, plkst. 7.00 vakarā, dievkalpojums ar dievgaldu, māc. V. Šēfers.

Lūdz pieteikties jauniešus, kas vēlas iesvētīties.

4. aprīlī, t. i., Lielā Piektdienā, plkst. 2 pp. dievkalpojums ar dievgaldu.

6. aprīlī, plkst. 6 no rīta agrais Lieldienu rīta dievkalpojums, māc. V. Šefers, solisti. brīvm. L. Caunite (sopräns) un J. Tilga (trompete).

20. aprīlī, plkst. 2 pp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes zālē draudzes darbinieku teātŗa uzvedums.

Iesvētes mācības sākums 30. jūnijā. Lūdz pieteikties.

Kornvallā, Ont., 29. martā, pl. 7 vak. dievkalpojums ar dievgaldu, māc. V. Šēfers.

19. aprīlī, plkst. 7 vak. dievkalpojums, māc. V. Šēfers. Pēc tā draudzes zālē krāsu filmas izrāde no draudzes dzīves.

Māc. A. Voitkus, 49 Hallowell St., Westmount, Montreal 6, P. Q. Tālr. WE 3-1867. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Pūpolu svētdienā, 30. martā, plkst. 1,30 p.p. dievkalpojums. Sprediķa temats: Augstais priesteris Kajafa; plkst. 2,30 p.p. iesvētību stunda.

NIAGARĀ

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Svētdien, 30. martā, pl. 2.00 pp. Niagarā, sv. Jāņa baznīcā Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1250. Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4210.

...ien, 1958. gada 29. martā, 26. n-rs.

...ĒLIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!
...ANFORTH: 8 istabu dubultķieģeļu ...ves, ...ļas apkure, garāžas iespē... ...šā stāva mēbeles ieskaitītas cenā. ...3.500,-, iemaksa $1.500,-. Izdevīgas ...
...STARPNIECĪBAS UN BEZ GAL... ...LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

VISIEM LATVIEŠIEM PARKDALĒ
BALSOJIET PAR
Arturu
Maloneju
(Arthur Maloney, P. M.)
Pašreizējā parlamenta loceklis un darba ministra Michael Starr asistents.
Ko viņš solījis pagājušā gada jūnijā, to īsā laikā — deviņos mēnešos — paveicis:
...roju Parkdalē, 1437 Queen ...LE 3-1211;
...as paaugstinātas;
...ju saņemšanai iecelotājiem ...vošanas laiks samazināts uz ...
...ināti;
...sijas paaugstinātas.
...s vienmēr aizstāv Vidus- un ...rumeiropas tautas.
...ALONEY
...servatīvās partijas kandidātu ...rkdale iecirknī!
... QUEEN ST., W., LE 3-3551,
... DUNDAS ST., W., LE 3-9443
...esīvi - konservātīvo apvienības ...e iecirknī vēlēšanos.

...ieldienām, iegriezieties
...LMAS
...RIEKSTU VEIKALĀ
...V., tel. LE 1-0029, TORONTO
...izvēlē LIELDIENU ZAĶUS, OLAS, ...TUS RIEKSTUS, ĀRZEMJU UN ...JAS ŠOKOLĀDES.
... apkalpošana. A. BUMBURS

...ALDIŅA 3108 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468
...zmaksas piegāde mājās. Kosmetika.
... medikamentus uz Latviju.

DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
... — WOODBINE, 2. stāvā.

... SERVICE
RO 9-6732, TORONTO
TELEVĪZIJAS DARBNĪCA.
...pilsētā no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā.
Žanis Jākabsons
...ūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:
...plecu lakati, galvas lakati, ...viski spilveni un sedziņas.
Tel. WA 2-1315
...HANDWEAVING Studio
..., 76 Avenue Rd., Toronto

...AUSIETIES
...MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅAS
...FIRMU PAZIŅOJUMUS
...RADIO RAIDĪJUMOS
...nu vakaros no pl. 8,30—9,00.
... – RADIO RAIDĪTĀJĀ
VIĻŅA GARUMS 680
ST. THOMAS

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,

892 DANFORTH AVE.

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board

Birojā HO 1-1114, mājā HO 5-6384

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNE.

DANFORTH - BROADVIEW: Īpašums atrodas Chester Ave., ½ bloku ziemeļos no Danforth, 8 istabu atsevišķa māja, jauna ogļu apkure, moderna virtuve, vannas istaba. Vieta divām garāžām. Izmaksāta māja. Kanadiešu īpašums. Izdevīgas obligācijas. Iemaksa $2.500,-, kopīgā cena $14.700,-.

Ar $5.000,- iemaksu, DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu divstāvu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba. 1. stāvā atsevišķa tualete. Plats iebraucamais ceļš. Garāža. Īpašums labā stāvoklī. Izdevīgas obligācijas.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu kopīga dubultķieģeļu māja, jauna gāzes apkure, divas modernas virtuves, divas vannas istabas. Dubultgarāžas. Īpašums labā stāvoklī. Kopīgā cena tikai $13.900,-.

Mājas pircējiem sagādājam naudu iemaksām par 3% gadā.

DAVENPORT IECIRKNĪ IEVĒLIET ATKAL

M. D. MORTONU

DĪFENBEIKERA atbalstītāju

Jaunā valdība Otavā ir pildījusi visus savus solījumus!

Nodokļi tika samazināti, vecuma pensijas paaugstinātas, uzturēšanās ilgums vecuma pensijas saņemšanai samazināts no 20 uz 10 gadiem.

Ievēliet atkal M. D. (Doug) Mortonu, tā dodot Difenbeikeram vairākumu parlamentā.

Tuvākai informācijai un paskaidrojumu saņemšanai zvaniet vai iegriezieties

1067 Bloor St., W., LE 4-4045

Vēlēšanu iecirknis atvērts no pl. 8 rītā līdz pl. 6 vakarā.

BALSOJIET 31. MARTĀ

M. D. (Doug) Morton Davenport iecirkņa pārstāvis

IEVĒLIET ATKAL **M. D. MORTON**

Publicēts uz Davenport progresīvi - konservātīvo asociācijas lūgumu

CEĻAS PRIEKŠKARS NAKTS SERENĀDEI

Sestdien, 29. martā, pl. 7,30 vakarā, TLBN teātris Centrālā technikuma zālē Toronto skatītājiem rādīs sendienās jau iemīlētu, tagad sirsnīgi atkal gaidīto lugu — Nakts serenādi, kas piedzīvoja kādreiz desmitiem izrāžu Rīgā ar Lilijas Štengeles piedalīšanos. Šai izrādē Lilija Štengele būs garā klāt no savas slimības gultas Vašingtonā, kur pavada jau vairākus mēnešus. Tā kā viss atlikums no izrādes paredzēts L. Štengeles ārstēšanas izdevumu segšanai, steigsimies uz šo izrādi, lai, pavadot dažas patīkamas stundas, palīdzētu arī mūsu lielajai aktrisei atspirgt un atgriezties atkal rampas gaismā.

KONCERTS ŅUJORKĀ

Ženijas Bērzkalnes (soprāns) patstāvīgais koncerts Ņujorkā notiks 29. martā, pl. 8 vakarā K. Fišera koncerta zālē, 165 West 57th St., N.Y.C., ar vispusīgu un interesantu programmu. Dziedone atskaņos Fr. Šūberta, P. Čaikovska, A. Gretčeņinova, M. Vēbera un G. Pučīni dziesmas un operu ārijas, bet no latviešu skaņražiem J. Mediņa un H. Berino darbus. Viņu pavadīs pianists A. Bērzkalns.

LAIMES RATS IZGRIEZIES

Kad 15. martā Toronto Kanadas latviešu mākslinieku apvienības loterijas komisija stājās pie laimes rata, lai atrastu laimīgos laimētājus 15 vērtīgiem mākslas darbiem, uz šo pusi raudzījās ložu īpašnieki ne tikai no vistālākajiem Kanadas stūriem, bet arī no aizrobežas. Kaut gan pa laimestam aizceļoja uz Montreālu, Ņufaundlendu un Halifaksu, „amerikāņi" tomēr nebija ar tik laimīgu roku, un tā bez laimes šoreiz palika tādi Kanadas mākslinieku draugi kā prāvests N. Trepša, Detroitā, dzejnieks Ed. Tūters, Mineāpolē, un vēl daudzi citi, kas bija iegādājušies vairākas lozes. Bet — nākošgad laime varbūt smaidīs pāri robežai.

Savelkot kopā visus „galus", mākslinieki konstatējuši, ka loterija devusi $100,- atlikumu, ko izmantos darbam un studijām.

Sarīkojumu kalendārs

Toronto

29. martā M. M. kluba sezonas slēgšanas balle Columbus apakšējā zālē.
29. martā — Nakts serenāde
9. aprilī sezonas noslēguma deju vakars — tikai jauniešiem — Sv. Andreja baznīcas zālē.
12. aprilī + T. Ķeniņa klavieru studijas audzēkņu vakars.
12. aprilī — Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības biedru un ievestu viesu vakars TLB telpās, 198 Osler ielā.
19. aprilī — DV Sp. kluba jubilejas balle Kolumba zālē.
26. aprilī TLB rīko tenora Leo Lipomaņa un soprānes Terēzas Stratas koncertu Casa Loma bibliotēkas zālē.
Svētdien, 27. aprilī Garīgu dziesmu diena — apvienotu ASV un Kanadas Latviešu baptistu draudžu koŗu kopkoncerts.
3. maijā, plkst. 8.00 vakarā Ītona auditorijā dabas un zvēru pētnieka Sašas Ziemeļa filma-referāts „Dzīve Dienvidamerikas mūža mežos".
TLB Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums — 4. maijā skolas telpās.
9. maijā — Kurzemes kapitulācijas 13 gadu atcere — Akts - koncerts Leģiona zālē, 22 College St.
18. maijā — vīru koŗa Viesturs koncerts Leģiona zālē, College St.
25. maijā vīru koŗa Viesturs koncerts Leģiona zālē, College St.
1. jūnijā — Latviešu skolas izlaiduma akts:
20. jūnijā — Līgo balle pie papardes zieda Palace Pier telpās.

HAMILTONĀ

29. martā — Zinaīdas Lazdas vakars.
30. martā — HLB 10 gadu biedru pilnsapulce un biedru vakars.
12. aprilī — Hamiltonas DV sporta kopas Sparta Hamiltonas kausa spēles ar deju.
13. aprilī — pl. 3 p.p. Hamiltonas Daugavas Vanadžu rīkotā modes skate.
19. aprilī vīru koŗa Viesturs koncerts.
20. aprilī — skautu rīkotās Sv. Jura atceres svinības.
7. jūnijā — Hamiltonas latviešu skolas izlaidums.
15. jūnijā — Aizvesto piemiņas dienas sarīkojums.
21. jūnijā — Līgo svētki.
4. oktobrī — HLB gada svētki.
18. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
1. novembrī — HMMK balle.
22. novembrī — 18. novembŗa svinības.

LONDONĀ, ONT.

Tuvākie sarīkojumi Londonā būs šādi:
Sestdien, 29. martā Elviras Karlsones-Bērziņas operu ārija un dziesmu koncerts.
21. jūnijā — Sidrabenes pārvaldes rīkotais brīvdabas uzvedums Sidrabenē: „Līgo vakara norise latviešu sētā."
11. jūlijā — vijolnieka A. Dunkeļa koncerts.

ĶIPRA...

(Pārnesums no 3. lpp.)

Aizrādīdams, ka Anglijai nepieciešami paturēt Ķipru Vidējo Austrumu drošības dēļ, N. S. raksta: „Anglijai nav ne mazākās vēlēšanās palikt Ķiprā stundu ilgāk, kā to prasa brīvās pasaules aizsardzība." Bet ja tas ir tiesa, tad Anglijai nevienu mirkli vairs nav jākavējas Ķiprā. Jo taču arī Grieķija ietelp tai pašā brīvības sargāšanas aliansē, pie kuŗas pieder arī Anglija. Tāpēc naidošanās ar Grieķiju ir liela politiska kļūda, jo nozīmē minētās alianses vājināšanu, par lielu prieku komūnistiem. To saprot tālredzīgākie angļi, kā to, piemēram rāda angļu deputāta Vaita (White) runa, ko viņš teicis Apakšnama debatēs par Ķipru: „Ķipras jautājumu vislabāk būtu Lielbritanijai un Grieķijai nokārtot miera ceļā un neķildoties ar vienu no mūsu galvenajiem sabiedrotiem Vidusjūrā, jo sevišķi vēl tāpēc, ka tiklab Grieķija, kā ķipriešu ir ar mieru mums piešķirt visus tos aizsardzības atvieglojumus, kas mums vajadzīgi."

Ir jānožēlo, ka cīņa par brīvību Ķiprā ir nonākusi līdz terroram, kuŗu lieto abas puses, tiklab Ķipras revolūcionāri, kā angļu pārvalde. Nerunājot jau par tiem, kuŗus pēc kara tiesas sprieduma nošauj kā aktīvus revolūcionārus un atentātu rīkotājus, dažkārt veselas skolnieku klases un jauniešu barus dzen kareivju apsardībā uz pratināšanu. Praktizē arī pēršanu. Vācu okupācijas laikā arī Latvijā izdeva rīkojumu par pēršanu kā soda veidu dzelzceļniekiem, bet tad steidzīgi to atcēla. Angļu pārvalde Ķiprā šādu sodu, acimredzot, atrod par piemērotu. Fotografiskie uzņēmumi rāda skaidri redzamus miesas bojājumus. Bez šaubām, tas ir terrors, kas vērsts ne tikai pret Ķipras jaunatni, bet arī pret tās piederīgiem un vairo naidu starp iezemiešiem un salas pārvaldi. Jeb varbūt sērs Džons Hārdings domā, ka tas pieder pie labas audzināšanas un ka nopērtie jaunieši vēlāk ar patelcību atcerēsies pēršanu un kļūs par sirsnīgiem angļu draugiem?

Daudzas svešas varas ir valdījušas par Ķipru un, — tas varbūt liksies paradokss, — tieši šis apstāklis ir bijis par glābiņu Ķiprai. Jo daudzie svešie iekarotāji, pēc kārtas cits citu no Ķipras padzīdami, nav ļāvuši nevienai svešai varai šai zemē ilgstoši nostiprināties un līdz ar to nav spējuši tās iedzīvotājus ne asimilēt, ne citādā veidā tos jūtami ietekmēt. Iekaŗotāji vienmēr ir bijuši heterogens elements šai zemē. Kopš tiem mītiskiem laikiem, kad dieve Afrodīte, izkāpusi no apkārtējās jūŗas zilajiem ūdeņiem, spēra savu kāju Ķipras krastā, līdz pat mūsu laikiem Ķipra ir vienmēr bijusi grieķiska. Lai tad grieķu Afrodīte arī valda pār šo salu, un nevis čigāni un tirgotāji, kas kopējā kulbā brauc.

Grūtos brīžos grieķiem dažkārt ir gadījušies apdāvināti vadoņi. Senatnē Temistokls ar gudru apķērību izcīnīja kauju pie Salamīnas un guva spožu uzvaru. Apdāvinātais grieķu politiķis Venizels (Venizelos) priekš 45 gadiem panāca Krētas pievienošanu Grieķijai. Tagad Ķipras atbrīvošanas kustību vada enerģiskais Ķipras archibīskaps, etnarchs Makarijs (Makarios) III.

Lai gan tālās Ķipras jautājums mūs, latviešus, tieši neskaŗ, tomēr būtu nepareizi domāt, ka tam nav nekāda sakara ar mūsu dzīvi. Pasaule ir viena, un tā ir mazāka nekā jebkad agrāk. Apdāvinātais grieķu politiķis Venizels (Venizelos) priekš 45 gadiem panāca Krētas pievienošanu Grieķijai. Tagad Ķipras atbrīvošanas kustību vada enerģiskais Ķipras archibīskaps, etnarchs Makarijs (Makarios) III.

Lai gan tālās Ķipras jautājums mūs, latviešus, tieši neskaŗ, tomēr būtu nepareizi domāt, ka tam nav nekāda sakara ar mūsu dzīvi. Viss, kas notiek kaut kuŗā mūsu zemes lodes punktā, atbalsojas arī visā pārējā pasaulē.

Apspiestajām tautām par labu nāk ikviens precedents, kur kāda paklauta tauta atgūst neatkarību, un otrādi, depresiju rada tie gadījumi, kad kāda brīva tauta zaudē savu brīvību vai arī mēģinājums nokratīt svešo varu paliek nesekmīgs.

Un, kaut angļu kundzība ir vieglāka par to smago jūgu, ko savām verdzinātām tautām uzlikusi Padomju Savienība, tomēr tieksme pēc brīvības piemīt ikvienam individam un ikvienai tautai, tāpēc novēlēsim arī ķipriešiem kļūt brīviem, pēc kā tiecas viņi, tāpat kā mēs.

Bet, to novēlēdami, mēs vēlam angļiem tikai labu. Piešķirdama neatkarību Ķipras tautai, Anglija ne tikai parādīs cēlu priekšzīmi citiem, bet izsitīs arī Padomju Savienībai no rokām to stipro argumentu, ka Rietumu lielvalstīm ne tikai Āzijā un Afrikā, bet pat Eiropā esot savas kolonijas ,tāpēc šīs lielvalstis neesot tiesīgas runāt par kaut kādām krievu apspiestām tautām.

Tai dienā, kad Ķipras jautājums būs miermīlīgi nokārtots, būs sperts solis tuvāk taisnībai un mieram pasaulē. **P. Ķ.**

Izvadīšana uz pēdējo dusu

26. marta vakarā Toronto ar sirdstrieku miris Pēteris Pagasts. Izvadīšana 29. martā, pl. 10,00 no Rosar apbedīšanas biroja, 467 Sherbourne St. uz latviešu nodalījumu Ziemeļjorkas kapos.

MANA SARAKSTE

(Pārnesums no 5. lpp.)

1915. gadā devos uz Pēterpili, kas man deva iespēju iepazīties ar turienes mākslas dzīvi. 1916. gadā atkal atgriezos Rīgā un turpināju skolotājas darbu. Uzstājos ar deklamācijām Ķeniņu ģimnazijā, par ko saņēmu komplimentus no Fr. Bārdas, Akurātera, prof. J. Vītola un Alfrēda Kalniņa. Manas deklamācijas Poruka piemiņas vakarā 1924. g. bija mana gulbja dziesma. Atzinu, ka labai deklamātorei nepieciešama pastāvīga vingrināšanās, lai būtu labā formā. To man neatļāva studijas L.U. un ģimenes dzīve. Ar to nobeidzās mans trešais posms.

Biju kļuvusi vērotāja un vērtētāja. Jau Duburs man ieteica kļūt par teātŗa kritiķi. Šim darbam tagad esmu pievērsusies, atklājot un izgaismojot. Rakstu par to, kas mani ierosina vērtējumam, sirojot pa Ņujorkas teātriem. Ar šiem atmiņu skicējumiem es gribēju parādīt, kā izauga mans mūža darbs."

Kad sirmā kritiķe beidza savu stāstu, tā saņēma ziedu balvu un klausītāju jūsmīgos aplausus.

Latvijas Amerikā pārstāvis MONTREĀLĀ

Pieņem: LA abonentu un sludinājumu pieteikumus, iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas.

Izsniedz: bezmaksas paraugeksemplārus, kā arī pārdod atsevišķus LA numurus.

MONTREĀLAS LATVIEŠU GRĀMATNĪCA

2219 PRUD'HOMME AVE, Apt. 9

O. ZILKALNS,

4979 ROSEDALE AVENUE,

Tel. HU 8 - 6518.

Latvijas Amerikā Hamiltonā

abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem

JĀNIS GAILĪTIS,

79 SMITH AVE.,

Hamilton, Ont., tel. JA 8-8247

1001 drēbju paraugi kungu un jāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana.

A. SILAVS,

415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel. EM 4-0089. Atvērts no plkst. 8—8 vakarā

KLAVIERU BŪVETĀJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.

90 London St., Toronto

Tel.: LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

Vasarnīcu apbūves gabali pie Simko ezera

Platība sākot ar 75 x 200 pēdu un lielāki.

Cena no $500,- — $1.500,-, iemaksa $25,-, nomaksa $10,- mēnesī.

Tuvākai informācijai zvanīt

V. KĻAVIŅAM:

darbā HU 5-1177, mājās RO 2-7188.

FARLINGER & LANGER

Real Estate

Mūsu mīļais

PĒTERIS PAGASTS

dz. 1901. gada 23. jūnijā Rīgā, miris 1958. gada 26. martā Toronto Kanadā.

Dziļās sērās

SIEVA, BRASTIŅU UN PAUKŠĒNU ĢIMENES, BRĀLIS AR ĢIMENI ASV UN PIEDERĪGIE LATVIJĀ.

Lai miers, lai saldā dusa Tavām miesām iznīcīgām,
Lai mīļi sedz to svešas malas vēsā smilts!
Bet Tava piemiņa, Tavs vārds uz mūsu dvēsles stigām
Vēl ilgi, ilgi skanēs, it kā pavasara sveiciens silts.

Mūsu ilggadīgais biedrs, revīzijas komisijas loceklis, būvuzņēmējs

PĒTERIS PAGASTS

pēkšņi miris 1958. gada 26. martā.

Par viņu sēro LATVIJAS SAIMNIECISKO DARBINIEKU APVIENĪBA KANADĀ.

PĒTERIS PAGASTS

dz. 1901. g. 23. jūnijā, Dieva mierā aizgājis 1958. g. 26. martā.

Pēc viņa sēro

TAMBERGU UN MUKTU ĢIMENES.

Saule vēl augstu,
Bet Tu jau uz dusu.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ

Latviešu nacionālā apvienība Kanadā līdz atsaukties šādas personas:

Andrikaiti Antonu, Ābeltiņu Jāni Rudolfu, dz. 1927. g.; Bākuzi Egolfu, inž-mežk.; Bārdiņu Ilgu no Kanlnciema Runčiem; Baueri Annu no Alūksnes; Bērziņu Gustavu, dzim. Vecauces pag.; Briedi Elviru, dzim. Krauli; Buchmani Stanislavu, Jāzepa d.; Bumbuli Annu; Cemu Alfredu, Kārļa d.; Černejovu Mikeli; Dimperu Konstantinu; Gailīti Jāni, Kārļa d. no Madonas; Gončerovu Teodoru, dz. 1923. g.; Gotardu ģimeni no Jelgavas; Grīsli Elgu Skaidrīti, dzim. Rozīte; Kalvānu Antonu, Jāzepa d.; Kāpostiņu Mirdzu, dzim. Lazdu; Ķepīti Pēteri no Sērmūkšu pag.; Ķerri Andreju, Jēkaba d.; Ķierpi Alfredu; Ķipstu Hermani; Komisaru Edgaru, Heinricha d.; Kristovsku Zentu no Užavas pag.; Kvjatkovski Vladislavu; Lapiņu Ainu, dzim. Jansoni; Lazdiņu Aleksandru no Mores pag.; Lesinski Osvaldu; Meiersdorfu Johanu, Ernesta d.; Mežiņu Arturu no Rīgas; Mačukjānu Viktoru; Manguli Viktoru; Mikānu Jāni; Pētersonu Laimonu Oskaru no Ādažu Užiņām; Podratn Visvaldi; Prūsi Andreju; Prūsi Vilhelmu, Jāņa d.; Purgali Jāni, Augusta d.; Putniņu Otto Spodri; Raške Teodoru, dz. 1925. g.; Risteri Jāni; Rītu Jāni Alfredu; Rožlapu Emmu ,Kārļa m.; Segliņu Kārli, dz. 1920. g.; Smilgu Arvidu, Kriša d.; Sorokinu Tomu; Stameru no Saldus (meklē māsa Erna); Staņeviču Suzefu Gabrielu, dzim. Sorokina; Šteinu Amildu; Šulcu Ilgoni; Traumani Luciju; Valciņu Jēkabu; Vilumsonu Leonardu Voldemāru; Zariņu Arvīdu, Kārļa d., dz. 1924. g.; Zariņu Ilmaru (meklē māsa Klāra); Zommeru Teodoru: Zonbergu Ermani.

Minētās personas lūdz paziņot savas adreses LNAK kartotēkai: Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285, Terminal A, Toronto, Ont. Canada.

VISĀDA VEIDA ELEKTRISKIE

LEDUSSKAPJI

Remonti. Pārbūve un uzstādīšana.

PĒTERIS KUŠĶIS, RO 6-6625.

UKRAINSKA KNYHA

JAUNA ADRESE — 962 BLOOR ST., W.

Darba laiks no pirmdienas līdz sestdienai no pl. 9—6 v, bet piektdienās no pl. 9—9 v.

VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMJU. TE NAV STARPNIECĪBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO SAIŅI TIEK SŪTĪTI TIEŠI. TIE IR APDROŠINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem paraksttu no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . , kas dabūjamas mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām.

Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.